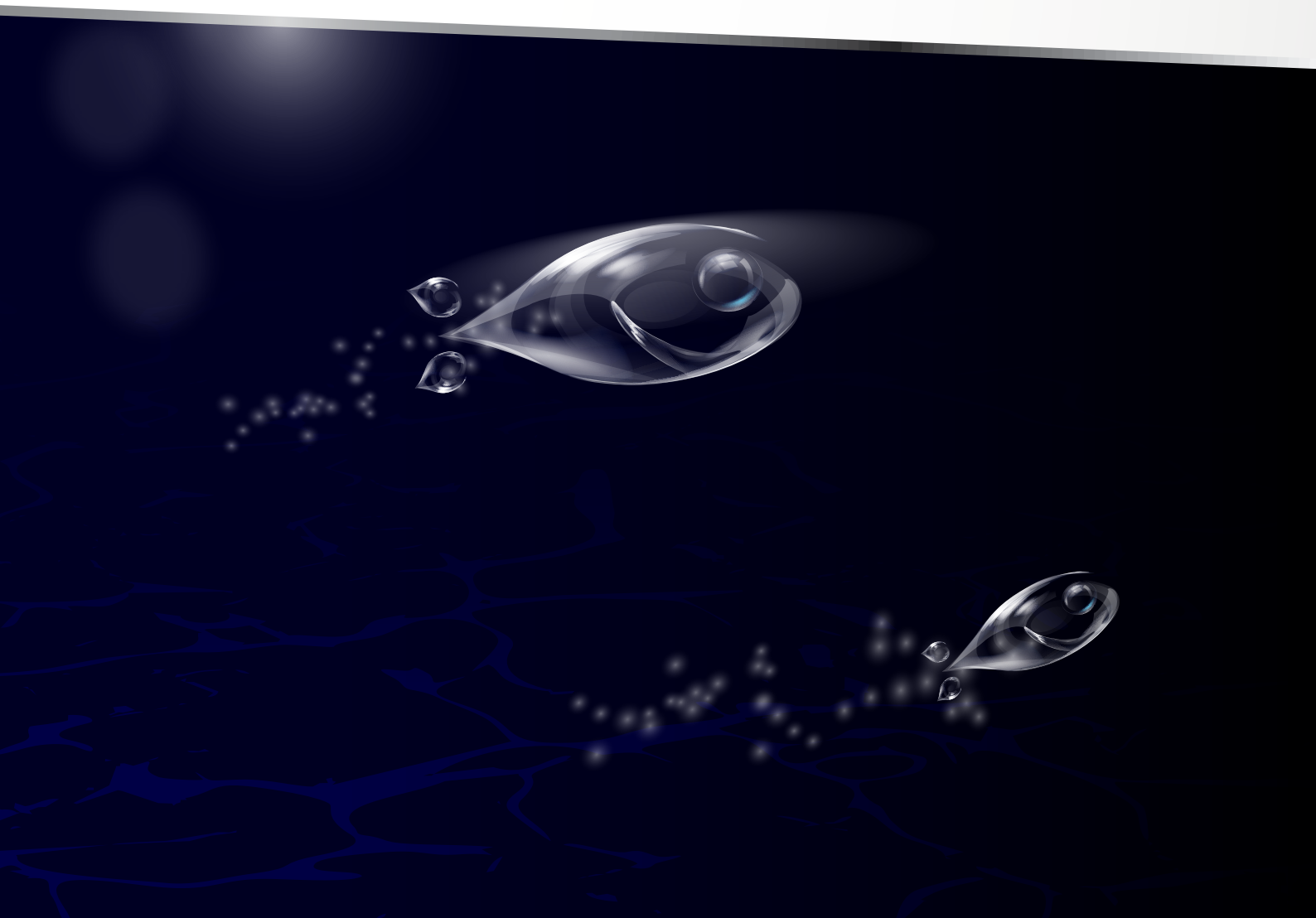

Iascach Intíre Éireann
Inland Fisheries Ireland

Iascach Intíre Éireann
Tuarascáil Bhliantúil
2017

Ábhair

Réamhrá an Chathaoirligh	5
Réamhrá an Phríomhfheidhmeannaigh	8
COSAINT	10
Ár n-Acmhainn lascaigh a Chosaint	11
An Timpeallacht agus Éisc	15
An tIasc a Thabhairt Slán	16
TAIGHDE & TFC	19
An Clár Suirbhéireachta um Thaighde Náisiúnta - Lochanna & Aibhneacha (L&A) agus an Clár Náisiúnta maidir leis an Iasc Garbh agus an Liús	19
An Clár Taighde um Bric Dhonna	21
Gnáthóga, Speicis agus Treoracha	23
An Clár Náisiúnta um Bainistiú na hEascainne (EMP)	26
An Clár Náisiúnta maidir leis an mBradán agus an mBreac Geal	30
An Clár maidir le hÉisc Spóirt Mara (MSF)	34
An Clár Náisiúnta Doingeann	35
Foilseacháin Taighde agus Nuachtlitir	38
Gníomhaíochtaí Feirmeoireachta Éisc IFI	39
Teicneolaíocht Faisnéise & Cumarsáide (TFC)	40
FORBAIRT GNÓ	41
An Straitéis Náisiúnta um Fhorbairt Slatiascaireachta	41
Lochanna agus Aibhneacha a bhainistiú	63
ACMHAINNÍ DAONNA	69
Oibríochtaí Acmhainní Daonna	69
Sláinte & Sábháilteacht	70
Comhlíontacht Rialála	70
AIRGEADAS & LÓISTÍOCHT	73
Bainistíocht Airgeadais	73
Pleanáil Airgeadais	74
Rialachas Corparáideach	74
AGUISÍNÍ	76
Aguisín I: Ceadúnais lascaireachta agus lascaigh atá á mbainistiú ag na Ceantair Abhantraí 2017	77
Aguisín II: Slad ar Éisc a Tuairiscíodh de réir áite 2017	78
Aguisín III: Slad ar Éisc a Tuairiscíodh de réir Fhoinsé 2017	79
Aguisín IV: Cúrsaí Oiliúna curtha i gcrích ag foireann IFI i rith 2017	80
Aguisín V: Tuarascáil Bhliantúil Choiste um Iniúchóireacht agus Riosca IFI	81
Aguisín VI: Ráitis Airgeadais IFI a ndearnadh Iniúchóireacht orthu - 2017	89
Gluais	140

“A chinntiú go ndéantar na hacmhainní nádúrtha luachmhara, an t-iascach intíre agus an tslatiascaireacht farraige, a chaomhnú, a bhainistiú, a fhorbairt agus a chur chun cinn ar a mbonn féin ionas go dtugtar toradh tairbheach i gcrích maidir leis an bpobal agus leis an timpeallacht.”

Príomhfheidhmeanna Iascach Intíre Éireann

Is comhlacht reachtúil é Iascach Intíre Éireann atá freagrach as an iascach intíre in Éirinn. Oibríonn sé faoi choimirce an Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil (DCCAE).

Leagtar amach an príomhfheidhm atá le hIascach Intíre Éireann in Alt 7 (2) den Acht um Iascach Intíre 2010. Is é feidhm sin an acmhainn a ghabhann leis an iascach intíre a chosaint, a bhainistiú agus a chaomhnú. Is iad seo a leanas feidhmeanna ginearálta IFI:

- (a)** Caomhnú, cosaint, bainistiú, margú, forbairt agus feabhsú iascach intíre, lena n-áirítear slatiascaireacht farraige, a chur chun cinn, tacú leis na nithe sin, iad a éascú, agus comhairle a thabhairt don Aire maidir leo.
- (b)** Beartas agus straitéisí náisiúnta a bhaineann le hiascaigh intíre, lena n-áirítear iascaireacht farraige, a fhorbairt agus comhairle a thabhairt don Aire maidir leo, agus
- (c)** A chinntiú go ndéantar beartas agus straitéisí a fhorbraítear faoi (b) a chur i ngníomh agus a chur i gcrích mar a aontaíodh iad i bpáirt leis an Aire.

Réamhrá an Chathaoirligh

Is cúis mhór áthais dom Tuarascáil Bhliantúil Iascaigh Intíre Éireann (IFI) 2017 a chur i láthair. Ag teacht lena phríomhfheidhmeanna atá leagtha amach san Acht um Iascach Intíre 2010 - ár n-acmhainní iascaigh intíre agus iascaireachta farraige a chaomhnú, a chosaint, a bhainistiú agus a chur chun cinn - tugann an tuarascáil seo léargas ar an obair a rinneadh agus ar na príomhspríocanna a baineadh amach i rith na bliana.

Cosaint Iascaigh

Oibríonn ár bhfoireann cosanta i dtimpeallacht dheacair dhúshlánach i gcónaí. Is iad sábháilteacht na foirne agus maolú riosca na cúramaí is mó atá orainn agus an fhoireann ag cosaint stoc éisc i gcúinsí a bhíonn doicheallach go minic. Agus athbhreithniú á dhéanamh ag an Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil ar an Acht um Iascach Intíre 2010, agus i ndiaidh comhairle dhlí a fháil, mhol oifigigh ón Roinn don IFI go bhféadfadh sé nach mbeadh cumhacht shainráite ag an IFI chun cionta achoimre a ionchúiseamh faoi Acht 2010. Mhol an Roinn go ndréachtófaí reachtaíocht leasaitheach mar ábhar tosaíochta. Bhí tionchar diúltach aige sin ar ár bhfeidhm chosanta ar feadh tréimhse áirithe in 2017 agus ba údar frustrachais é sin don fhoireann chosanta. Tá an Bord buíoch as na hiarrachtaí móra a rinne an tAire Stáit Kyne, a oifigh sa Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil agus an tOireachtas cúrsaí a chur ina gceart arís.

Flít na RIBeanna (Bád Righin Inséidte) farraige

Is príomhthosaíocht d'fhoireann, do bhainistiú agus do bhord IFI cosaint na stoc bradán atá á n-ídiú. De bharr aois agus drochbhail an fhlíit RIB atá ann faoi láthair agus an gá a bhí ann patróil ina raibh péire RIB ann a chur ar an uisce, níor baineadh an úsáid is fearr i gcónaí as na hacmhainní atá againn. Bhí an tAire Stáit Kyne lánchinnte de go raibh gá leis an bhflít RIB a thabhairt suas chun dáta agus fuair sé maoiniú ón Rialtas chun flít nua RIBeanna farraige a cheannach. Cuirfidh na RIBeanna nua atá faofa ag Oifig na Suirbhéireachta Mara (MSO) ar ár gcumas na caighdeáin shábháilteachta agus an éifeachtúlacht oibríochtúil is fearr a bhfuil ann a bhaint amach agus beidh an IFI in ann patróil nach bhfuil ach RIB amháin ann a chur ar an uisce. Cuirfidh sé sin ar ár gcumas úsáid níos éifeachtúil a bhaint as ár n-acmhainní agus beidh cosaint níos fearr ar fáil dár stoic luachmhara bradán. Déanfar na chéad RIBeanna a sholáthar go luath agus cuirfear an chuid eile acu ar fáil gan mhoill ina dhiaidh sin.

Forbairt Slatiascaireachta

Measann an Straitéis Náisiúnta um Fhorbairt Slatiascaireachta (NSAD) gur gá infheistiú €5m sa bhliain thar tréimhse cúig bliana chun ár dtáirgí agus áiseanna slatiascaireachta a fheabhsú agus a forbairt. Tá sé i gceist leis an bplean uailmhianach seo luach na turasóireachta slatiascaireachta a mhéadú €90m thar tréimhse cúig bliana agus líon na ndaoine atá fostaithe san earnáil a mhéadú go mór. Fuair an tAire Stáit Kyne €1.5m don NSAD in 2017 le cur leis an €0.5m a leithdháileadh in 2016. Mar iarracht ar an maoiniú sin a dhéanamh níos inrochtana do ghrúpaí slatiascaireachta, reáchtáil an IFI roinnt chruinnithe seó bóthair leis na páirtithe leasmhara ar fud na tíre agus cuireadh suas córas iarratais ar dheontas go hiomlán comhtháite agus trédhearcach ar líne i Meán Fómhair. Cuireadh maoiniú ar fáil do 115 thionscadal ón leithdháileadh reatha.

Feabhsúchán Bonneagair

Tá páirt á ghlacadh ag IFI i gclár leanúnach chun a chinntiú go ndéantar an stoc fairsing struchtúr slatiascaireachta (ardáin agus stíleanna don chuid is mó) a dheisiú nó ábhar nua a chur ina áit atá níos marthanaí agus níos buaine. Tá foireann IFI ag cur i gcrích roinnt de na tionscadal sin agus tá tionscadail eile á ligean ar fochonradh.

Áiseanna Dobharshaothraithe

Is ábharimní agus cur amú airgead atá gann na háiseanna dobharshaothraithe as dáta agus neamhéifeachtúil atá ag IFI. I rith 2017, chuaigh IFI i gcomhairle le hionadaithe iascairí breac chun teacht ar réiteach a chinnteoidh go mbeidh soláthar iontaofa éisc d'ardchaighdeán ann do chumainn shlatiascaireachta agus d'iascaigh ar chostas atá inmharthana agus inbhuanaithe don IFI i gcomhthéacs an mhaoinithe phoiblí atá ar fáil. Tá an infheistíocht a dhéanfar in áiseanna nua éifeachtúil ag druidim i dtreo an staid phleanála anois.

Rannpháirtíocht le Páirtithe Leasmhara

Ba mhaith le IFI oibriú i gcomhar lena bpáirtithe leasmhara ar fad trína shuíomh gréasáin; 7 n-oifig phoiblí réigiúnach; foireann faoi éide sa réimse; cláir mhaoinithe deontas; cláir oideachais agus fhor-rochtana; cruinnithe poiblí; Seónna trádála; grúpaí comhoibre le hionadaithe slatiascaireachta agus leis an bhFóram Náisiúnta um Iascaigh Intíre.

Bainistiú Flít Feithiclí

Is ceann de phríomhchostais IFI i gcónaí an flít feithiclí; Is mórthosaíocht í go bhfeidhmeoidh sé go sábháilte, go héifeachtúil agus go cost-éifeachtúil. In 2017, cheap IFI bainisteoir lóistíochta tiomnaithe chun a chinntiú go laghdóidh an eagraíocht rioscaí sa réimse sin, go mbainfidh sí amach comhlíontacht rialála, go gcuirfidh sí i bhfeidhm na caighdeáin shábháilteachta is fearr agus go mbeidh sí cost-éifeachtúil. Is céimeanna móra chun cinn na conarthaí cothabhála feithiclí agus leantóra chun a chinntiú go mbeidh comhsheasmhacht ó thaobh caighdeán de ann.

Cuíchóiriú Réadmhaoine

Is cur amú airgid i gcónaí an líon mór bunáiteanna nach bhfuil in úsáid nó nach n-úsáidtear go minic (toradh ar an struchtúr Bhord Réigiúnach a bhí ar an eagraíocht roimhe seo). Tá costais mhóra ann a bhaineann le teas, solas, árachas, slándáil agus cothabháil a chur ar fáil. Tá an próiseas chun réadmhaoine a nuachóiriú ag dul chun cinn agus tá iarracht á dhéanamh an fhoireann a aistriú go dtí áitribh atá oiriúnach don fheidhm.

Maoiniú na Gníomhaireachta

Ní mór a thabhairt faoi deara go mbíonn acmhainní IFI féin á úsáid chun costais phá a chomhlíonadh. Tá a gcuid ábharimní léirithe ag an mBord go bhfuil an socrú sin ag éirí neamh-inbhuanaithe sa ghearrthéarma agus sa mheántéarma. Cé go gcuirtear fáilte roimh an €570,000 breise a chur an Roinn ar fáil in 2017 chun an bhearna pá sin a líonadh, is dúshlán mór é i gcónaí an eagraíocht a mhaoiniú.

Tar éis seoladh an Chóid Chleachtais nua chun Comhlachtaí Stáit a Rialú in 2016, tá bearta déanta ag IFI chun a chinntiú go ndéantar a théarmaí a chomhlíonadh in 2017 agus ina dhiaidh sin. Rinneadh athbhreithniú seachtrach ar éifeachtúlacht Bhord IFI i rith 2017 agus ghlac an Bord go fonnmhar leis na moltaí a bhí mar thoradh ar an athbhreithniú sin.

B'oth liomsa agus leis an mBord a chloisteáil gur bhásaigh ár gcomhalta boird a raibh ardmheas air, PJ Nally, i mí Lúnasa.

Ba mhaith liom buíochas a ghabháil freisin le Fidelma McGuirk don tseirbhís a thug sí don bhord sular éirigh sí as a post ar an 31 Eanáir, 2018.

Ba mhaith liom mo bhuíochas ó chroí a chur in iúl don Aire Stáit don Chumarsáid, Gníomhartha ar son na hAeráide agus Comhshaoil, Seán Kyne T.D., agus do na hoifigigh ina Roinn don tacaíocht agus spreagadh a thugadh siad dúinn agus dá ndúthracht.

Ar deireadh, ba mhaith liom buíochas ó chroí a ghabháil d'fhoireann IFI don dúthracht leanúnach atá léirithe acu ina gcuid oibre chun cuspóirí dúshlánacha na heagraíochta a bhaint amach.

Fintan Gorman
Cathaoirleach
Aibreán 2018

Tá mé an-sásta an tuarascáil bhliantúil seo faoi ghníomhaíochtaí IFI in 2017 a chur i láthair. Leagan an tuarascáil seo amach na príomhghníomhaíochtaí ag leibhéal ard a chuir an IFI ar bun in 2017.

Ar go leor bealaí, ba bhliain dhúshlánach ach rathúil 2017 d'IFI. Arís, ba í an fhoireann a d'oibrigh gan staonadh chun a chinntiú go gcomhlíonfaí príomhchuspóirí na heagraíochta, ár n-acmhainn iascaigh intíre agus slatiascaireachta farraige a chaomhnú, a fhorbairt agus a chosaint. Cibé acu díriú ar iascaireacht neamhdhleatheach, a raibh líon suntasach cásanna braite i 2017, nó infreastruchtúr iascaigh a fhorbairt, nó comórtais idirnáisiúnta slatiascaireachta a chur chun cinn agus a thacú, chuaigh foireann IFI ina bhun le díograis ba dhoiligh a shárú. Tá mé an-bhuíoch do gach uile dhuine as seo.

An Dr Ciaran Byrne
POF
Aibreán 2018

Bord IFI

An tUasal Fintan Gorman	Cathaoirleach
An tUasal Martin McEnroe	Comhalta Boird
An tUasal Niall Greene	Comhalta Boird
An tOllamh Frances Lucy	Comhalta Boird
An tUasal Sean Coady	Comhalta Boird (Feidhmeannach – Ionadaí Foirne)
An tUasal Patrick Gibbons	Comhalta Boird
Bernadette Orbinski Burke Uasal	Comhalta Boird
Fidelma McGuirk Uasal	Comhalta Boird

Foireann Bainistíocht IFI

An Dr Ciaran Byrne	Príomhoifigeach Feidhmiúcháin (agus Comhalta den Bhord Feidhmiúcháin)
An tUasal Pat Doherty	Ceannasaí Airgeadais & Lóistíocha
Roisin Bradley Uasal	Ceannasaí Acmhainní Daonna
An Dr Greg Forde	Ceannasaí, Bearta Feidhmiúcháin
An Dr Cathal Gallagher	Ceannasaí Taighde & TFC
Ms Suzanne Campion	Ceannasaí, Forbairt Gnó

Stiúrthóirí Ceantair Abhantraí

An tUasal Brian Beckett	IFI Baile Átha Cliath	(Ceantar Abhantraí an Oirthir – ERBD)
An tUasal David McNerney	IFI Cluan Meala	(Ceantar Abhantraí an Oirdheiscirt – SERBD)
An tUas. Sean Long	IFI Maigh Chromtha	(Ceantar Abhantraí an Iardheiscirt – SWRBD)
Amanda Mooney Uasal	IFI Luimneach	(Ceantar Abhantraí na Sionainne – ShRBD)
An Dochtúir John Conneely	IFI Gaillimh Béal an Átha	(Ceantar Abhantraí an Iarthair – WRBD)
An Dochtúir Milton Matthews	IFI Béal Átha Seanaidh	(Ceantar Abhantraí an Iarthuaiscirt – NWRBD)

Stiúrthóirí

An tUas. Ian Carroll	Bainisteoir ICT
Ms Shona Roche	Stiúrthóir Cláir - An Straitéis Náisiúnta um Fhorbairt Slaitiascaireachta
An tUasal Michael Burke	Bainisteoir Lóistíochta

Tá IFI freagrach as cosaint agus caomhnú acmhainn iascaigh na hÉireann, na héisc agus na gnáthóga atá sna huiscebealaí intíre ar fad suas go dtí teorainn dhá mhíle dhéag amach ón gcósta. Cuimsíonn na speicis atá faoi chosaint na speicis éisc fhionnuisce ar fad lena n-áirítear éisc imircigh amhail an bradán, an breac geal, an eascann, chomh maith leis an loimpre agus speicis chaomhantais thábhachtacha eile amhail an ruabhreac Artach agus an tsead. Tá IFI freagrach freisin as caomhnú agus ceadúnú iascaireacht oisrí fiáine agus déanann an eagraíocht reachtaíocht a bhaineann le hiascaireacht doingeann a fhorfheidhmiú trí Mheabhrán Tuisceana (MOU) atá aige leis an gComhlachas Cosanta Iascaireachta Mara (SFPA).

Chomh maith le forálacha na n-Achtanna Iascaigh Mhara 1959 go 2010 a fhorfheidhmiú, tá an chumhacht ag IFI na hAchtanna Truailithe Uisce 1977 & 1990 a fhorfheidhmiú nuair a tharlaíonn meath ar cháilíocht uisce agus ar mharú éisc mar gheall ar scaoileadh go huiscí íogaire iascaigh.

Príomhgharspriocanna 2017 – RIBanna

In 2017, chuir IFI comhairliúchán cuimsitheach i gcrích agus sheolamar próiseas tairisceana ina dhiaidh do chonradh mór maidir le soláthar flít cosanta de Bháid Righin Inséidte (RIB) den chineál is nua-aimseartha. Tar éis an phróisis tairisceana agus na dtrialacha farraige a rinneadh le réimse bád éagsúil, bronnadh an conradh ar Delta Power Group, sa Ríocht Aontaithe. Tógfar an flít nua RIBanna ag cloí leis na caighdeáin is airde is gá de réir Oifig na Suirbhéireachta Mara (MSO) na Roinne Iompair, Turasóireachta agus Spóirt ar a ngairtear “RIBanna Iascaigh Intíre Éireann arna oibriú amach ón gCósta – Rialacha Coibhéiseachta maidir le Tógáil agus Oibriocht” – cloíonn an caighdeán sin go docht le rialacháin báid paisinéirí a bhforáiltear sa reachtaíocht. Déanann an MSO scrúdú tráthrialta ar na báid le linn a dtógála chun a chinntiú go bhfaigheann IFI bád ardchaighdeán a mharfaidh ar feadh 15 mbliana agus iad á n-úsáid amach ón gcósta. Déanfar na feithiclí a rátáil d’ardluas 30 muirmhíle san uair agus iad lánluchtaithe agus beidh cabhail acu atá suas go dtí caighdeán P5 agus feistithe ag caighdeán P6 – (baineann sé sin le caighdeáin i rialacháin báid paisinéirí na Roinne Iompair, Turasóireachta agus Spóirt).

Faoi théarmaí na tairisceana, bhí bád singil amháin le soláthar, agus táthar chun suas go dtí 12 bhád a sholáthar thar thréimhse an chonartha. Táthar chun an chéad bhád a sholáthar i mBealtaine 2018.

Agus an acmhainn iascaigh á chosaint agus á chaomhnú aige trí chleachtaí cosanta agus comhshaoil nua a fhorbairt, tá toradh maith faighte ag an IFI ar infheistíocht an Stáit i gcónaí. Rinneadh an córas raidió criptithe digiteach Tetra a chur ar fáil do ghrúpaí níos mó den fhoireann allamuigh i rith samhraidh 2017. Go dtí seo is seirbhís chumarsáide éifeachtúil, dhianseasmhach agus shlán é Tetra a fheabhsaíonn go mór feidhmiúlacht na feidhme cosanta um shruthchúrsaí talún, farraige agus cladaigh agus is mór an cúnamh sábháilteachta é do bhaill foirne allamuigh go háirithe in áiteanna iargúlta.

Tá ceannfheidhmeannach agus seisear Stiúrthóir as na Ceantair Abhantraí (RBD), atá bunaithe i réigiúin éagsúla ar fud na tíre sa Rannóg Feidhmiúcháin, agus faoin struchtúr seo tá 230 ball foirne sa rannóg.

Ár nAcmhainn Iascach a Chosaint

Rinneadh an Plean Náisiúnta um Chosaint Iascaigh a chur i bhfeidhm in 2017. Is é cuspóir an phlean na rioscaí a bhaineann le hiascaigh a mheas agus dóthain acmhainní a chur ar fáil chun na rioscaí sin a mhaolú. Agus an Plean um Chosaint Iascaigh á chur i bhfeidhm, bhí sé mar aidhm ag IFI na speicis is mó atá i mbaol i rith séasúr ar leith a chosaint, lena n-áirítear an bradán, an breac, an breac geal, speicis chaomhantais, agus éisc gharbh amhail an liús, oisrí agus eascanna. Cuireadh béim ar mhonatóireacht ar na háiteanna is measa do phóitseáil atá aitheanta agus treisíodh ar iarrachtaí cosanta ag amanna leochaileacha.

Baineadh úsáid as modhanna iompair éagsúla sna patróil fhrith-phóitseála lena n-áirítear báid, cadhcanna, Dobharárthaigh Phearsanta (PWCanna), feithiclí ilraoin, rothair, feithiclí agus patróil coise. I dteannta modhanna patrólaithe traidisiúnta a úsáid, ba chabhair mhór an trealamh faireacháin, lena n-áirítear scóip oíche, scóip braite teasa infridhearga agus trealamh faireachais optúil feabhsaithe chun oibreoirí mídhleathacha a ghabhadh.

Uaireanta Patróil - Miondealú Náisiúnta do 2017

In 2017, caitheadh **os cionn 187,000 uair** ar patról chun acmhainn iascaigh na hÉireann a chosaint. I rith na bliana, caitheadh **104,006** uair chun patról a dhéanamh ar aibhneacha. Ba í an 3ú Ráithe an tréimhse is gnóthaí do ghníomhaíochtaí cosanta; cuireadh isteach 30,686 daonuaireanta chun patról a dhéanamh ar aibhneacha ar fud na tíre. Caitheadh **33,370** uair san iomlán chun patról a dhéanamh ar lochanna agus ba í an 2ú Ráithe an tréimhse is gnóthaí; caitheadh **9,178** uair ar patról i rith na tréimhse sin. Ba é **42,748** uair an méid ama san iomlán a caitheadh chun patról a dhéanamh ar limistéir chósta, inbhir agus farraige.

Uaireanta a caitheadh ar Phatróil Fhrith-Phóitseála	Iomlán 2017	Iomlán 2016
Uaireanta a caitheadh ar Phatróil Fhrith-Phóitseála Lochanna	33,370	37,263
Uaireanta a caitheadh ar Phatróil Fhrith-Phóitseála Aibhneacha	104,006	108,186
Uaireanta a caitheadh ar Phatróil Fhrith-Phóitseála Farraige	6,078	6,197
Uaireanta a caitheadh ar Phatróil Fhrith-Phóitseála Chósta/Inbhir	36,670	36,759
*Uaireanta a caitheadh ar Phatróil Fhrith-Phóitseála Doingean	7,302	-
Iomlán	187,426	188,405

*In Iúil 2017, cuireadh tús le taifead a dhéanamh de na huaireanta sonracha a caitheadh ar phatróil doingean

Modh Patróil	2017	2016
Líon na mBád Patróil	873	1,151
Líon na bPatról i gCadhcan	190	188
Líon na bPatról i nDobharárthaigh Phearsanta	30	37
Líon na bPatról ar Chuadrothair	18	84
Líon na bPatról ar Rothair	489	363
Líon na bPatról Feithicle (agus na bpatról coise)	29,899	29,357
Líon na bPatról Aerchoir a cuireadh i gcrích	2	0
Líon iomlán na bPatról	31,501	31,180

Is de bharr cuid den fhliht báid a bheith as seirbhís a raibh laghdú i líon na bpatról báid in 2017. Bhí níos lú fadhbanna ann maidir le seirbhísíú phatróil chuadrothair, le heaspa rochtana agus laghdú ar na fadhbanna a bhain le hoiliúint. Rinneadh acmhainní foirne a aistriú chuig feachtais chosanta tosaíochta eile a bhain le faisnéis.

Iniúchtaí ar Shealbhóirí Ceadúnais/Seiceálacha ar Chomhlíonadh Rialála

Rinneadh 35,630 iniúchadh ar shlatiascairí áineasa agus ar shealbhóirí ceadúnais. Rinneadh 675 spotseiceáil ar Mhangairí Éisc agus ar Bhialanna/Óstáin/Thithe Lóistín ar mhaithe le comhlíonadh rialála a sheiceáil. Is ionann sin agus 61 seiceáil ar chomhlíonadh níos mó ná a rinneadh in 2016.

Iniúchtaí ar Shealbhóirí Ceadúnais	2017	2016
Iniúchtaí ar shealbhóirí Ceadúnais Bradán Tráchtála & Breac Geal	1,375	969
Iniúchtaí ar Shlatiascairí Áineasa le haghaidh Ceadúnais agus/nó Ceadanna	17,448	16,499
Iniúchtaí ar Shlatiascairí eile	15,506	19,511
Líon na hiascairí doingean a seiceáladh do chomhlíonadh leis an reachtaíocht agus leis na rialacháin iascaigh*	1,301	0
Iomlán	35,630	36,979

*www.fisheriesireland.ie/Press-releases/new-eu-regulations-for-irish-seabass-fishery.html

Seiceálacha ar Chomhlíonadh	2017	2016
Líon na Mangairí Éisc a Seiceáladh	375	320
Líon na mBialanna/n-Óstán/dTithe Lóistín a Seiceáladh	300	294
Iomlán	675	614

Le heolas a fháil ar dhíolachán ceadúnas agus ceadanna go náisiúnta, féach [Aguisín I Ceadúnais Iascaireachta agus Iascaigh faoi bhainistíocht RBD 2017](#).

Trealamh a Gabhadh

Rinneadh an-chuid trealaimh mhídhleathach éagsúil a ghabhadh i rith 2017, lena n-áirítear slata iascaireachta, dingíní, sleánna, dorú láimhe agus eangacha. San iomlán, gabhadh 647 píosa trealaimh iascaireachta mídhleathach, a chuimsigh 264 eangach a raibh fad iomlán 14,055 m acu.

Trealamh a Gabhadh	2017	2016
Líon iomlán na n-Eangach	264	301
Iomlán na n-lasc	184	818
Líon iomlán na Slata a Gabhadh	114	204
Míreanna eile	85	164
Líon iomlán ná bPíosaí Trealaimh a Gabhadh	647	1,487

An Áit a Gabhadh na hEangacha agus a bhfad	2017	2016
Líon na n-Eangach a Gabhadh ar an bhFarraige	54	8
Líon na n-Eangach a Gabhadh i bhFionnuisce	145	170
Líon na n-Eangach a Gabhadh in Inbhir	65	123
Líon iomlán na n-Eangach a Gabhadh (méadair)	14,055	14,782

D'éirí go han-mhaith le IFI in 2016 trealamh mídhleathach iascaireachta eascainne a aimsiú; gabhadh líon mór eangach fonsaí mar thoradh ar na patróil chosanta rathúla sin, ach níor gabhadh an méid céanna i bhfionnuisce in 2017.

Ionchúisimh

In 2017, rinneadh **82** chás ionchúisimh a thionscain de bharr sháraithe ar an reachtaíocht iascaigh agus comhshaoil. Is laghdú 103 ionchúiseamh é sin ar na cásanna ionchúisimh a tionscnaíodh in 2016.

Ionchúisimh	Iomlán
Líon na n-ionchúiseamh a tionscnaíodh de bharr Chionta Iascaigh	66
Líon na n-ionchúisimh a tionscnaíodh de bharr Chionta Comhshaoil	16
Líon na n-ionchúiseamh a cuireadh i gcrích do Chionta Iascaigh	14
Líon na n-ionchúiseamh a cuireadh i gcrích do Chionta Comhshaoil	8

Go luath in 2017, chuir an Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil in iúl do IFI, ar chomhairle an Ard-Aighne, nár aistríodh i gceart an chumhacht chun ionchúiseamh a dhéanamh nuair a cuireadh i bhfeidhm an Achta um Iascach Intíre 2010. Mar thoradh ar sin, aistharraing IFI na cásanna dlíthiúla ar fad a bhí os comhair na gcúirteanna ag an am sin agus níor tionscnaíodh aon ionchúiseamh eile (faoi na hAchtanna um Iascach Intíre) go dtí gur shínigh an tUachtarán isteach an reachtaíocht leasaitheach in Iúil 2017. Eisíodh 128 bhFógra um Pionós Socraithe (FCP) le haghaidh sáraithe ar na hAchtanna Iascaigh, ar rialacháin nó ar Fhodhlíthe - ach arís níorbh fhéidir iad sin a eisiú gan an chumhacht a bheith ann ionchúisimh a dhéanamh. Ba laghdú de 28 n-ionchúiseamh é sin ar fhigiúirí 2016. Thug baill foirne iascaigh rabhadh do thuairim is 343 shliatiascaire áit ar braitheadh sárúithe an-mhionchúiseacha.

An Timpeallacht agus Cúrsaí Éisc

Caighdeán an Uisce agus Cúrsaí Truailliúcháin

In 2017, rinneadh réimse leathan fadhbanna comhshaoil a mheas chun a dtionchar ar cháilíocht an uisce agus ar ghnáthóga iascaigh a dhearbhu. Cuireadh i gcrích 26,726 iniúchadh agus bhí méadú mór i líon na n-iniúchtaí ar ghnáthóga a rinneadh ó 14,193 in 2016 go 18,244 in 2017. I rith na tréimhse sin, tionscnaíodh 16 chás ionchúimsimh de bharr chionta comhshaoil agus cuireadh i gcrích 8 n-ionchúiseamh. D'fhéadfadh sé gurbh é caillteanas na cumhachta a bhí ag IFI cionta iascaigh a ionchúiseamh faoi Acht 2010 ba chúis leis an difríocht sin i líon na n-iniúchtaí a rinneadh idir 2017 agus 2016. É sin ráite, choinnigh IFI a chumhacht chun cionta **comhshaoil** a ionchúiseamh faoi na hachtanna truaillithe uisce. Mar sin, d'aistrigh an fócas agus rinneadh níos mó iniúchtaí ar thruailliú ghnáthóga.

Iniúchtaí Comhshaoil	2017	2016
Iniúchtaí Talmhaíochta	1,511	1,553
Iniúchtaí Tionscail	956	660
Iniúchtaí ar Ionaid Chóireála Uisce agus ar Chórais Chóireála Dramhuise	2,379	1,994
Iniúchtaí ar Innealtóireacht Shibhialta/ar Bhonneagar	2,999	2,651
Iniúchtaí Foraoise	637	810
Iniúchtaí Gnáthóige	18,244	14,193
Iomlán	26,726	21,861

Slad ar Iasc

In 2017, tuairiscíodh 14 eachtra ina tharla slad ar éisc ar fud na tíre; oibreacha bardais ba chúis le ceithre cinn de na slad ar éisc sin agus measadh gurbh iad galar agus bás nádúrtha ba chúis le trí cinn acu. Rinneadh timpeall 2,123 bás éisc a thaifead ar 7,800 méadar d'aibhneacha. Is laghdú mór é sin ar an bhfigiúr a bhí ann in 2016 do shlad ar éisc, nuair a tuairiscíodh 31 eachtra slad ar éisc. I go leor cásanna, bíonn tionchar mór ag leibhéil uisce agus teochtaí uisce ar staidrimh shlad ar éisc.

Féach Aguisín II Slad ar Éisc a Tuairiscíodh de réir Áite in 2017 agus Aguisín III Slad ar Éisc a Tuairiscíodh de réir Cheantar, 2017.

Pleanáil, Ceadúnú & Tionscadail Chomhlíontacha

Ina ról mar chomhairlí reachtúil, cuireann na hÚdaráis Áitiúla agus gníomhaireachtaí eile IFI ar an eolas faoi ábhair phleanála áirithe nuair a mheastar go bhféadfadh na hábhair sin tionchar a imirt ar an acmhainn iascaigh. Seachas cúrsaí réamhphleanála agus pleanála áitiúil, bíonn éileamh leanúnach ann chun eolas a chur ar fáil do Phleananna Forbartha Údaráis Áitiúla, agus bíonn éileamh ann chun Measúnachtaí Straitéiseacha Timpeallachta (SEAnna) a bhaineann le mórfhleananna agus le beartais náisiúnta a scagadh agus a scóip a mheas.

Rinne foireann IFI monatóireacht ar oibreacha bonneagair amhail scéimeanna faoisimh tuile, mórthionscadail bhóthair, deisiúcháin droichid, chomh maith le huasghrádú agus nuachóiriú chórais chóireála dramhuisce atá ann cheana agus forbairtí eile. Oibríonn IFI i ndlúthchomhar i gcónaí leis na páirtithe leasmhara ag gach céim de na tionscadail ón gcéim dearaidh go dtí an chéim thógála chun go gcosnófar gnáthóga, go gcoinneofar truailliú faoi smacht agus go gcaomhnófar an acmhainn iascaigh lena chinntiú go mairfidh an t-iasc amach anseo. In 2017, d'athbhreithnigh IFI 6,402 thogra pleanála/ceadúnais.

Scéimeanna Faoisimh Tuile

Chuaigh IFI i gcomhairle leis na gníomhaireachtaí ábhartha maidir le roinnt mhórscéimeanna faoisimh tuile ar fud na tíre. I measc na n-oibreacha móra bhí Scéim Faoisimh Tuile Abhainn Dhún Coillín agus Shruthán an Agaird Mhóir (Co. na Gaillimhe) agus Scéim Faoisimh Tuile Oifig na nOibreacha Poiblí (OPW) ar Abhainn an Chláir (Co. na Gaillimhe) agus an mórchlár bonneagar draenála atá ar siúl i nDroichead na Bandan (Co. Chorcaí).

Soláthraíonn Scéim Faoisimh Tuile Abhainn Dhún Coillín agus Shruthán an Agaird Mhóir oibreacha faoisimh tuile ar feadh phríomhchainéil Abhainn Dhún Coillín ó Chreachmhaoil go Cill Cholgáin (os cionn 11km) agus ar feadh Shruthán an Agaird Mhóir a ritheann ó bhaile fearainn Chreig an Chláirigh (in aice le hArd Raithin) go dtí a shruth éalaithe ag cumar Aibhneacha Dhún Coillín agus Chreig an Chláirigh (os cionn 7.5km).

Oibreacha faoisimh tuile OPW ar Abhainn an Chláirigh suas an abhainn ó Bhaile Chláir.

Ba rannpháirtí gníomhach IFI i nGrúpa Gníomhaíochta Chrois Mhaoilfona i gcoinne Tuilte, grúpa pobail ilghníomhaireachta a bhailigh le chéile go rialta i rith 2017 chun an dul chun cinn maidir le pleananna chun tuilte a chosc ón Daoile i gCros Mhaoilfona (Co. Mhaigh Eo) a athbhreithniú, abhainn a sreabhann tríd an mbaile.

Bhí teagmháil leanúnach ag IFI leis an gconraitheoir atá i mbun oibre ar Scéim Faoisimh Tuile an Sciobairín (Co. Chorcaí) chun an tionchar ar iascaigh a laghdú. Mar chuid de na hoibreacha, tá ballaí tuile á dtógáil, le bratphléail á chur isteach i Sruthán an Chaoil sa Sciobairín agus tá cuid de chraobh-shruthán taoidmhear de chuid na hAighlinne á lintéiriú.

Scéim Faoisimh Tuile na Bandan

Is é Scéim Faoisimh Tuile na Bandan, atá á cur i gcrích ag Comhairle Contae Chorcaí, an tionscadal dreidireachta abhann is mó atá ar bun san Eoraip faoi láthair; beidh 60,000 tona de charraigeacha á bhaint amach as an abhainn. Thosaigh an obair dhreidireachta insrutha i mBealtaine ag an áit is ísle sa scéim agus lean an obair ar aghaidh go dtí Meán Fómhair ag sroicheadh pointe atá chomh fada leis an mbaile thuas ar an abhainn roimh an spriocama a bhí leagtha síos, agus táthar ag súil leis go mbeidh oibreacha coimhdeacha ar siúl i rith an gheimhridh. Rinneadh dul chun cinn mór maidir le dreidireacht an phríomhchainéil; grútáil ag Droichead na Bandan, droichead do choisithe a bhaint amach agus bonnraí insrutha a chur isteach don droichead nua atá le tógáil. Tosóidh clár oibreacha insrutha na bliana deireanaí i mBealtaine 2018.

Bóithre

Tharla roinnt mhórtionscadal bóithre in 2017, ina raibh gá le hionchur ón IFI maidir le hathshlánú iascaigh. Ar thionscadal Mótárbealach N17/18 Ghort go Tuaim, rinne foireann IFI iniúchadh ar lintéiriú Shruthán Chluain Caoin, craobh-abhainn ina mbíonn bric dhonna ag sceitheadh agus ina bhfuil eascanna le fáil. Is cuid de chóras Abhainn an Chláir in aice le Tuaim (Co. na Gaillimhe) an sruthán seo.

Maidir le hathlíniú bhóthar N26 ó Cheathrú na Líne go Béal Átha na Muice ag Cluain Gallán, chuir IFI i gcoinne an lintéar a raibh le cur isteach trasna Abhainn Bhéal Átha na Muice agus mhol sé droichead glanréise a chur isteach chun sceitheadh bradán a chosaint.

Maidir le hathlíniú bhóthar N26 ó Cheathrú na Líne go Béal Átha na Muice ag Cluain Gallán, chuir IFI i gcoinne an lintéar a raibh le cur isteach trasna Abhainn Bhéal Átha na Muice agus mhol sé droichead glanréise a chur isteach chun sceitheadh bradán a chosaint. Pléadh an t-ábhar sin ag éisteach ó bhéal de chuid an Bhoird Phleanála (ABP), ar a fhreastal IFI, agus tá cinneadh ar feitheamh go fóill.

Droichid

Lean foireann IFI ar aghaidh ag obair i gcomhar leis na húdaráis Áitiúla agus na conraitheoirí ábhartha maidir le réimse clár bonneagair ina bhfuil droichid nua á dtógáil agus seandhroichid á n-athchóiriú.

I gCeantar Abhantraí an Iarthuaiscirt (NWRBD), rinne foireann IFI athbhreithniú ar na ráitis mhodhanna a bhí ann do thionscadail thógála droichid ar an Éirne (Contaetha an Chabháin, Fhear Manach agus Dhún na nGall) agus cuireadar i gcrích iniúchtaí rialta ar an láthair chun iasc-bhealaí a chosaint agus cáilíocht an uisce agus na ngnáthóga éisc a chaomhnú. I gcásanna áirithe, baineadh úsáid as leictriascaireacht chun monatóireacht a dhéanamh ar stoic éisc agus, nuair ba ghá, éisc a bhaint amach ó na hionaid thógála.

De bharr na n-oibreacha a cuireadh i gcrích le déanaí ag Droichead Chúil Mhuicí ar an mBríd, sna Fearnáin (Co. Chorcaí), tháinig feabhas mór ar rochtain na héisc ar réimsí uachtair na habhantraí.

Is í an Bhríd ceann de na príomhchraobh-abhainn i gcóras na Laoi ina tharlaíonn sceitheadh agus tá tábhacht ar leith aici ós rud é go dtéann sí isteach sa Laoi síos na habhann ó dhambaí an BSL ag Carraig an Droichid agus Inis Cara (Co. Chorcaí). Tógadh Droichead Chúil Mhuicí ar aprún talún a chur srian ar imirce éisc chuig áiteanna níos faide thuas ar an abhainn. Tar éis oibreacha a rinne Comhairle Contae Chorcaí, ag cur leaba abhann nádúrtha in áit an aprúin talún sin, tá na hias-bealaí go hiomlán saor ó chonstaic anois.

Ionaid Chóireála

Tá clár suntasach infheistíochta caipitil á dhéanamh ag Uisce Éireann le blianta beaga anuas maidir le soláthar bhonneagar Chórais Chóireála Dramhuisce (WWTP) agus Ionaid Chóireála Uisce (WTP). In 2017, cuireadh i gcrích oibreacha ar Chórais Chóireála Dramhuisce an Chlocháin Léith agus na Gleannta (Co. Dhún na nGall), mar shampla. Tá saoráidí nua cóireála dramhuisce beagnach críochnaithe i nGleann Cholm Cille agus i mBun Dobhráin freisin agus tá uasghrádú ar chóras cóireála dramhuisce Chill Mhic Réanáin ag an gcéim pleanála (Co. Dhún na nGall) go fóill. Cuirfidh na tionscadail sin, a mbíonn idirghabháil agus iniúchadh láithreáin rialta ó fhoireann IFI i gceist leo, cuirfidh siad bonneagar an-tábhachtach ar fáil a chabhróidh go mór le cosaint fhadtéarmach na hacmhainne iascaigh agus uisce.

Tá idirghabháil á dhéanamh ag IFI le hUisce Éireann maidir leis an uasghrádú atá molta d'Ionad Cóireála Uisce Bhóthar na Laoi, i gCathair Chorcaí. Cé nach bhfuiltear ag moladh an astarraingt uisce a mhéadú, tá sé i gceist uasghrádú agus nuachóiriú tábhachtach a chur i bhfeidhm ar bhonneagar an láithreáin. Tá an t-ábhar pléite ag IFI leis an iarrthóir ar mhaithe le struchtúr iontógála feabhsaithe a chur isteach mar chuid de na hoibreacha.

TAIGHDE AGUS TFC

An Clár Suirbhéireachta um Thaighde Náisiúnta (NRSP) - Lochanna & Aibhneacha agus an Clár Náisiúnta maidir leis an Iasc Garbh agus an Liús

Bunaíodh Clár Suirbhé Taighde Náisiúnta IFI (NRSP-L&R) in 2015 mar chuid de chleachtas athstruchtúraithe laistigh den Rannóg Taighde agus Forbartha sa Rannóg Taighde agus Forbartha. In 2016, cuireadh sainchúram um iasc garbh agus liús (NRSP-NCFP) leis an bhfoireann.

Is iad príomhfheidhmeanna an fhoireann NRSP ná saineolas a chur ar fáil ó thaobh mhodheolaíochtaí samplála agus tacaíocht allamuigh do roinnt clár taighde agus taighde agus monatóireacht a dhéanamh ar lochanna agus aibhneacha sna ceantair; bric dhonna, éisc gharbh agus liús, an Chreat-treoir Uisce (WFD) (lena n-áirítear ruabhreac Artach). Tagann idirchalabhrú modhanna agus forbairt fuaimíochta uisce faoi dhlíne na foirne freisin.

Déanann foireann NRSP sampláil fhaille i go leor dobharlach chun faisnéis/samplaí géiniteacha agus eile a bhailiú a d'fhéadfadh a bheith úsáideach le haghaidh clár eile (m.sh. faisnéis faoin eascann, faisnéis faoin mbreac geal, srl.).

Monatóireacht Éisc an Chreat-treorach Uisce (lena n-áirítear taighde ar an ruabhreac Artach).

In 2007, chuir IFI tús le clár monatóireachta éisc chun bail aibhneacha, lochanna agus inbhir/mhurlaigh na hÉireann a mheas. Tá an obair sin riachtanach chun riachtanais Chreat-treoir Uisce an Aontais Eorpaigh (AE) a chomhlíonadh (a trasúidh isteach i reachtaíocht na hÉireann - S.I. Uimh. 722 de 2003). Rinneadh an tsuirbhéireacht trí mhodhanna oibre caighdeánacha de chuid na hEorpa. Cuimsíonn an clár leanúnach monatóireachta éisc trí bliana a d'fhorbair IFI os cionn 300 dobharlach, (aibhneacha, lochanna agus dobharlaigh idirthréimhseacha (inbhir agus murlaigh). Úsáidtear an t-eolas a bhailítear i ngach suirbhé chun 'stádas eiceolaíochta' a bhronnadh ar gach dobharlach, ó stádas ard go dtí stádas íseal.

Ó 2015 ar aghaidh, tá freagracht ag foireann NRSP as monatóireacht éisc an Chreat-treorach Uisce i lochanna agus aibhneacha amháin, ach tacaíonn an fhoireann leis an gclár suirbhéireachta ar uisce idirthréimhseach (TRaC) trí fhoireann agus saineolas a chur ar fáil. Rinneadh suirbhé i rith 2017 ar 18 n-ionad locha agus 16 ionad abhann ó chlár monatóireachta faireacháin an CTU agus sannadh stádas eiceolaíochta na n-iasc a fuarthas iontu. Ina theannta sin, rinneadh stádas eiceolaíochta a ríomh do na láithreáin locha agus abhann a ndearnadh suirbhéireacht orthu chun críche IFI, clár taighde IFI a bhaineann leis an mbreac geal, an iasc garbh, an liús agus an ruabhreac Artach, mar shampla. Sna suirbhéanna CTU freisin cuireadh eolas ar fáil do chlár taighde IFI ina ndiaidh.

Táthar ag cur le chéile tuarascálacha maidir leis na dobharlaigh ar fad a ndearnadh suirbhéireacht orthu in 2017 agus foilseofar na tuarascálacha sin ar shuíomh gréasáin éisc an CTU (www.wfdfish.ie).

Aibhneacha

Ar bharr na monatóireachta faireacháin CTU a rinneadh, rinneadh suirbhéireacht ar 201 shuíomh abhann i 35 dhobarcheantar san iomlán i rith 2017, chun críche éagsúla, m.sh. taighde a dhéanamh ar an mbreac geal, measúnacht ar athshlánú tar éis slad ar éisc a dhéanamh, idirchalabrá modhanna, measúnacht ar bhrú, srl.

Rinneadh taifead ar dhá speiceas iasc dhéag i rith na 221 shuirbhé (taighde CTU agus IFI) a rinneadh in 2017, lena n-áirítear an breac geal. Níor taifeadadh aon iasc ag ocht suíomh. Ba é an breac geal an speiceas is coitianta; rinneadh taifead air i 90% de na suíomhanna, agus ba é an bradán an dara speiceas is coitianta (49%).

Lochanna

Rinneadh suirbhéireacht ar sé loch chomh maith leo siúd a rinneadh suirbhéireacht orthu chun críche CTU, ar mhaithe le faisnéis a chur i dtoll a chéile ar aois-struchtúr, ráta fáis, flúirseacht, agus ar mhaithe leis an taighde atá á dhéanamh ar an mbreac geal, an iasc garbh, an liús agus an ruabhreac Artach, chun eolas a dhéanamh do bhearta caomhnaithe agus bainistíochta.

Rinneadh taifead ar 15 speiceas éisc san iomlán (áirítear an breac geal mar 'chineál' éagsúil breac) agus rinneadh taifead ar thrí chineál hibrideach i ngach ceann de na 24 loch a rinneadh suirbhéireacht orthu (taighde CTU agus IFI) i rith 2017. An eascann an speiceas éisc ba chomónta a rinneadh taifead air, ar aimsíodh é i 87.5% de na lochanna a ndearnadh suirbhéireacht orthu. Ina dhiaidh sin bhí an breac donn, an phéirse, an liús, hibridí róiste x brain, róiste agus bradán, speicis atá ar fáil in 83.3%, 58.3%, 50.0%, 41.6%, 37.5% agus 33.3% de na lochanna faoi seach. Áit ar tugadh taifead ar an mbream, ba gnách go bhfaightí an róiste agus a hibrid chomh maith. Ní bhfuarthas róiste ná bran ar bith i Loch Dhoire Bhroic, Co. an Chábháin, an t-am seo. Cé nár taifeadadh bran ó 2008 ar aghaidh, rinneadh róiste a thaifeadadh i gceithre shuirbhé eile a rinneadh ar an loch idir 2005 agus 2014. É sin ráite, gabhadh hibridí róiste x bran. Ní thuigtear cén fáth nach bhfuil aon róiste ann. Don chuid is mó, ba iad na salmainidí an speiceas ceannasach sna lochanna in iarthuaisceart, iarthair agus iardheisceart na tíre. Gabhadh an breac geal i dt trí loch: Loch Ghleann Bheatha (Co. Dhún na nGall), Loch na Ceathrún Móire (Co. Mhaigh Eo) agus Loch Ghleann Chuilinn (Co. Mhaigh Eo). Rinneadh ruabhreac Artach a thaifead i sé loch; Loch Meilbhe (Co. Liotroma/Fhear Manach), Loch Ghleann Bheatha (Co. Dhún na nGall), Loch Tailt (Co. Shligigh), Loch an Chuais (Co. Chiarraí), Loch Cárthaí (Co. Chiarraí) agus Loch Léin (Co. Chiarraí).

I dteannta na suirbhéanna caighdeánacha ar stoic éisc a rinneadh ar son an CTU, cuireadh i gcrích go rathúil suirbhéanna fuaimíochta uisce i gcrios peiligeach (sa mheánuisce amach ó na bruacha) Loch Léin agus Loch Meilbhe.

Idirchalabrá Modha (lochanna agus aibhneacha)

In 2017, rinne IFI scrúdú ar mhodhanna nua samplála ar mhaith le cláir mhonatóireachta an CTU agus cláir mhonatóireachta eile a chur i bhfeidhm ar dhóigh níos éifeachtúla. Baineadh triail as modh samplála caighdeánach do lochanna chun stoic éisc a mheas i ndobharlaigh ar leith ar mhaithe le níos mó ná cuspóir taighde amháin a bhaint amach. Ar a bharr sin, rinneadh suirbhéireacht ar Loch Síleann (Co. na hIarmhí/ an Chabháin) san earrach (Márta) agus sa samhradh (Iúil) chun athruithe ama sa mhodh samplála a úsáideadh a chur i gcomparáid lena chéile. Rinneadh na sonraí a fuarthas ó na trialacha sin a scagadh agus a thuairisciú go luath in 2018.

An Clár Taighde maidir leis an mBreac Donn

Lochanna

Mar chuid de chlár náisiúnta IFI maidir le hiascaigh locha bhric dhoinn, rinneadh suirbhéireacht ar shé loch chun stádas a stoc bric dhonn a mheas - Loch Dairbhreach (Co. na hIarmhí), Loch Ainninn (Co. na hIarmhí), Loch Gile (Co. Shligigh), Loch Léin (Co. Chiarraí), Loch Meilbhe (Co. Liatroma / Fhear Manach) agus Loch Síleann (Contaetha an Chabháin/na hIarmhí /na Mí). Beidh na tuarascálacha ar fáil anseo nuair a fhoilseofar iad <http://www.fisheriesireland.ie/Research/recent-publications.html>

Comhdháil ar ghéineolaíocht an bhric dhoinn

Reáchtáil IFI comhdháil lá amháin i nDeireadh Fómhair 2017, dar teideal "Bric dhonna a thuiscint – géinte, eiceolaíocht agus eolaíocht shluafoinsithe". Cuireadh iláthair faisnéis ó chomhthionscadal trí bliana (2014 go 2017) a tharla idir IFI agus Ollscoil na Banríona, Béal Feirste (QUB). Scrúdaigh an tionscadal éagsúlacht ghéiniteach an bhric dhoinn in aibhneacha áirithe i mBaile Átha Cliath, i ndobharcheantar na Muaidhe agus i ndobharcheantair lár na Sionainne agus Loch Rí. Ar an lá céanna, cuireadh i láthair freisin faisnéis ó staidéir ghéiniteacha eile a choimisiúnaigh IFI (m.sh. staidéir ar dhobharcheantair Loch Coirib agus Loch Síleann). I measc na n-aoichainteoirí bhí an tOllamh Emeritus Andy Ferguson (QUB), an tOllamh Thomas Quinn (University of Washington) agus an Dochtúir Nigel Milner (Bangor University). Cuirfear ar fáil tuarascálacha agus foilseacháin eolaíochta a bhaineann leis an tionscadal in 2018 anseo; <http://www.fisheriesireland.ie/Research/recent-publications.html>

An Clár maidir leis an Iasc Garbh agus an Liús

Bunaíodh clár maidir leis an iasc garbh agus liús in 2015. Is í aidhm an chlár seo ná leas a bhaint as tacair sonraí atá ann cheana (mar shampla, monatóireacht an CTU ar lochanna agus aibhneacha), agus cuireann leis suirbhéanna stoc éisc agus clár samplála atá bunaithe ar mhaitris ionaid a chuimsíonn réimse típeolaíochtaí locha. Tabharfaidh an bailiúchán ar shonraí stoic agus eolas bitheolaíoch éiceolaíoch ginearálta agus sonrach do speicis aghaidh ar na bearnaí san eolas agus cuirfidh siad bonn eolais níos fearr faoi straitéisí bainistíochta sa todhchaí. Rinneadh suirbhéanna ar stoic éisc i seacht n-iascach garbh in 2017. Cé go bhfuil dea-bhail ar na stoic don chuid is mó, tá fianaise ann go bhfuil bran agus hibridí bran aosaithe le fáil i roinnt de na lochanna, agus nach bhfuil éisc óg á gcur leis an méid sin.

Tá roghanna aiste bia an liúis ríthábhachtach chun daonraí liúis agus bric a láimhseáil in uiscí na hÉireann. Chun aghaidh a thabhairt air sin, chuir IFI tús le tionscadal nua i rith 2016: *An Liús in Éirinn: Eolas agus Uirlisí a Fhorbairt chun Tacú le Beartas agus Bainistíocht*. Rinneadh cothú an liúis a scrúdú idir Lúnasa 2016 agus Iúil 2017 i ndá loch ina bhfuil an breac agus an róiste le fáil iontu: (a) loch faoi bhainistíocht a bhfuil na liús á baint de (Loch Con (Co. Mhaigh Eo)) agus (b) loch nach bhfuil faoi bhainistíocht agus nach bhfuil na liús á baint de (Loch Dairbhreach). Rinneadh sampláil allamuigh mhíosúil a dhéanamh ag baint úsáide as báid bhuma leictiascaireachta IFI. Déantar a bhfuil i mbolg liúis bheo a bhaint amach ag úsáid próiseas ar a nglaoitear níochán gastrach (nó pumpáil boilg), próiseas ina dhéantar a bhfuil i mbolg an éisc a ghlanadh amach le beagáinín uisce. Baineadh úsáid as liús de gach aois-chatagóir sa staidéar. Rinneadh a raibh i mbolg 1,400 liús ón dá loch a scrúdú. Rinneadh tomhais mhorfaiméadracha (tomhais a dhéantar ar thréithe éagsúla d'anatamaíocht éisc) de liús ghabhtha a thaifead freisin. Déantar na torthaí a fhaightear a chomhtháthú le samhaltá matamaitice chun scrúdú a dhéanamh ar na hidirghníomhaíochtaí idir liús agus bric. Cabhróidh bailiú na faisnéise sin, chomh maith leis an measúnú a dhéantar ar chothú na liús a ghabhtar sna lochanna eile a rinneadh suirbhéireacht orthu, cabhróidh sé leis an liús a bhainistiú amach anseo. Déantar na torthaí a fuarthas ón tionscadal sin a thuairisciú i Meitheamh 2018.

Dobharcheantar na hOirimhe

Rinneadh suirbhéireacht ar 17 suíomh abhann (5 phríomhchainéal agus 12 chraobh-abhainn) agus dhá loch (Lochanna Bó Finne agus Achadh Fada) agus ar Dhobharcheantar Abhainn an Chnoic in 2017. Fuarthas liús, arna thaifead don chéad uair in 2009, ar fud an dobharcheantair. Tá fianaise ann freisin gur laghdaigh líon na mbradán agus na mbreac donn i bhfodhobharcheantair ar fud dhobharcheantar Abhainn an Chnoic ónar rinneadh suirbhé ann in 1997. Ina theannta sin, bhí flúirseacht agus bithmhais na mbreac a gabhadh sa dá loch níos ísle ná mar a measadh bunaithe ar thorthaí a fuarthas ó lochanna eile i ndobharcheantar Abhainn an Chnoic agus sa dobharcheantar in aice láimhe. Cuireadh le chéile tuarascáil suirbhé agus plean athshlánaithe stoc éisc atá ar fáil anseo; www.fisheriesireland.ie/Press-releases/owenriff-fish-stock-survey-and-rehabilitation-plan-published-by-inland-fisheries-ireland.html

Athrú aeráide

Cuireadh i láthair réamhthorthaí den tionchar a d'fhéadfadh an t-athrú aeráide imirt ar roinnt speiceas éisc fhionnuisce in Éirinn ag siompóisiam de chuid an Choimisiúin Chomhairleach Eorpaí um Iascaigh Intíre agus Dobharshaothrú (CCEID) i Meán Fómhair 2017 agus ag comhdháil bhliantúil an Fhorais Bhainistíochta Iascaigh i nDeireadh Fómhair 2017. Tá an ruabhreac Artach ar cheann de na speicis éisc is neamhchoitianta in Éirinn inniu. Is speiceas éisc fuaruisce é a mhaireann i lochanna doimhne in iarthuaisceart, iarthar agus iardheisceart na hÉireann. Léiríonn taighde a rinne IFI go dtí seo go bhfuil an ruabhreac Artach i mbaol i lochanna ina bhfuil meascán éisc salmainide agus neamshalmainide (m.sh. péire, róiste, srl.) nó i lochanna inar cuireadh isteach speicis neamshalmainide le déanaí. Tá roinnt phobal ruabhreac Artach i mbaol freisin ó leathnú amach speiceas neamshalmainide de bharr an méid báistí agus tuilte a bheidh ann mar thoradh ar an athrú aeráide. Léiríonn taighde eile gur féidir le gnáthóg abhann nádúrtha agus cumhdach crann iarmhairt tuairteála a bheith acu ar theocht an uisce i srutháin sa samhradh, agus go bhfuil an teocht sin níos oiriúnaí do bhric dhonn.

Gnáthóga, speicis agus Treoracha:

Staidéir a thacaíonn leis an Treoir maidir le Gnáthóga (speicis éisc) agus leis an Creat-treoir Uisce (Hidreamoirfeolaíocht)

An Treoir maidir le Gnáthóga agus Clár Éisc Leabhar Dearg na Sonraí

Tá clár éisc na Treorach maidir le Gnáthóga (HD) & Leabhar Dearg na Sonraí (RDB) dírithe ar thacaíocht a thabhairt d'Éirinn a dualgais i dtaobh tuairisciú faoi Alt 17 don HD agus an Phlean Náisiúnta um Bithéagsúlacht a bhaint amach. Aithnítear sa dlí (SI 477 de 2011) go bhfuil freagracht ag an Aire a bhfuil an t-iasc mar chúram aige scéim náisiúnta monatóireachta a chur i gcrích mura mbíonn an tasc sin faoi chúram HD agus IFI. Tá timthriall tuairiscithe sé-bliana ag gabháil le hAlt 17 agus oibríonn an clár IFI sin de réir sceideal sé-bliana. Cuimsíonn an clár dhá speiceas RBD – an ruabhreac Artach agus an smealt.

I rith 2017, chuir an fhoireann i gcrích clár suirbhéireachta maidir le loimprí fásta agus larbhacha, an tseada anadromach, an pollán, an ruabhreac Artach agus an smealt. Rinneadh cur i láthair faoi mhodhanna measúnaithe IFI ag comhdháil an Fhorais Bhainistíochta Iascaigh (IFM) maidir le Fuinneamh in-athnuaite a eagraíodh in Aibreán 2017.

Tá sé i gceist mar chuid den chlár sé bliana ginearálta suirbhéireacht a dhéanamh athuair ar na dobharcheantair ar fad atá ainmnithe mar Limistéir faoi Chaomhnú Speisialta (SACanna) do loimpre, a ndearnadh suirbhéireacht orthu don chéad uair idir 2003-06. Ba chuid de Bhliain 5 den tionscadal sin an obair a rinneadh in 2017; suirbhéanna de loimprí larbhacha ar fud na ndobharcheantar sa Bhearú (Co. Cheatharlach) (122 shuíomh) agus sa Mhaolchearn (Co. Luimnigh) (30 suíomh). Chun 'treochtaí' maidir leis na speicis éisc a scrúdú, mar a éilítear i dTreoir maidir le Gnáthóga ón Aontas Eorpach do thuairisciú Alt 17, bhunaigh an fhoireann tionscadail líonra Cainéal Innéacs freisin a thugtar cuairt orthu gach bliain nó gach dara bliain. Déantar sampláil ag 4-6 shuíomh ar gach Cainéal Innéacs. Bhí drochthionchar ag an mbáisteach throm a bhí ann i bhfómhair 2017 ar an tsampláil, áfach. Rinneadh suirbhéanna i mbáid ar an tSiúir (Co. Thiobraid Árann) agus ar an bhFeoir (Co. Chill Chainnigh) chun suíomhanna agus fairsinge láthair sceite na liompre mhara a scrúdú mar chuid de staidéar fadtéarmach. Tá rath mór ar an straitéis sin chun limistéir a shainaithint ina bhfuil sceitheadh rathúil ar bun chomh maith le limistéir eile a shainaithint a d'fhéadfadh a bheith oiriúnach do sceitheadh na loimpre mhara.

Thug IFI tacaíocht do staidéar iardhochtúireachta dhá bhliain (2016-2018) a rinne iarbhall den fhoireann, an Dochtúir Fiona Bracken, ag Coláiste Ollscoile Baile Átha Cliath (UCD), mar chuid de Scéim Chomhpháirtíochta Fiontair na Comhairle um Thaighde in Éirinn. Rinne a staidéar scrúdú ar dhá straitéis chun eolas a fhorbairt maidir le caomhnú éisc – DNA na timpeallachta a úsáid (eDNA) agus straitéisí a bhaineann úsáid as Eolaíocht Shluafoinsithe a chur chun cinn. Dhírigh an staidéar eDNA ar imirce agus sceitheadh na loimpre mhara fhásta a rianú sa Mhaolchearn (Co. Luimnigh) agus in Abhainn Dubh na Mumhan (Contaetha Phort Láirge/Chorcaí) trí samplaí uisce a ghlacadh agus na samplaí sin a thástáil le haghaidh fianaise géiniteach a léiríonn cé acu an bhfuil nó nach bhfuil an spriocspeiceas ann. Fuarthas torthaí an-dearfach agus déanfar iad a fhoilsiú in iris phiarmheasúnaithe. Ceann de na huirlisí a baineadh úsáid as mar chuid den Straitéis Shluafoinsithe ná agallaimh struchtúrtha a dhéanamh le daoine a bhfuil cur amach acu ar an bpríomhtopaic – éisc neamhchoitianta agus an loimpre mhara ach go háirithe.

Tá pollán le fáil sa Phoblacht i Lochanna Aillionn, Rí agus Deirgeirt ar an tSionainn. I gcomhpháirt le foireann Suirbhé Lochanna an IFI tá stádas an pholláin á fhiosrú faoin timthriall 6-bliana reatha um thuairisciú. Déantar an suirbhé go séasúrach (samhradh, fóimhar agus geimhreadh) ag baint úsáide as eangacha peiligeacha. Bhí torthaí an-dearfach ó thaobh stádas dhaonraí polláin agus freisin maidir leis an eolas a fuarthas. Cuireadh i gcrích an suirbhé ar Loch Rí (Contaetha Longfoirt/Ros Comáin /na hIarmhí) in earrach 2017 agus rinneadh sampláil ar thrí ócáid éagsúla i Loch Deirgeirt mar a bhí beartaithe agus táthar ag súil leis go gcríochnófar iad in earrach 2018. Lean an clár suirbhéireachta ar ruabhreac Artach ar aghaidh i rith 2017 agus rinneadh sampláil ar dhá loch i gCiarraí, Loch Abhainn an Scáil agus Loch Chom Sathairn.

Hidreamoirfeolaíocht – ag nascadh gnáthóga agus speicis

D'aithin an CTU an 'Nascacht' mar thosaíocht thábhachtach i dtaobh fheidhmiú nádúrtha abhann. Is ionann nascacht agus gné amháin de hidreamoirfeolaíocht abhann, topaic ilghnéitheach a bhaineann le tosca gnáthóga fisiciúla atá mar bhonn ag an eiceolaíocht – cáilíocht an uisce, bail na gnáthóige insrutha agus brúchánaigh agus naschtacht chliathánach agus chomhréireach na gcainéal. Tá na téamaí hidreamoirfeolaíochta sin ag teacht le haidhmeanna ginearálta IFI maidir le speicis agus a gnáthóga a chaomhnú, chomh maith le haidhmeanna na Treorach maidir le Gnáthóga maidir le céimeanna saolré éisc imirce, speicis a thaistealaíonn idir an bhfarraige agus an fionnuisce, atá liostaithe in Aguisín II den Treoir.

I rith 2017, leanadhar aghaidh leis an obair nó cuireadh tús leis an obair ar thrí thionscadal hidreamoirfeolaíochta, a bhfuil gnéithe cosúla acu – an staidéar ar an gClár um Fheabhsú na Timpeallachta Abhann (EREPA), an tionscadal um Bainistíocht Oiriúnaitheach a dhéanamh ar Bhacainní in Aibhneacha na hEorpa (AMBER) agus an Clár nua um Bacainní Náisiúnta.

Is tionscadal ilghnéitheach fadtéarmach i gcomhar le Rannóg Draenála an OPW an staidéar EREPA. Cuireann sé critéir na Creat-treorach Uisce i bhfeidhm ar aibhneacha draenáilte chun stádas na bpobal éisc agus a hidreamoirfeolaíocht (gnáthóg fhisiciúil agus naschtacht) a scrúdú agus na straitéis bhainistíochta chuí a chur i bhfeidhm chun an ghnáthóg fhisiciúil sna cainéil dhraenáilte a chaomhnú agus a fheabhsú. I rith 2017, scrúdaigh an tionscadal an pobal éisc, an ghnáthóg fhisiciúil agus na fadhbanna a bhain le bacainní sa chuid is ísle de dhobharcheantar Eithne. Thug EREPA deis don IFI cuairt a thabhairt arís ar chainéil a rinneadh staidéar orthu roimh sin agus bunachar sonraí fadtéarmach a chur le chéile maidir le héisc agus gnáthóga thar tréimhsí os cionn 20 bliain. Rinneadh suirbhéireacht arís ar an gClodaigh (an Bhrosnach) (Co. Uíbh Fháilí) agus ar an Dungolman (an Eithne) (Co. na hIarmhí / Longfoirt / an Chabháin) in 2017.

Tionscadal AMBER

Is tionscadal de chuid Fhís 2020 an AE é AMBER – Bainistíocht Oiriúnaitheach a dhéanamh ar Bhacainní in Aibhneacha na hEorpa – agus tá IFI ar cheann de na 20 comhpháirtí sa tionscadal. Tá IFI ag glacadh páirt i bPacáistí Oibre ag forbairt Atlais de Bhacainní Eorpacha, agus cuireadh i gcrích suirbhé mionsonraithe de dhobharcheantar na Bearú in 2017. Cuireadh i gcrích staidéar comparáideach de dhá phrótacal pasáiste bacainní in os cionn 50 struchtúr mór in aibhneacha na hÉireann; prótacal an Scotland and Northern Ireland Forum for Environmental Research (SNIFFER) (U.K.) agus prótacal an Informations sur la Continuité Écologique (ICE) (arna fhorbairt ag Gnómhaireacht Náisiúnta na Fraince don Timpeallacht Uisce agus Uisceach).

Ina theannta sin, tá IFI ag glacadh páirt i bPacáiste Oibre a bhreathnaíonn ar shuíomhanna ina bhfuil baint amach nó maolú bacainní pleanáilte. Go dtí seo, cuireadh i gcrích suirbhé mionsonraithe ar an bpobal éisc chomh maith le staidéar mionsonraithe ar phobal na n-eascann ar chuid ghaibhnithe den abhainn. Chomh maith leis sin, chuir an fhoireann staidéar bunaithe ar theiliméadracht i gcrích, ag déanamh scrúdú ar idirghníomhaíochtaí déas agus breac sa chuid ghaibhnithe chéanna den abhainn. Tugann AMBER deis don IFI idirghníomhú ó thaobh na heolaíochta de le comhpháirtithe agus tá an eagraíocht ag obair i bpáirt le hOllscoil Southampton chun amharc níos grinne a thabhairt ar shonraí ó bhacainní na Bearú ar mhaithe le scóir ICE (an modh Francach) a ghiniúint ó sonraí allamuigh IFI. Chuir foireann IFI páipéir i láthair ag an gcomhdháil Pasáiste Éisc 2017 agus ag an gcomhdháil um Baint Dambaí a d'eascair ó rannpháirtíocht IFI i dtionscadal AMBER.

I rith 2017, chuir an Roinn Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil maoiniú ar fáil do IFI agus thug sí tasc don eagraíocht sraith náisiúnta bacainní ar aibhneacha atá bunaithe ar an gCóras Faisnéise Geografaí (GIS) a fhorbairt. Tógfar an clár ar shonraí atá ar fáil cheana ó RBDanna ar fud na tíre, ó AMBER agus ón EREP.

Tá gnéithe comhchoiteanna láidre ag na tionscadail agus na gníomhaíochtaí atá liostaithe thuas. Trí bhacainní i ndobharcheantair OPW a aimsiú agus a mhaolú, tugtar aghaidh ar dhá cheist ag an am céanna – cur leis an mbunachar sonraí Náisiúnta maidir le bacainní agus drochthionchar na mbacainní a mhaolú. Tá na suirbhéanna a dhéanann Fóram Taighde Comhshaoil na hAlban agus Tuaisceart Éireann (SNIFFER) ar bhacainní in aibhneacha SAC ábhartha do Chuspóirí Caomhnaithe na Treorach maidir le Gnáthóga. I gcásanna áirithe is ionann na SACanna agus scéimeanna draenála artaireach m.sh. ar Aibhneacha na Bóinne (Contaetha Chill Dara /na Mí / Lú), na Muaidhe (Co. Mhaigh Eo), na Gaillimhe (Co. na Gaillimhe), agus mar sin tá staidéir ar bhacainní ábhartha don OPW agus ábhartha chun bearta maolaithe a chur i bhfeidhm ar bhacainní féideartha.

An Clár Náisiúnta maidir le Bainistíocht na hEascainne

Tá an tríú bliain den timthriall tuairiscithe (2015 - 2017) curtha i gcrích ag an gClár Náisiúnta um Monatóireacht Eascainne. Is í aidhm ghineálta an chlár dualgais na hÉireann faoi na cuspóirí monatóireachta atá leagtha amach sa Phlean um Bainistíocht Eascainne a chomhlíonadh.

Is í aidhm an Chlár Mhonatóireachta Luathóige monatóireacht a dhéanamh ar líon na luathóg a thagann go hÉirinn agus sraith ama fhadtéarmach a chruthú chun athruithe sa líon sin a rianú thar am. Tugadh faoi mhonatóireacht a dhéanamh ar luathóga ag 6 shuíomh ar fud na tíre. Bhí líon na luathóga a taifeadadh míchothrom ó thaobh spáis in 2017; fuarthas líon ard nó réasúnta ard luathóg in Aibhneacha Bhaile Easa Dara (Co. Shligigh), an Eidhní (Co. an Chláir), na Gaillimhe (Co. na Gaillimhe) agus na Féile (Contaetha Chorcaí / Chiarraí) ach fuarthas líon íseal in Abhainn na Máighe (Co. Chorcaí / Luimnigh). Cuireadh isteach gaistí nua do luathóga ag na suíomhanna ar fad in 2017. Tuairiscíonn an chomhairle is déanaí ón gComhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara (ICES) líon 8.7% sa tsraith 'in áiteanna eile san Eoraip' agus 1.6% sa tsraith 'Muir Thuaidh'. Is ionann sin agus laghdú 10.6% sa tsraith 'áiteanna eile san Eoraip' a tuairiscíodh in 2016.

Thug an clár um mhonatóireacht eascainne cúnamh do chlár eascainne buí an iascaigh eascainne eolaíochta in 2017. Tugadh faoin dara bliain den staidéar athghabhála agus lipéadaithe i 3 shuíomh éagsúil; Cuan Phort Láirge, Inbhear Abhainn Dubh na Mumhan agus Loch Mhucnú (Co. Mhuineacháin). Dearadh an staidéar i gCuan Phort Láirge agus in Abhainn Dubh na Mumhan chun gluaiseacht eascann a aithint laistigh de thimpeallach an inbhir. I gCuan Phort Láirge, thar 15 oíche iascaireacht laistigh de chriosanna tiomnaithe, gabhadh 6,756 eascann, agus rinneadh 1,620 a lipéadú. Athghabhadh 106 eascann laistigh den bhliain agus athghabhadh 122 eascann ó 2016. Léirigh an staidéar gluaiseacht na n-eascann idir chriosanna éagsúla agus a ndílseacht don suíomh agus iad ag teacht ar ais chuig an gcrios inar gabhadh iad. In Abhainn Dubh na Mumhan, gabhadh 540 eascann thar 16 oíche agus athghabhadh 8 n-eascann (7 gcinn ó 2016 agus 1 eascann amháin ó 2017). Cuireadh i gcrích staidéar teiliméadrachta fuaime in inbhear Abhainn Dubh na Mumhan chun gluaiseacht eascann ar feadh an inbhir a rianú. Rinneadh tríocha eascann a lipéadú le lipéad Vemco (tras-seolaithe) agus rinneadh monatóireacht orthu ag baint úsáide as glacadóirí a atá lonnaithe ar feadh an inbhir ó Dhroichead na hEochaille suas go dtí Ceapach Choinn (Co. Chorcaí). Go dtí seo, léiríonn na sonraí a bailíodh go bhfuil na heascanna ag gluaiseacht idir chriosanna éagsúla laistigh den inbhear agus iad ag taisteal achair 8-12km sula dtagann siad ar ais go dtí a n-uachaisí. Rinneadh staidéar athghabhála agus lipéadaithe a chur i gcrích i Loch Mhucnú laistigh de bhá beag ar an loch chun líon measta an phobail agus ráta athraithe i moirfeolaíocht eascann buí a dhearbhu. Gabhadh 709 thar 5 oíche; athghabhadh 38 n-eascann ó bhlianta roimhe sin agus athghabhadh 8 gcinn laistigh den bhliain chéanna. Déanfar na heascanna buí lipéadaithe i Loch Mhucnú a ghabhadh san iascach eascainne airgid in eis-sreabhadh an locha thar na blianta atá amach romhainn agus déanfar na rátaí athraithe ar a moirfeolaíocht a dhearbhu.

An Eascann Bhuí in Abhainn Dubh na Mumhan

Tá an Clár Monatóireachta Eascainne ag measúnú tionchar an tséadáin bholg snámha *Anguillicola crassus* ar pobal eascainne na hÉireann i gcónaí. Cuireadh i gcrích staidéar mionsonraithe ar thionchar an tséadáin ar bholg snámha eascann i Loch Ramhar (Co. an Chábháin) agus i Loch Mhucnú (Co. Mhuineacháin) in 2017. Glacadh samplaí go míosúil ó Bhealtaine go Meán Fómhair chun an difríocht idir choitiantacht an tséadáin agus an dochar a bhí déanta don bholg snámha ag amanna agus teochtaí éagsúla a scrúdú. Déanfar arís an staidéar sin in 2018 agus glactar samplaí i mí Aibreáin nuair a bhíonn na teochtaí níos ísle.

Lean an clár ar aghaidh ag déanamh scrúdú ar dháileadh na n-eascann i ndobharcheantar na Bearú, in Abhainn an Tulaigh (Co. Chill Dara) atá mar fhodhobharcheantar den Bhearú; níor taifeadadh eascann ar bith sna 14 shuíomh. Bhí eascanna le fáil i ndá fhodhobharcheantar den Bhearú ag an líne bharr láin gar de Thigh Moling (Aibhneacha Pholl an Mhóintigh agus Achadh Fada (Co. Chill Chainnigh)). Mar achoimre, léirigh suirbhé leictriascaireachta de dhá fhodhobharcheantar den Bhearú (Aibhneacha an Tulaigh agus na Gríse (Co. Chill Dara)) a raibh gnáthóga maithe acu nach raibh eascann ar bith iontu. Tabharfar faoi shuirbhé le heangacha fonsaí ar phríomhchainéal na Bearú in 2018 chun a fháil amach cibé an bhfuil formhór an phobail eascainne ag maireachtáil i bpríomhchainéal na Bearú nó nach bhfuil.

Bhí an séasúr eascainne airgid thar a bheith neamhghnách in 2017; gabhadh an chuid is mó de na heascanna i Meán Fómhair taobh amuigh de chéim na gealaí nua. Gabhadh 770kg d'eascann i ndobharcheantar Abhainn Átha Féan (Contaetha Mhuineacháin /LÚ); ach gabhadh 40% díobh thar dhá oíche i Meán Fómhair. Rinneadh iascaireacht ar eascanna airgid ar an mBearú thar 24 oíche agus gabhadh 273kg, le 57% den ghabháil thar 2 oíche i Meán Fómhair.

Tá tuilleadh eolais le fáil faoin gclár monatóireachta eascainne agus faoi thuairisc an AE ar shuíomh gréasáin IFI ag <http://www.fisheriesireland.ie/Fisheries-Management/eel-management-plan.html>

Iascach Eolaíochta Eascainne

Cuireadh ar bun an clár iascaigh eascainne in Aibreán 2016 tar éis iarratais ón Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil. Clúdaíonn na hiascaigh eolaíochta sin céimeanna difriúla an tsaoil (an eascann ghloine, an luathóg, an eascann bhuí agus an eascann airgid) agus tá siad scaipthe in abhantracha lárnacha ar fud na hÉireann. Is é aidhm na n-iascach taighde eolas faoi eascanna in Éirinn a mhéadú roimh an chéad athbhreithniú eile a dhéanfaidh an tAE agus eolas a chur ar fáil maidir le bainistíocht phobail eascainne atá ag dul i léig faoi láthair.

Cuireadh i gcrích suirbhé piolótach ar an eascann ghloine ó Eanáir go Bealtaine 2017 chun tráthúlacht theacht na n-eascann ghloine a scrúdú. Gabhadh 350 eascann ghloine san iomlán agus rinneadh an staid lí ag a raibh siad a dhearbhuí. Gabhadh formhór na n-eascann ghloine i Márta agus Aibreán.. Rinneadh taifead ar dhul chun cinn an lí sa ghabháil; gabhadh eascanna ghloine ag staid luath in Eanáir/Feabhra agus gabhadh eascanna ghloine a raibh lí níos forbartha ag a bhformhór acu i Márta agus Aibreán.

An Eascann Ghloine

Rinneadh suirbhéireacht ar chúig loch (Loch na Coiribe Uachtarach agus Íochtarach (Co. na Gaillimhe), Loch Con (Co. Mhaigh Eo), Loch Ramhar (Co. an Chabháin) agus Loch Mhucnú (Co. Mhuineacháin) agus dhá uisce idirthréimhseach (Cuan Phort Láirge agus Inbhear Abhainn Dubh na Mumhan), rinneadh suirbhéireacht orthu chun líon na n-eascann buí a dhearbhuí, in 2017. De na lochanna a ndearnadh sampláil orthu in 2017, bhí an Catch per Unit of Effort (CPUE) is airde ag Loch na Coiribe Uachtarach - 5.59 a tuairiscíodh (2,159 féach an tábla thíos)). Gabhadh formhór na n-eascann (1,659) ar lá amháin agus gabhadh an chuid eile de na heascanna sna háiteanna eile ar an loch. Fuarthas an líon is mó eascann sa bhá i rith suirbhé mhí Iúil (1,582 eascann) agus bhí an líon sin níos lú i sampla mhí Lúnasa agus mí Mheán Fómhair (511 agus 66 faoi seach). Gabhadh an líon is mó eascann buí san iomlán i rith samhradh 2017 i gCuan Phort Láirge, áit a gabhadh 6,663 eascann.

Áit	Oícheanta ar a ndearnadh lascaireacht	Líon na n-Eascann	Gabháil in aghaidh aonad iarrachta
Loch Coirib Uachtair	9	2,159	5.59
Loch Coirib Íochtair	8	508	2.59
Loch Con	8	866	1.35
Loch Ramhar	5	940	4.7
Loch Mucnú	5	703	3.52
Potaí baoiteáilte i gCuan Phort Láirge	9	6,285	34.92
Líontán fionsa i gCuan Phort Láirge	5	378	5.04
Potaí Abhainn Dubh na Mumhan	14	343	0.99
Eangacha Fonsaí Abhainn Dubh na Mumhan	14	197	3.46

Miondealú ar ghabháil in aghaidh ionaid le haghaidh suirbhéanna ar an eascann bhuí

Rinneadh monatóireacht ar an iascach eascainne airgid ag eis-sreabhadh Loch Ramhar i bhfómhar/geimhreadh 2017. Bhí an ghabháil an-íseal, áfach, d'ainneoin an líon mór eascann buí a bhí sa loch.

An Clár Náisiúnta maidir leis an mBradán agus an mBreac Geal

Sa chlár leathan sin cuirtear fáilte roimh mhonatóireacht agus thaighde ar stoic bhradáin agus an bhric ghil chun stádas stoic a mheas le gur féidir comhairle eolaíochta a thabhairt ar mhaithe le bainistíocht agus chun tuiscint a fheabhsú ar a n-éiceolaíocht fionnuisce, agus freisin a n-éiceolaíocht mhara gar don trá.

Comhairle Náisiúnta um Bhainistíocht Bradán/ gnóthachtáil Teorainn Chaomhantais

Chuir an Coiste Eolaíochta Neamhspleách ar an mBradán a chomhairle eolaíochta bhliantúil ar fáil maidir le stoic bhradáin agus cuireadh ar fáil doiciméadacht ábhartha leis. Chun tacaíocht a thabhairt do sholáthar na comhairle eolaíochta do shéasúr bradán 2017, cuireadh i gcrích Leictriascaireacht ar fud na nDobharcheantar (CWEF) i 32 dhobharcheantar chun flúirseacht agus dáileadh na ngealóg a mheasúnú. Feidhmíonn an t-innéacs seo mar athróg ionadach do líon na mbradáin sna haibhneacha agus i go leor córas is iad na torthaí seo amháin a thugann sonraí dúinn faoi sceitheadh bradáin sna habhantracha seo. Tugadh cuairt ar 854 láthair i rith na bliana 2017. Sna chéad deich mbliana den chlár sin (2007-2017), rinneadh 404 shuirbhé dobharcheantair i 146 dhobharcheantar nó fhodhobharcheantar, a chuimsigh 9,473 suirbhé ar shuíomhanna aonair. Ó thaobh na comhairle eolaíochta do 2017 atá bunaithe ar shonraí CWEF, moladh cúig abhainn dhéag, a measadh a bheith faoin teorainn chaomhantais (TC), ach a raibh innéacs ard gealóga acu ar fud an dobharcheantair, moladh iad a oscailt ar bhonn bheartasiascaireachta gabhála agus scaoilte. Tá sraith chuimsitheach thuarascálacha ar chlár bainistíochta bradán IFI le fáil anseo; www.fisheriesireland.ie/Fisheries-management/salmon-management.html

Bunaithe ar an gcomhairle eolaíochta a chur an Buanchóiste Eolaíochta maidir leis an mBradán (SSCS) ar fáil, chinn bainistíocht IFI i rith 2017, den 143 abhainn leathaghabhalach náisiúnta, 44 abhainn a choinneáil ar oscailt d'iascaigh shaothraithe, 27 abhainn a oscailt ar bhonn bheartasiascaireachta gabhála agus scaoilte agus 72 abhainn a choinneáil dúnta. Den 16 abhainn ríbradáin, osclaíodh 12 cheann díobh, osclaíodh 3 cinn ar bhonn bheartasiascaireachta gabhála agus scaoilte agus dúnadh ceann amháin.

An tInnéacs Náisiúnta maidir le Dobharcheantair Shalmainide – Dobharcheantar Abhainn na hOirimhe

Is ionann Iascach Abhainn na hOirimhe (Co. Mhaigh Eo) agus an tInnéacs Náisiúnta maidir le Dobharcheantair Shalmainide (NSIC) don bhradán agus don bhreac geal in Éirinn. Is ionann topagrafaíocht abhantrach Abhainn na hOirimhe, a mheascann fo-abhantrach craobh-abhainn ina dtéann isteach aibhneacha agus lochanna, agus topagrafaíocht gnáth-ghnáthóige um bhradáin imirceacha in Éirinn.

Tá clár fadtéarmach monatóireachta i bhfeidhm ar fho-abhantrach Tawnyard Lake an NSIC ó bhí 1985 ann. Idir mí Mhárta agus mí Iúil 2017, rinneadh 1,380 gealóg breac geal (óga) agus 175 dádaigh breac geal (fásta) a thaifead ag an ngaiste atá lonnaithe i dtreo bhéal na habhainn in aice le cainéal sceite an locha; i rith 2017, rinneadh monatóireacht ar bhradáin agus ar bhric gheala fhásta a bhí ag teacht ar ais agus taifeadadh 3,082 bradán agus 577 breac geal a ndeachaigh suas tríd an ngaiste/áiritheoir iasc atá lonnaithe in aice leis an Eas Liath.

Tá an NSIC ríthábhachtach chun monatóireacht a dhéanamh ar phobal an bhric ghil in Iascach na hOirimhe agus cuirfidh sé deis ar fáil measúnú a dhéanamh ar thionchar toscaí timpeallachta, lena n-áirítear leibhéal na míolta mara, ar stoc na mbreac geal. In 2014, rinneadh infheistíocht chun feabhas a chur ar a chumas taighde agus monatóireachta. Mar chuid den infheistíocht sin, cuireadh isteach sraith glacadóirí fuaimíochta uisce sa Chaoláire Rua chun monatóireacht a dhéanamh ar ghluaiseacht agus cónaitheacht breac geal agus bradán sa timpeallacht mhara. Is cuid lárnach an tsraith sin den chlár 5 bliana ina bhfuil scrúdú á dhéanamh ar chéim mhara na salmainidí agus déantar é a thuairisciú i dTionscadal Salmainide an Iarthair thíos.

Cuireadh tús le clár nua monatóireachta míolta mara do bhric gheala i mBealtaine 2015 sa Chaoláire Rua agus lean sé ar aghaidh go dtí 2017, ag baint úsáide as eangach mála loruach. Gabhtar an breac geal san eangach mála agus é fós beo; déantar monatóireacht ar le haghaidh inmhíolú míolta mara: cuirtear lipéad air agus scaoiltear ar ais sa bhfarraige arís é. Taifeadadh bric gheala le meánleibhéal an-ard de mhíolta mara (47.3 in aghaidh an éis ar an meán) i mBealtaine 2015 ach taifeadadh leibhéal an-íseal (2.3 in aghaidh an éis ar an meán) in earrach 2016. In 2017, ba é meánleibhéal na míolta mara in aghaidh an éisc ná 17.6. Úsáidfear an eangach mála chun leibhéil inmhíoltaithe san earrach a scrúdú agus tionchar féideartha mhíolta ó fheirmeacha áitiúla bradán ar stoic bhradán fiáine agus bhreac geal sa Chaoláire Rua a mheas.

In earrach 2016, cuireadh tús le tionscadal nua ag úsáid teicneolaíocht lipéadaithe Trasfhreagróir Chomhtháite Éighníomhach (PIT) chun ráta báis na ngealóga agus na breac geal agus bradán fásta (arna chur ar ais sa bhfionuisce) a dhearbhu. In 2016, rinneadh lipéadú PIT ar 1,020 gealóg bradán agus 667 ngealóg breac geal i rith imirce earraigh na ngealóg. In 2016, tháinig 22% de na bric gheala ar an meán ar ais chuig Iascach na hOirimhe mar fhionnóga (i.e. sa bhliain chéanna a ndeachaigh siad ar imirce mar ghealóga), figiúr atá ag teacht le rátaí fillte roimhe seo. In 2017, bhí mairtheantas mara bradán ag teacht ar ais tar éis gheimhreadh amháin sa bhfarraige (blátháin) íseal ag 3.5%. Rinneadh dul chun cinn suntasach in 2017 maidir le staidéir shonracha ar scaipeadh spásúil, stair gnáthóige agus saoil na mbreac geal óg. Rinneadh leictriascaireacht agus lipéadú PIT ar bhric óga, rinneadh athróga ghnáthóga a thomhas agus rinneadh monatóireacht ar bhric imirce lipéadaithe. Tá na sonraí uaidh sin á scagadh chun múnlaí táirgthe breac geal a fhorbairt d'Iascach na hOirimhe, a mbeidh feidhmeanna acu do bhainistíocht an iascaigh agus d'iascaigh breac geal eile.

An Tionscadal LiceTrack

Cuireadh tús le tionscadal nua dar teideal; *'Samhail de mhíolta mara chun Forbairt Inbhuanaitheach a dhéanamh ar Iascaigh Bhradán an Atlantaigh agus ar Dhobharshaothrú'*, sa Chaoláire Rua (Co. na Gaillimhe /Mhaigh Eo) in 2017. Tá an tionscadal á mhaoiniú ag an AE tríd an Eagraíocht um Chaomhnú Bradán san Atlantach Thuaidh (NASCO). Is iad seo a leanas comhpháirtithe an tionscadail: IFI, Ollscoil na hÉireann Gaillimh (OÉ Gaillimh), Norwegian Institute for Nature Research, Marine Scotland Science, agus Institute of Marine Research, Norway. Molann an tionscadal seo samhail chomhtháite míolta mara a fhorbairt trí shamhail hidridinimiciúil a fhorbairt agus a bheachtú, ag cur san áireamh athróga comhshaoil, ar nós táirgeacht mhíolta mara ar fheirmeacha bradán, agus riachtanais shonraí eile chun tacú le forbairt inbhuanaithe an dobharshaothraithe agus le caomhnú na stoc bradán fiáin. Forbraíodh uirlisí samhlacha cheana féin san Iorua agus san Albain. Lonsamhlaíonn na samhlacha sin scaipeadh mhíolta mara Iarbhacha

bunaithe ar tháirgeacht feirmeacha, hidridinimic, teochtaí agus salandacht uisce, agus baineadh úsáid astu chun ról suíomhanna sonracha feirmeoireachta bradán a aithint mar fhaighteoirí nó foinsí de mhíolta mara. Ar mhaithe le meastacháin de scaipeadh mhíolta mara atá inchomparáide go díreach a chruthú, agus dá bhrí sin an cion iarbhaigh agus an brú ionfhabhtuithe atá acu a mheas, ní mór na múnlaí a chaighdeánú. Cruthaíodh líonra laistigh den tionscadal chun go gcomhlíonfaí an cuspóir múnla caighdeánach a fhorbairt ar féidir é a úsáid i gcomhar le múnla hidridinimiciúil d'fheachtaí áitiúla ar bith chun patrúin scaipthe mhíolta mara a ghiniúint. Cuirfidh an tionscadal sin le forbairt an chleachtais bhainistíochta is fearr do rialú míolta mara agus sonródh sé réimse straitéis táirgthe a bhfuil sé mar aidhm acu líon na míolta mara agus a ndrochthionchar ar an mbradán feirme agus fiáin araon a laghdú.

I rith 2017, cuireadh i bhfeidhm sé chás faoi fhaire ag áiteanna éagsúla sa Chaoláire Rua agus rinneadh iad a sholáthar le gealóga bradán gortainne chun monatóireacht a dhéanamh ar bhrú ionfhabhtuithe na míolta mara. Rinneadh taifead ar shonraí a bhain le salandacht, teocht agus treoluas uisce ag suíomhanna ar fud an Chaoláire Rua chun go leagfaí síos pairiméadair d'fhorbairt mhúnla rianaithe hidridinimiciúil agus cáithníní. Rinneadh monatóireacht ar ghaisce suas an abhainn in Abhainn an Eas Liath idir Bealtaine agus Deireadh Fómhair 2017. Rinneadh sonraí bataiméadracha do mhúnla an Chaoláire Rua a chomhthiomsú agus forbraíodh samhail dhigiteach den tír-raon den Chaoláire Rua. Forbraíodh réamhshamhail hidridinimiciúil den Chaoláire Rua in 2017 freisin. De bharr na bpairiméadar, bhí gá le samhail chomhtháite do mhíolta mara a fhorbairt trí shamhaltú hidridinimiciúil a fhorbairt agus a bheachtú, ag cur san áireamh athróa comhshaoil, ar nós táirgeacht mhíolta mara ar fheirmeacha bradán, agus riachtanais shonraí eile chun tacú le forbairt inbhuanaithe an dobharshaothraithe agus le caomhnú na stoc bradán fiáin.

Tionscadal Aibhneacha Salmainide an Iarthair

Is í aidhm Thionscadal Aibhneacha Salmainide an Iarthair ná fiosrú a dhéanamh ar imirce, scaipeadh, úsáid gnáthóige agus marthanais ghealóga an bhric ghil agus an bhradáin sa timpeallacht mhara in áiteanna ar chósta thiar na hÉireann agus úsáid á baint as teiliméadracht fuaimíochta, agus chun tionchair na míolta mara ar na speicis sin a shocrú. Feabhsóidh an t-aschur ón tionscadal seo an tuiscint ar an éiceolaíocht salmainide ar farráige agus ceadóidh sé measúnú ar thionchair na forbartha (e.g. feirmeacha gaoithe, forbairt cuanta, dobharshaothrú éisc eite etc.) ar aibhneacha salmainide fiáine chun gur féidir measúnú tionchair timpeallachta agus pleanáil spásúil diongbháilte a dhéanamh. Díríodh ar dtús sa tionscadal (2014) ar Abhainn na hOirimhe (An t-Innéacs Náisiúnta Salmainidí (NSIC), Cuan an Chaoláire Rua agus na huiscí cósta mórthimpeall. In 2016, méadaíodh an tionscadal go Cuan na Gaillimhe mar gur aithníodh go raibh easnamh san eolas faoi úsáid gnáthóg mara ag an mbreac geal sa bhá.

Abhainn na hOirimhe (NSIC)

Seo a ceathrú bliain den tionscadal seo (2017); Rinneadh 45 ghealóg bhric ghil, 10 dádach bric ghil (fionnóga a chaith an geimhreadh ar an bhfarráige) agus 40 gealóg bradán fiáin a lipéadú go fuaimiúil & scaoileadh isteach in Abhainn na hOirimhe iad in earrach 2017. Léirigh gealóga an bhric ghil patrúin difreálacha ó thaobh gluaiseachta: thaisteal cuid acu go hiomlán amach ón gCaoláire Rua ach d'fhan cuid acu istigh

sa bhfiord. Rud nach dtarlaíonn go minic, tháinig formhór na ndádach bric ghil ar ais chuig an bhfionnuisce ó am go ham i rith a n-imirce cothaithe mara. Tháinig 40% de na dádaigh lipéadaithe agus níor tháinig gealóg bhric ghil ar bith ar ais chuig an bhfionnuisce. Cailleadh go leor ghealóg bradán i rith a n-imirce sa bhfionnuisce, agus b'fhéidir gurbh é na leibhéil íseal uisce agus na teochtaí arda sa tréimhse deireadh den imirce ba chúis leis. Níor cailleadh aon cheann i rith a n-imirce tríd agus amach ón gCaoláire Rua. Tugadh faoin gclár lipéadaithe gheallóga bradán in 2017 mar chuid de thionscadal SMOLTRACK atá á mhaoiniú ag an AE. Chuir ár gcomhpháirtithe tionscadail i dTuaisceart Éireann (TÉ), sa Ríocht Aontaithe (UK), sa Spáinn agus sa Danmhairg i gcrích clár lipéadaithe chosúla eile mar chuid den tionscadal seo atá faoi stiúir NASCO.

Cuan na Gaillimhe

In 2017, leanadh ar aghaidh le monatóireacht a dhéanamh ar shalmainidí i rith a gcéim mhara chladaigh i gCuan na Gaillimhe. Cuireadh an fócas ar ghluaiseacht bhric ghil agus a gcónaitheacht laistigh de Chuan na Gaillimhe. Tá maoiniú á fháil ag an tionscadal seo freisin trí chiste Chlár Náisiúnta Rochtana Bonneagair (NIAP II) SmartBay. Ar chúiseanna teicniúla, níorbh fhéidir sraith ghlacadóirí fuaimíochta uisce a chur isteach idir na Forbacha agus an Cionn Dubh in 2017.

I ndobharcheantar Dhún Coillín agus sna huiscí cladaigh in aice láimhe i gCuan na Gaillimhe, rinneadh 10 ghealóg bhric ghil agus 10 mbreac geal níos mó a lipéadú le lipéid fuaimíochta caighdeánacha (lonnaithe) agus scaoileadh arís iad. Léirigh na bric gheala (gealóga agus éisc níos mó) go leor patrún gluaiseachta éagsúla a bhfuil anailís á déanamh orthu. D'fhan roinnt iasc in uachtar Inbhear Dhún Coillín, thaistéal cuid eile go dtí an t-inbhear íochtarach, agus rinne cuid eile arís imircí mara fada. Ina theannta sin, rinneadh roinnt breac geal níos mó a lipéadú faoi dhó le lipéid mhéadair luasghéaraithe fuaimíochta ísealtaifigh agus le logálaithe sonraí ardtairfigh seachtracha. Déanfar anailísíú sonraí a dhíriú i dtreo tuiscint níos fearr a fháil ar iompraíocht snámha bhric fhiáine, agus cabhróidh na hionchur sin linn measúnú a dhéanamh ar cibé an próiseas éighníomhach nó gníomhacht an díomhuaine nó an chónaitheacht, rud a chuirfidh leis ár dtuiscint ar úsáid ghnáthóga mara.

Athruithe agus Iarmhairtí Ghníomhaíochtaí Daonna ar an mBreac Geal (Tionscadal CHASES)

Tá IFI ag obair i gcomhar le taighdeoir de chuid an Norwegian University of Science and Technology (agus le comhpháirtithe idirnáisiúnta eile) mar chuid de Thionscadal CHASES atá á mhaoiniú go seachtrach. Is í aidhm fhoriomlán an tionscadail ná scrúdú a dhéanamh ar thorthaí an athraithe ar úsáid talún agus na gníomhaíochta daonna ar an mbreac geal mar gheall ar an laghdú mór ar dhaonraí le blianta beaga anuas. Leis an bpacáiste oibre déanfar comparáid idir tréimhse fáis agus cónaí mhara an bhric ghil i gceantair ina bhfuil dobharshaothrú éisc eite agus i gceantar rialaithe i gcuanta roghnaithe in Éirinn agus san Iorua bunaithe ar bhrath athruithe caolchúiseacha ar chomhdhéanamh eiliminte na scálaí. Tá IFI ag cur i gcrích comhanailís ar shamplaí de ghainní bhric ghil stairiúla agus reatha ó chórais uisce sa dá thír, chomh maith le scrúdú a dhéanamh ar phóitéinseal speictriméadracht eisidiú léasair le plasma cúpláilte go hionduchtach (LA-ICPMS) chun anailís a dhéanamh ar cheimic eiliminteach na ngainní. Bíonn saolréim

chasta (de bharr athraithe sa phobal nádúrtha, agus iarmhairtí timpeallachta nó antrapaigineacha) ag go leor pobal bric ghil agus bíonn sé deacair na gainní a léamh dá bharr. Dearadh an anailísiú bunaithe ar LA-ICPMS chun saolréim fhionnuisce agus mhara éisc aonair a idirdhealú agus chun tacú le léirmhíniú a dhéanamh ar shaolréimeanna agus measúnú cainníochtúil a dhéanamh ar fhás mara, más féidir. In 2017, rinneadh anailísiú ar shamplaí de ghainní ó roinnt chóras bric ghil san Iorua agus in Éirinn agus tá samhalta á fhorbairt agus a ndaingne á sheiceáil ag úsáid eilimintí ceimiceacha éagsúla

Is é IFI an chomhlacht reachtúil atá freagrach as comhairle a thabhairt don Aire maidir le beartas agus straitéisí náisiúnta a bhaineann le hiascaireacht farraige in Éirinn. Cuimsíonn an Clár maidir le hIasc Spóirt Mara (MSF) staidéir a dhéanamh ar speicis lena n-áirítear an doingean, ealásmabrainciaigh, agus an milléad liath chomh maith leis na gnáthmheasúnachtaí bliantúla eile ar stádas speiceas iasc in uiscí idirchríosach a dhéanamh. Feabhsaítear go mór roinnt ghnéithe den chlár de bharr na samplaí áitiúla a chuireann slatiascairí ar fáil agus a rannpháirtíocht san eolaíocht shluafoinsithe dá bharr.

An Clár Náisiúnta Baise

I measc na staidéar monatóireachta agus measúnaithe ar tugadh fúthu faoi chéimeanna saoil éagsúla na baise in 2017 bhí:

- Cuireadh i gcrích monatóireacht ar dhoingin óga (óga na bliana) i ndeich inbhear lena n-áirítear trí shuíomh nua. Fuarthas an dlús is airde in Inbhear na Sláine (Co. Loch Garman). Aithníodh ceithre inbhear ar an gcósta theas mar ghorlanna doingin óga bunaithe. Tá an t-eolas sin bunaithe ar aimsiú doingin óga i rith ar a laghad dhá thréimhse suirbhéireachta i ndiaidh a chéile.
- Ag déanamh tráláireachta ar shuíomhanna in uiscí idirchriosach Abhainn Dubh na Mumhan agus na Bearú fuarthas doingin 1 bhliain d'aois agus níos sine, rud a bhí ag teacht le taithí na mblianta roimhe sin. Rinneadh tráláireacht don chéad uair riamh ar réimsí íochtar na Sláine. Ba éisc 1 bhliain os cionn 96% de na doingin a fuarthas sna suíomhanna ar fad.
- Tá sampláil doingean ar scála faoi threoir slatiascáirí ina sócmhainn luachmhar go fóill maidir le measúnú a dhéanamh ar struchtúr phobail fhásta na ndoingean; tugadh le fios cén aois a bhí ag beagnach 2000 tacar de ghainní doingin fhásta thar an tréimhse 2013-2016. Chuir slatiascáirí os cionn 500 tacar meá ar fáil in 2017 agus tugadh tuairisc do na rannpháirtithe ar na sonraí aoise/fáis. Éisc a saolaíodh sa bhliain 2007 is mó a ceapadh le slat i gcónaí.
- Leantar ar aghaidh ag oibriú an chlár clibeála baise le floy in áiteanna éagsúla ar fud an chósta. Rinneadh clibeáil ar 1137 bas ó 2013-2016; Rinneadh clibeáil ar 352 bas in 2017. Rinneadh trí bhas clibeáilte a athghabháil in 2017. Léiríonn sonraí athghabhála go ginearálta go ndéantar bas a thaifeadadh laistigh de 20km ón gcéad áit inar clibeáladh iad.
- Príomhinbhir iasclainne don bhas óg a aithint – tugann sonraí faireacháin reatha le tuiscint nach dtacaíonn mórán inbhear le daonraí na baise óige (grúpa-O). Fuarthas i Staidéar tosaigh ag IFL ina n-úsáidtear Mais-speictriméadracht Plasma Cúpláilte go hlonduchtach Eísdiúcháin Léasair (LA-ICP-MS) (Ryan *et al.* 2016) go raibh próifíl gné otailite ó éisc óga sonrach d'inbhir. Tá an bhonnlíne náisiúnta á leathnú chun samplaí a áireamh ó inbhir bhreise ina ndearnadh bas a thaifeadadh den chéad uair. Sa mheántearma, beidh na staidéir sin mar bhonn d'imscrúdú ar acmhainn mhicricheimic otailite bais fhásta a shannadh dá n-inbhear tionscnaimh.

Sampláil Iasc Inbhir

Gnáthóga an-táirgiúla iad inbhir a thugann dídean agus bia do speicis mhara agus gnáthóg iasclainne iad atá tábhachtach ach go háirithe d'éisc óga go dtí go bhfuil siad in ann dul le stoic fhásta. Tá suirbhéireacht agus monatóireacht a dhéanamh ar fhluirse speicis éisc mhara in inbhir laistigh de chúram slatiascaireachta farraige an IFL agus freisin déileálann sé le ceanglas i gcomhair stádas éisc a shampláil agus a thuairisciú in uiscí idirthréimhse liostaithe don CTU. Déantar achoimre mar seo a leanas ar an gclár samplála sin ag a bhfuil bonn leathan, agus atá ceaptha chun láithreachta agus scaipeadh speicis éisc a shocrú ar bhonn clár rollaigh:

- Rinneadh suirbhé ar chúig dhobharlach idirthréimhse i bhfómhar na bliana 2017. Aithníodh 48 speiceas ar leithligh sna hionaid go léir.

- D'fheabhsaigh dobharlach idirthréimhse mór na Sionainne (lena n-áirítear 3 dhobharlach mhór aonair) a stádas éiceolaíoch ó mheasartha go dea-stádas ó rinneadh suirbhé air roimhe sin in 2014. Ba í an phríomhfhachtóir a chuir leis an bhfeabhas níos sin ná feabhas ar scaipeadh speiceas ar fud an dobharlaigh sin.
- D'fheabhsaigh stádas éiceolaíoch Abhainn na Máighe ó mheasartha go dea-stádas ó rinneadh an suirbhé ba dheireanaí air in 2014. Aithníodh 18 speiceas ar leithligh le linn an tsuirbhé.
- Aithníodh 24 speiceas ar leithligh in Inbhear Airgidín (Co. Chorcaí). Méadú suntasach a bhí anseo ar na 15 speiceas a taifeadadh ón suirbhé roimhe sin in 2009. Ba é an méadú ar shuibhreas speiceas an fhachtóir ba mhór a d'fheabhsaigh a stádas ó mheasartha go dea-stádas.

Saighneoireacht (modh iascaireachta agus saighean nó líon cuardaigh á úsáid)
ar Thrá Inbhear na Sionainne

Clár Clibeála ar Iasc Spóirt Mhara (Ealásmabrainciaigh)

Bunaíodh an Clár Clibeála ar Iasc Spóirt Mhara de chuid IFI atá ar siúl go fadtéarmach chun staidéar a dhéanamh ar ghluaiseachtaí speicis éisc ealásmabraincigh (e.g. siorcanna, gathanna agus scátaí) a thagann chun cinn in uiscí na hÉireann agus comhairle eolaíochta a thabhairt um chaomhnú speicis, agus ag deireadh an lae um bhainistíocht iascach spóirt. Speicis slatiascaireachta caithimh aimsire atá tábhachtach agus luachmhar iad cuid mhór acu agus tá luach ard caomhantais ar go leor acu. Rinneadh clibeáil ar 40,000 ceann de shiorcanna, scátaí agus roic ó bhí 1970 ann, ag scipéirí oile ar bháid chairtfhostaithe slatiascaireachta go príomha. Cuireann nádúr comhoibritheach an chlár MSF, a bhraitheann ar ghabháil agus scaoileadh le dea-láimhseáil, go mór lena luach agus a rath. I gcaitheamh na mblianta chuir an clár ach go háirithe, le tuiscint ar phatrúin scaipthe agus imirce an tsiorca ghoirm san Atlantach Thoir Thuaidh.

Rinne go leor bailíochtais ar shonraí clibeála agus athghabhála le blianta beaga anuas agus d'éascaigh sé sin léarscáiliú bunúsach ar scaipeadh speiceas. Tá próiseas fairsing bailíochtais agus anailíse doimhne ar shonraí clibeála an tsiorca ghoirm ar siúl anois. Tá anailís á déanamh ar shonraí clibeála IFI do speicis ealásmabrainciach leochaileacha eile lena n-áirítear an Craosaire (*Lamna nasus*), an Bráthair (*Squatina squatina*) agus coimpléasc an Sciata choitinn (coimpléasc *Dipturus batis*) i gcomhair foilsithe. Tugann na sonraí seo faisnéis luachmhar faoi príomhionaid speicis agus cuirfidh siad bonn eolais faoi bhainistiú caomhantais speicis agus gnáthóige.

Staidéar ar Chaomhnú an Mhilléid

Cuireadh tús in 2016 le staidéar ar scála beag a dearadh chun sonraí bonnlíne a ghabháil faoi scaipeadh, éiceolaíocht agus ghluaiseacht speicis milléid in uiscí na hÉireann. Tagann trí speiceas chun cinn in uiscí na hÉireann agus tacaíonn gach ceann acu le hiascaigh nideoige mórélímh um shlatiascaireacht in uiscí inbhir. Táthar ag tabhairt faoin gclár sin le cuid mhór cúnaimh ó shlatiascairí atá ag bailiú samplaí de na scálaí. Cuirfidh clár samplála ghaolmhara ag IFI in uiscí idirthréimhse sonraí scaipthe agus samplaí scála leis freisin. Tá léarscáiliú á déanamh ar shonraí scaipthe faoin milléad agus anailís á déanamh shamplaí scálaí milléid chun tuiscint a fháil ar struchtúr daonra an mhilléid in uiscí na hÉireann. Cuireadh tús le clibeáil acústach i gCuan Phort Láirge i samhradh 2017 – léiríonn na torthaí tosaigh patrúin ghluaiseachta aonair éagsúla ag an milléad san inbhear mór seo.

Foilseacháin Taighde agus Nuachtlitir

Tá roinnt foilseachán piarmheasúnaithe, 23 san iomlán, curtha ar fáil ag an Rannóg Taighde ar fud tionscadal éagsúil i rith 2017. Chun tacú le scaipeadh ghníomhaíochtaí taighde IFI go lucht sprice níos leithne, forbraíodh agus eisíodh nuachtlitir ráithiúil don ghnáthdhuine; cuireann na nuachtlitreacha sin tuairiscí ar ghníomhaíochtaí taighde ar fáil do bhaill foirne IFI agus do pháirtithe leasmhara chomh maith.

Developments in Inland Fisheries Ireland Research		 Iascach Inlíre Éireann Inland Fisheries Ireland
Issue 3, Spring 2017	IFI/2017/1-4379	
Welcome to the Newsletter		
Spring 2017 brings news of a major change for the Research and Development (R&D) Division: our move to new research laboratories in Citywest Business Campus. Our stories on glass eels and ICP-MS show how some R&D programmes are using these new facilities. This issue also highlights the importance of collaborative research for IFI from participating in international projects		As always, we thank all IFI staff who contribute to our research programmes and to this newsletter. Slán, Dr. Cathal Gallagher, Head of Research & Development
		In this issue
		Logistics & Research Centre Glass eels
		Celtic Sea Trout & COMPASS Lamprey spawning

Gníomhaíochtaí Feirmeacha Éisc IFI

Lean saoráidí dobharshaothraithe uisce úir an IFI don bhreac donn agus don bhreac dea-dhathach i Ros Cré agus i Muileann gCearr ar aghaidh ag soláthar iasc dea-chaighdeán chun freastal ar riachtanais go léir eamáil na slatiascaireachta áineasa. Leanadh ar aghaidh ag cur béime ar chinntiú go bhfeidhmítear saoráidí dobharshaothraithe IFI de réir na gcaighdeán is airde ó thaobh comhshaoil, sláinte agus sábháilteachta; chun tacú leis sin tugadh conradh d'acmhainní saineolacha chun cláir fheabhais a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm sna réimsí sin ar fud na bhfeirmeacha.

In 2017, cheap Bord IFI fochoiste, lena n-áirítear ionadaithe ó chomhlachtaí ionadaíocha do shlatiascaireacht an bhric ghil (Cumann Ionadaíoch Náisiúnta na Slatiascairí/National Anglers Representative Association (NARA) & Cónaidhm Iascairí Breac na hÉireann (TAFI) chun cabhrú le IFI cinntiú go mbeidh saoráidí dobharshaothraithe uisce úir ata inbhuanaithe ar fáil sa todhchaí chun tacú le hiascaigh stocáilte. Mar chuid den tionscnamh seo, d'iarr IFI tairiscintí chun saoráidí dobharshaothraithe uisce úir nua a fhorbairt don bhreac donn agus don bhreac dea-dhathach, meastar go ndéanfar na tairiscintí sin a mheasúnú ag tús 2018.

Rinneadh uasghráduithe móra ar bhonneagar Theicneolaíocht na Faisnéise agus na Cumarsáide (TFC) i rith 2017 le Líonra Limistéar Stórála nua chomh maith le seirbhísí braislithe. Rinneadh tugadh tacaíocht do go leor uasghráduithe ar fheidhmchláir lena n-áirítear ríomhphost, seirbhísí comhrá, scagadh turscair, láithreáin agus seirbhísí SharePoint agus gnéithe d'fheidhmchlár GIS.

Tar éis rioscaí féideartha do sheirbhísí agus shonraí TFC a aithint, tugadh chun críche tionscadal TFC um athshlánú ó thubaiste in 2017 chun caillteanas mór sonraí a mhaolú agus leibhéal ard fála a chur ar fáil do sheirbhísí agus d'fheidhmchláir TFC riachtanacha. Cuimsíonn an réiteach Náisiúnta um Athshlánú ó Thubaiste oifigí Ceantair go léir IFI agus sonraí lárnacha córais agus bainteacha macasamhlaithe go hiomlán dá láithreán Athshlánaithe ó Thubaiste in Iarthar na Cathrach Baile Átha Cliath.

Agus IFI ag cur níos mó béime in 2017 ar chianoibriú agus an cumas rochtain a fháil ar fheidhmchláir néalríomhaireachta inmheánacha agus hibrídeacha aithníodh sraith riachtanas chun modh a sholáthar um rochtain shlán ar acmhainní corparáideacha (e.g. SharePoint/Time Management Software (TMS) agus meascán d'ainm úsáideora singil agus de phasfhocal á choimeád. Chuir IFI i bhfeidhm meicníocht um Shíniú Isteach Singil (SIS) agus Active Directory Federated Service (ADFS) chun rochtain choiteann faisnéise aitheantais ar roinnt réiteach bogearraí a bhainistiú.

Agus fóin chliste agus táibléid á n-úsáid níos minice do chumarsáid gnó laethúil, tugadh isteach córas chun na fearais sin a bhainistiú agus a dhéanamh slán chun an infheistíocht sócmhainní a chosaint chomh maith le haon sonraí a d'fhéadfadh a bheith íogair sna fearais sin. Cuireadh i bhfeidhm réiteach Bainistíochta Móibílí (Mobile Device Management/MDM) i bhfeidhm ionas go ndéantar bainistíocht lárnach ar gach fearas soghluaiste le haghaidh slándála agus úsáid feidhmchlár.

FORBAIRT GNÓ

An Straitéis Náisiúnta um Fhorbairt Slatiascaireachta

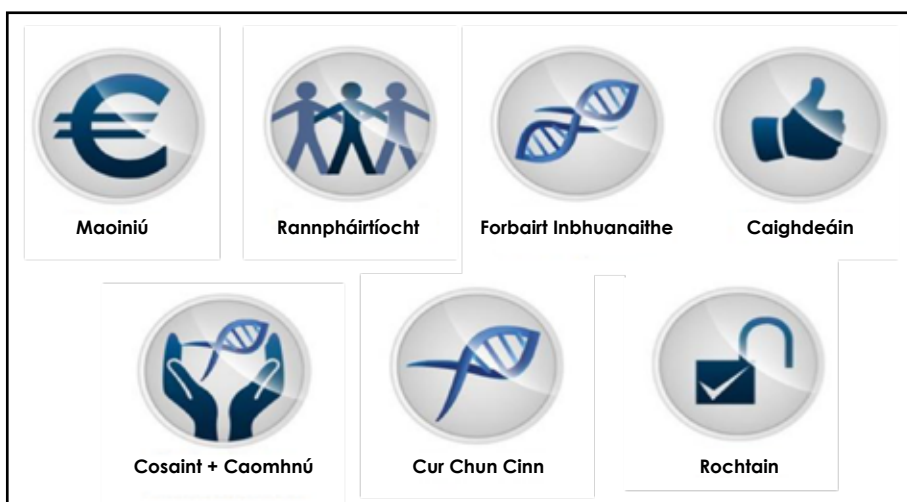
Rinneadh dul chun cinn mór i rith 2017 ar chur i bhfeidhm na Straitéise Náisiúnta um Fhorbairt Slatiascaireachta (NSAD) a sheol IFI i bhFeabhra na bliana 2016 tar éis phróiseas fairsing taighde agus comhchomhairle poiblí. Is é an chéad chreat náisiúnta cuimsitheach é le haghaidh forbartha ár n-achmhainn slatiascaireachta. De réir na n-achmhainní atá ar fáil, cuirfidh an straitéis i bhfeidhm réimse leathan infheistíochtaí nuálacha agus feachtais bholascaireachta. An toradh a bheidh ar seo ná stoic éisc agus an bonneagar slatiascaireachta a chosaint agus a fheabhsú ó thaobh a luach eacnamaíoch agus a dtairbhe caithimh aimsire don phobal agus do na cuairteoirí a bhfreastalaíonn siad orthu ar fud na hÉireann.

Le cur i bhfeidhm rathúil an NSAD beidh deiseanna móra d'fhiontraíocht agus d'fhostaíocht nua, do phobail tuaithe ach go háirithe. I gcás go mbainfeadh na figiúir do shlatiascairí ón gcoigríoch amach na figiúir stairiúla a measadh don bhliain 1999, bheadh an méadú ar an rannchuidiú eacnamaíoch gaolmhar ag druidim le €53m in aghaidh na bliana agus thabharfaí tacaíocht do 1,400 post breise.

Ina theannta sin, dhéanfaidh méadú ar rannpháirtíocht slatiascairí intíre de 0.5% an ról eacnamaíoch amhéadú de thart ar €43m gach bliain agus thacódh sé le 420 post.

Tá aidhm na straitéise ar aon dul le fíis an IFI; is é sin ná acmhainn iascaigh intíre agus slatiascaireachta farraige atá inrochtana agus inbhuanaithe, den chéad scoth a chur ar fáil do chách. Tá trí chuspóir ag gabháil leis:

- Slatiascaireacht a dhéanamh inrochtana agus tarraingteach trí heolas, trí bhonneagar agus trí thacaíocht.
- Fhorbairt na turasóireachta trínár n-achmhainn slatiascaireachta a chur chun cinn.
- Slatiascaireacht a aithint mar chaitheamh aimsire lánach fóillíochta agus caithimh aimsire.

Aithníodh seacht mbeart gnímh chun na cuspóirí sin a chomhlíonadh. Feidhmíonn na bearta sin mar cheart um chur i gcric na Straitéise, agus lena nádúr leathan déantar cinnte gur féidir tairbhí iomlána na slatiascaireachta a chomhlíonadh. Tá cuntas tugtha thíos ar dhul cinn a rinneadh i rith 2017 maidir le gach ceann de na bearta gnímh sin.

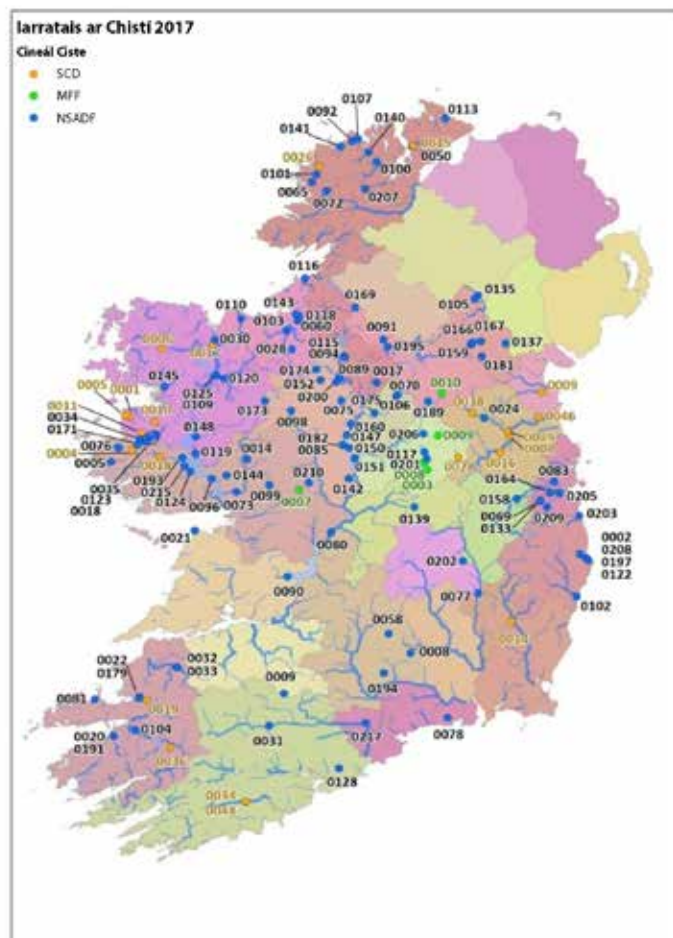

1. Maoiniú a aithint agus teacht air le haghaidh an NSAD agus le haghaidh fhorbairt agus bhainistíocht iascach sa todhchaí

Meastar go mbeidh cistiú de €25 mhilliún ag teastáil ón NSAD i gcaitheamh cúig bliana eile é a chur i bhfeidhm ina iomlán. Tá gá le meascán de chistiú bonnlíne, de scéimeanna cistithe an IFI agus d'infheistíocht níos leithne an rialtais i gcaitheamh aimsire lasmuigh agus i bhforbairt tuaithe.

An Próiseas agus na córais Chistithe

In 2017, bhain IFI amach feabhsúcháin suntasacha ar na próisis agus na córais arna n-úsáid chun scéimeanna cistithe a bhainistiú le cinntiú go ndéantar cistí poiblí a bhainistiú ar aon dul le ceanglais rialachais. Chuige sin forbraíodh tairseach nua ar líne um iarratais ar dheontais chun an fhaisnéis a stóráil a ghabhann le gach iarratas agus an sreabhadh oibre a bhainistiú ó iarratas go measúnú, soláthar agus íocaíocht. Bhí an cleachtas comhchomhairle pobail in 2016 chomh maith le moltaí na bainistíochta mar bhonn eolais do na feabhsúcháin sin. Is féidir an tairseach seo, lena gcuirtear ábhar treorach fairsing ar fáil d'iarratasóirí féideartha, a aimsiú ar láithreán gréasáin IFI www.fisheriesireland.ie/funding.

I rith na tréimhse sin, chabhraigh IFI le clubanna tionscadail a chur i gcrích a maoiníodh faoin Scéim Deontas Caipitil 2016 agus rith siad ceithre scéim chistithe bhreise, an scéim urraíochta chomh maith le comhghairm tionscadal ar luach €2.2m faoin gCiste Iascaigh Lár Tíre (MFF), faoin gCiste um Chaomhnú Bradán (SCF) agus faoi Chiste NSAD 2017. Bhí an Chomhghairm Chistithe sin oscailte ón 9 Lúnasa go dtí an 13 Deireadh Fómhair 2017.

Chun cur le bealaí traidisiúnta eolais reáchtáladh 8 seó bóthair ar fud na tíre i gcaitheamh trí seachtaine ón 29 Lúnasa go dtí an 14 Meán Fómhair 2017 chun tacú le cur i bhfeidhm Ghairm Cistithe 2017. Ag na himeachtaí sin cuireadh eolas ar fáil faoi na cistí atá ar fáil agus na riachtanais iarratais agus tugadh deis do pháirtithe leasmhara a gcuid smaointe tionscadail a phlé le baill foirne áitiúla. Fógraíodh cruinnithe ar stáisiúin raidió náisiúnta agus áitiúla agus trí na meáin sóisialta chomh maith, ina theannta sin phléigh baill foirne lena gcuid ionad teagmhála chun iad a chur ar an eolas faoi imeachtaí. Bhí thart ar 250 duine agus os cionn 50 baill foirne i láthair i gcaitheamh na 8 oíche de na seónna bóthair.

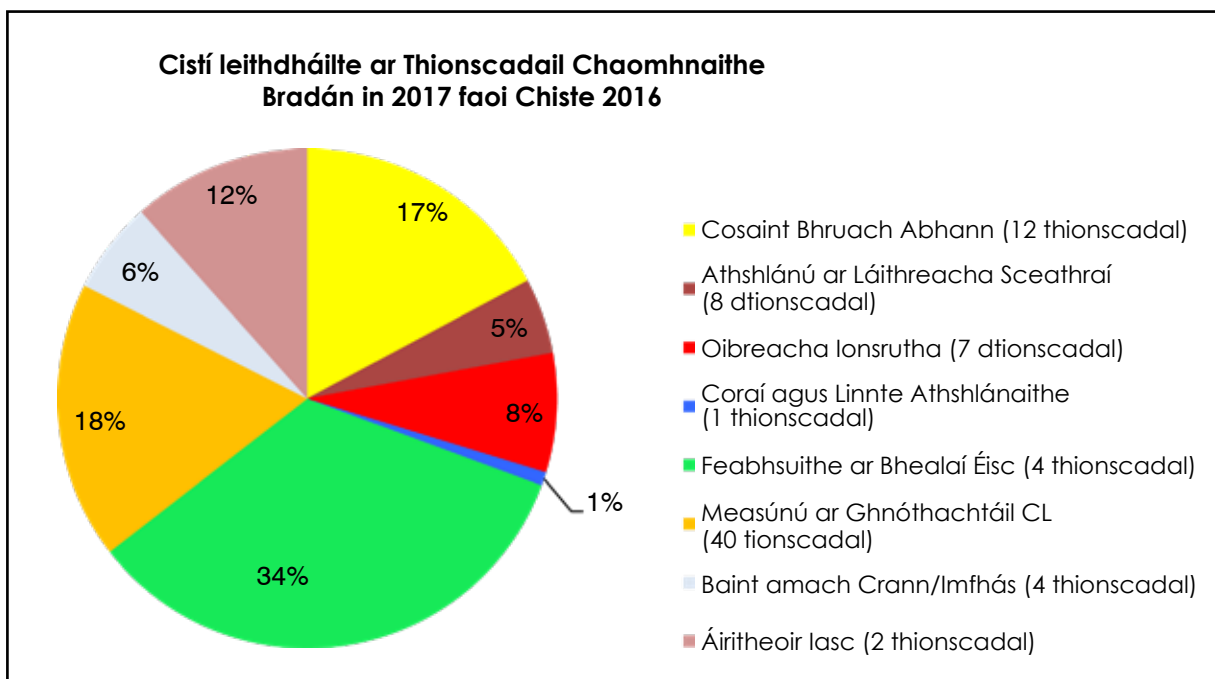
Glacadh le 142 iarratas rathúil san iomlán ar fud na dtrí chiste. Cuireadh gach iarratas isteach agus úsáid á baint as an Tairseach nua um Iarratais Deontais Ar Líne, a chinntíonn go stóráiltear in áit amháin an fhaisnéis go léir a ghabhann le gach iarratas, a mheasúnú agus a sholáthar.

Cé go bhfuarthas iarratais le haghaidh na dtrí ghairme, an MFF, an SCF agus an NSAD, ó 24 as na 26 chontae, mar is féidir a fheiceáil sa léarscáil thuas, tháinig an líon ba mhó d'iarratais tionscadail ón lár tíre agus ó iarthar na tíre. Léiríodh sin freisin sna dámhachtainí tionscadail.

Ciste Chaomhnú an Bhradáin

I rith 2017, leithdháileadh cistí de €544,195 ar 24 tionscadal. Tháinig na deontais seo ó Chistí Chaomhnú an Bhradáin a bailíodh in 2016 agus ó na cistí a tugadh ar aghaidh ó na blianta roimhe sin. Iad siúd a cheannaigh ceadúnas slaite bradán nó ceadúnas iascaireachta gnó is féidir leo iarratas a chur isteach le haghaidh maoinithe agus baineann seo le cumainn slatiascaireachta, le hiascairí gnó, le húinéirí iascaigh, le bruachúinéirí agus le húinéirí talún a bhfuil suim acu san iascach bradán. As na 24 tionscadal, stiúradh 10 gcinn ag rannchuidithe agus 14 ag IFI.

Baineadh úsáid as cistiú um oibreacha athchóirithe abhann chun cabhrú le feabhsú ár stoic bradáin fhiáin agus bric ghil agus chun é a éascú. Tá na cineálacha tionscadal ar dámhadh cistí dóibh léirithe thíos. Is féidir teacht ar na sonraí iomlána maidir le ciste chaomhnú an bhradáin ar shuíomh gréasáin Iascaigh Intíre Éireann ag an nasc seo a leanas; <http://www.fisheriesireland.ie/Salmon-Management/salmon-conservation-fund.html>

An Ciste Iascaigh Lár Tíre

Meicníocht chistithe inbhuanaithe atá sa MSF trínar féidir le clubanna agus eagraíochtaí slatiascaireachta rochtain a fháil ar chistiú chun tabhairt faoi oibreacha um forbairt inbhuanaithe i limistéar ceada Ghrúpa Iascaigh Lár Tíre. Cruthaíodh an ciste trí ranníocaíochtaí slatiascaire a cuireadh i leataobh ón ioncam ceada a fuair IFI i limistéar ceada Ghrúpa Iascaigh Lár Tíre.

Ní mór go mbeadh íocaíocht déanta as cead Ghrúpa Iascaigh Lár Tíre ag iarratasóirí le bheith incháilithe don chiste seo. Leanadh ar aghaidh ag cur i bhfeidhm thionscadail MFF i rith na bliana agus cistiú dáfa do thrí thionscadal eile i rith na scéime seo in 2017.

Ciste na Straitéise Náisiúnta um Fhorbairt Slatiascaireachta

Bhí Ciste NSAD 2017 dírithe go sonrach ar thionscadail a bhfuil sé mar aidhm acu cur le cuspóirí an NSAD; is iad na cuspóirí sin ná turasóireacht ó shlatiascaireacht a mhéadú, iascaireacht a chur chun cinn chaitheamh aimsire lárnach fóillíocht agus áineasa agus rochtain ar shlatiascaireacht a mhéadú. Tá an forbairt go léir tacaíthe ag éiteas caomhantais agus cosanta agus ról reachtúil IFI. Cuireadh deontais ar fáil do gach grúpa agus duine aonair, a raibh ina measc cumainn forbartha áitiúla, grúpaí bailte slachtmhara, clubanna slatiascaireachta agus eile atá ag iarraidh acmhainn slatiascaireachta na hÉireann a fheabhsú.

Ba é méid an chiste iomláin a bhí ar fáil ná €1.5m, agus dáfa cistiú ar 85 thionscadal faoi stiúir páirtithe leasmhara.

Mí na Nollag: Chuir an tAire Stáit Seán Kyne TD, ar bhruacha Abhainn na Gráinsí leis an úinéir talún áitiúil, Pat Ward, fáilte roimh dhámhadh cistithe, ar luach €2.2m, ag IFI ar thionscnaimh um forbairt agus chaomhnú slatiascaireachta ar fud na tíre

An Scéim Urraíochta

Bhronn IFI beagáinín os cionn €30,000 ar chlubanna agus cónaidhmeanna slatiascaireachta, ar ghrúpaí pobail agus soláthraithe seirbhísí turasóireachta chun tacú le slatiascaireacht, comórtais slatiascaireachta, tograí slatiascairí núosacha agus foirne náisiúnta slatiascaireachta faoi Scéim Urraíochta IFI 2017. Bronnadh tacaíocht breise i bhfoirm chúnamh foirne, cúnamh bithshlándála, soláthar trealamh agus ullmhú ionad ar chostas timpeall ar €100,000 don eagraíocht.

Rinne Club Slatiascaireachta Farraige an Phoirt Nua iarratas rathúil ar urraíocht do 51ú Féile Bhliantúil Chlub Slatiascaireachta Farraige an Phoirt Nua agus Comórtas Cuimhneacháin Daniel Peacock a reáchtáilann siad do shlatiascairí óga

2. Spreag spéis agus rannpháirtíocht páirtithe leasmhara i bhforbairt & i mbainistíocht iascach

Tionscadail forbartha inbhuanaithe a chur i gcrích

Is í aidhm an NSAD ná an leas is mó a bhaint as an saorálaíochas áit a gcabhraíonn sé le forbairt na slatiascaireachta. Tagann an cur chuige sin chun tosaigh ó thaobh tionscadail forbartha inbhuanaithe a cheapadh agus a bhaint amach, rud atá léirithe níos mó mar chuid de Bheart 3 thíos.

Seo Bóthair ar Chistiú i nDún na nGall ar an 12 Meán Fómhair 2017

I rith na bliana, fuarthas tograí le haghaidh go leor tionscadal uaillmhianach a chuirfeadh le cuspóirí na ngairmeacha cistithe. Bailíodh aiseolas fairsing ó iarratasóirí agus bhaill foirne araon le linn an phróiseas iarratais agus measúnaithe agus déanfar é sin a chuimsiú agus na tionscadail sin á gcur i gcrích.

Chun cinntiú go bhforbrófar cumas ar fud na hearnála d'fhógair an tAire Stáit Kyne cistiú breise chun 'Oifigigh Tionscadail' a earcú chun cabhrú le heagraíochtaí pobail ar fud na hÉireann le tionscadail slatiascaireachta agus tionscnaimh chaomhantais uaillmhianacha a chur i gcrích le haghaidh 2018 agus cumas a fhorbairt ar fud na hearnála. Fógraíodh na ról sin trí www.publicjobs.ie agus láithreán gréasáin IFI i mí na Nollag 2017. Meastar go ngabhfaidh na hiarrthóirí rathúla dá gcuid ról i Ráithe 1 2018.

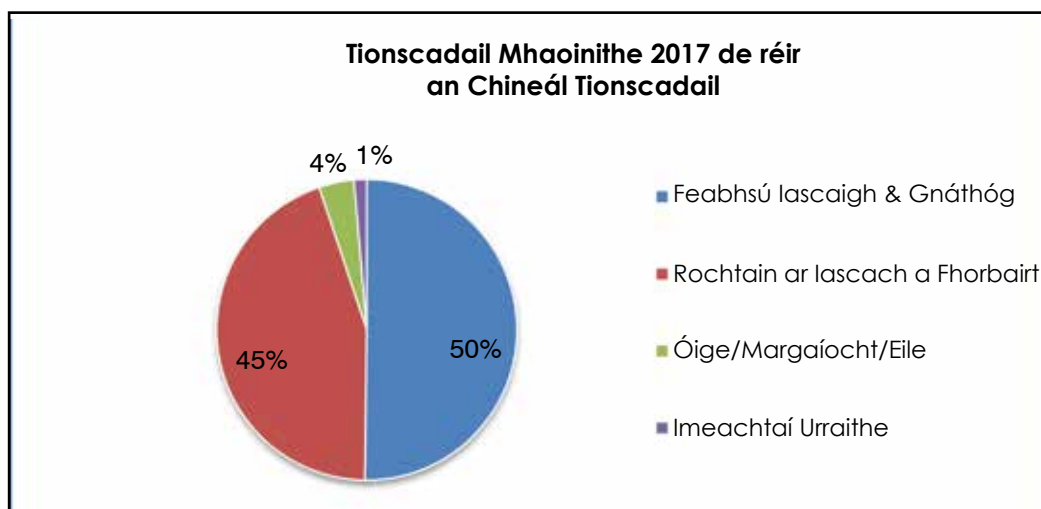
Suirbhéanna

Tá an Institiúid Taighde Eacnamaíochta & Sóisialta (ESRI) ag earcú slatiascairí ar mian leo bheith ina rannpháirtithe i suirbhéanna a bhaineann leis an tslatiascaireacht. Faoi dheireadh 2017, bhí thart ar 1,000 slatiascaire Éireannach ar an bpainéal. Ó Mheán Fómhair 2017 ar aghaidh táthar ag iarraidh ar na slatiascairí sin suirbhé míosúil a chomhlánú, chun sonraí a ghabháil, le cruinneas feabhsaithe, faoina gcuid gníomhaíochtaí slatiascaireachta agus a gcaiteachas slatiascaireachta le linn aon bhliain amháin.

Freisin tugadh faoi dhá shuirbhé ar shlatiascairí ón gcoigríoch ó na margaí Dúitseacha agus RA in 2017. Sa suirbhé ar an RA cuireadh béim ar mheasúnú ar thuairimí slatiascairí ón RA faoin gcaoi a bhféadfadh Brexit agus srianta taistil i bhfeidhm ar a gcuid saoirí slatiascaireachta, ag féachaint ach go háirithe ar Éirinn, má bhí na slatiascairí sin ina gcuaiteoirí rialta. Léirigh na sonraí a bailíodh nár cheap an sampla slatiascairí ón RA go mbeadh éifeacht ag Brexit ar a rogha saoire slatiascaireachta.

3. Forbairt inbhuanaithe ar an acmhainn nádúrtha slatiascaireachta a chinntiú trí thionscadail forbartha a cheapadh, a forbairt agus a chur i gcrích

Tá cuntas tugtha thuas ar scéimeanna cistithe arna gcur i gcrích in 2017, tugadh cistiú do 24 thionscadal faoin SCF, tugadh cistiú do 3 thionscadal faoin MFF chomh maith le 79 dtionscnamh slatiascaireachta faoin scéim urraíochta agus 85 thionscadal faoi stiúir páirtithe leasmhara faoin NSAD. Baineann na tionscadail sin le feabhsú iascach agus gnáthóg; forbairt ar rochtain iascaigh, imeachtaí óige, margaíochta agus urraithe mar atá leagtha amach thíos. Léirítear sa ghraf seo an céatadán de dhámhachtainí cistithe de réir chineál tionscadail thar Chistí SCF, MFF, Urraíochta agus Cistí NSAD 2017 (cistiú iomlán de €2.2m).

4. Cosaint agus caomhnú an acmhainn iascaigh a chinntiú

Tá eolas sonrach faoi rath cosanta agus caomhnaithe le haghaidh 2017 leagtha amach sa Rannán Oibríochtaí. Chun déanamh cinnte go gcoimeádtar caomhnú agus cosaint ag croílár an NSAD tá Cairt Chomhshaoil agus Próiseas Measúnachta Timpeallachta forbartha ag IFI a chuirfear i bhfeidhm ar thionscadail forbartha.

Rinneadh gach tionscadal um oibreacha ionsrutha agus tirime faoi scéimeanna cistithe 2017 a mheasúnú go neamhspleách ag saineolaí comhshaoil chun déanamh cinnte gur chomhlíon na hiarratais na caighdeáin riachtanacha chomhshaoil.

#CPRsavesfish

Ba é a bhí i #CPRsavesfish ná feachtas nua a seoladh in 2017 a bhí ceaptha chun aird a tharraingt ar an slatiascaireacht agus ar thábhacht an chaomhantais. Seasann 'CPR' do 'Catch, Photo, Release' (Greamaigh, Grianghraf, Scaoil) agus tagraíonn sé do mhodh slatiascaireachta áit a ngabhtar iasc agus ansin go bhfilltear é san uisce gan dochar a dhéanamh dó. Tacaíonn IFI le gabh agus caith amach agus cuireann sé chun cinn é thar gach cineál slatiascaireachta lena n-áirítear iascaireacht píce, garbhiascaireacht, iascaireacht bradáin agus bric chomh maith le slatiascaireacht farraige.

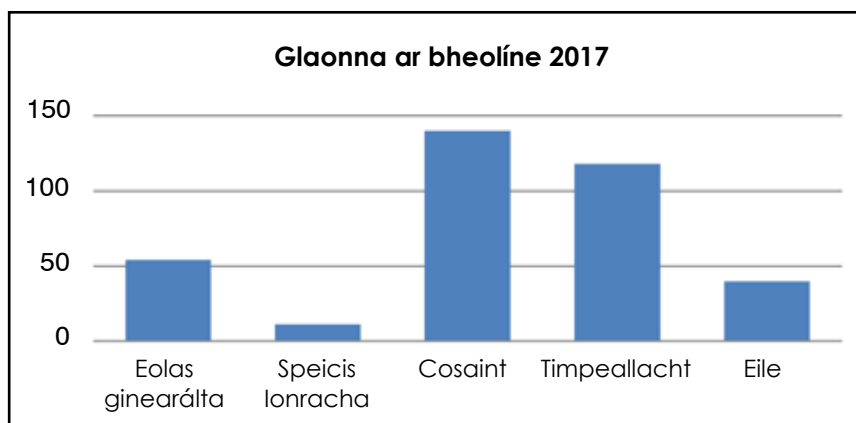
Cuireadh an haischlib #CPRsavesfish thar roinnt droichead agus in ionaid ina mbíonn go leor cuairteoirí ar fud na tíre chun an pobal a spreagadh maidir le tabhairt faoi shlatiascaireacht dírithe ar chaomhantas. I measc na n-ionad bhí Baile Átha Cliath, Gaillimh, Luimneach, Leitir Ceanainn agus Cill Chainnigh. Tá stionsail haischlibe, a dhéantar a ní ar chosáin le niteoir cumhachta, go hiomlán neamhdhíobhálach don chomhshaol agus meastar go dtréigfidh siad go nádúrtha le himeacht ama.

An léaráid stionsail #CPRsavesfish ar Dhroichead Phádraig, Cathair Chorcaí

Líne Bheo Iascaigh Intíre na Éireann 1890 34 74 24

Cuireann IFI líne bheo 24 uair ar fáil ar 1890 34 74 24 áit gur féidir le daoine eachtraí truaillithe, póitseála agus láithreachta speicis ionracha a thuairisciú chomh maith le bagairtí eile don timpeallacht iascaigh. Fuarthas 363 glao ar an Líne Bheo in 2017, laghdú de 8% ó 2016. Bhain formhór na nglaoanna le gearáin faoi iascaireacht neamhdhleathach agus thruailliú. Tháinig méadú suntasach ar thuairiscí faoi speicis ionracha in 2017.

Forbhreathnú ar ghlaonna chuig an líne bheo in 2017 de réir ábhair

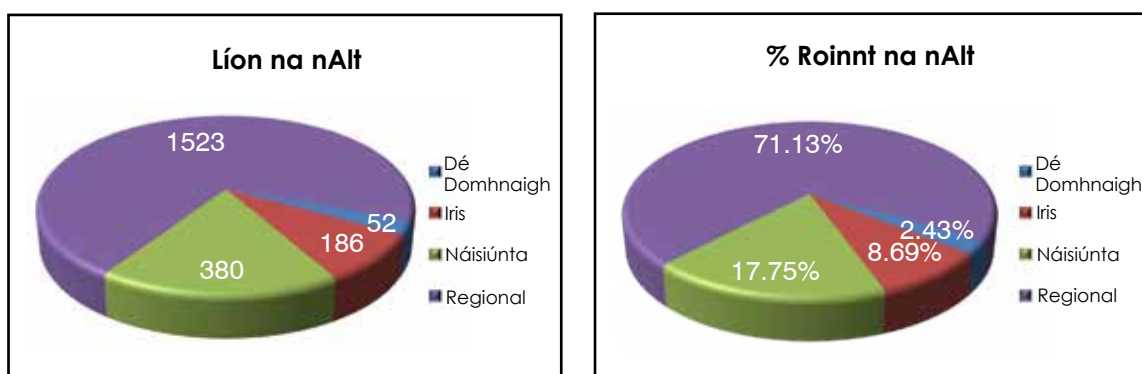
5. Socraíodh caighdeán um iascaigh agus sheirbhísí bainteacha trí fhorbairt, chur i bhfeidhm agus athbhreithniú na gCritéar um Measúnú ar Tháirge Slatiascaireachta

Le tuiscint níos fearr ar staid ár dtáirge iascaireachta beifear in ann margaíocht, cur chun cinn agus forbairt eolach a dhéanamh.

Forbraíodh Critéir um Mheasúnú Táirge Slatiascaireachta agus aicmíodh iascaigh de réir na gcaighdeán sin. Cuireann sé sin ar chumas IFI bearnaí agus forbairtí riachtanacha a aithint a thabharfaidh níos mó deiseanna don iascach slatiascairí agus tairbhí eacnamaíocha a tharraingt. Úsáideadh na critéir sin mar chuid den mheasúnú ar iarratais chistithe 2017.

6. Slatiascaireacht a mhargú agus a chur chun cinn sa bhaile agus thar lear trí straitéis mhargaíochta a fhorbairt agus a chur chun cinn, lena n-áirítear MTanna agus comhpháirtíochtaí a fhorbairt chomh maith le díolacháin ceadúnais agus ceada ar líne

Le gníomhaíocht mhargaíochta agus cur chun cinn déanfar cinnte go bhforbrófar táirge slatiascaireachta chun déileáil le riachtanais chustaiméara agus ar an mbealach sin cuspóirí straitéiseacha a chomhlíonadh. In éineacht lena chomhpháirtithe, tá margaíocht chomhsheasmhach déanta ag IFI ar an táirge slatiascaireachta agus béim curtha ar an acmhainn is mó le líon na dturasóirí agus an toradh eacnamaíoch a mhéadú.

Chun feasacht a mhéadú faoi iascaigh intíre agus shlatiascaireacht, cuireadh gníomhaíocht leanúnach Caidrimh Phoiblí (CP) agus Cumarsáide Digití i bhfeidhm i rith na bliana ar fud roinnt cainéal cumarsáide. D'eisigh an eagraíocht 57 bpreaseisiúint san iomlán agus roinneadh iad thar na meáin chlóite, craolta agus ar líne agus iad ag cur le 2,141 alt sa phreas, 403 mír raidió, agus 1,381 scéal gréasáin.

Bhí cainéil ar líne IFI gníomhach agus 127 leathanach gréasáin nua cruthaithe ar www.fisheriesireland.ie agus 1,253 postáil blog ginte ar www.fishinginireland.info. D'fhéach 598,346 páirtí leasmhar 4,168,000 uair ar leathanaigh ar láithreáin ghréasáin éagsúla IFI in 2017.

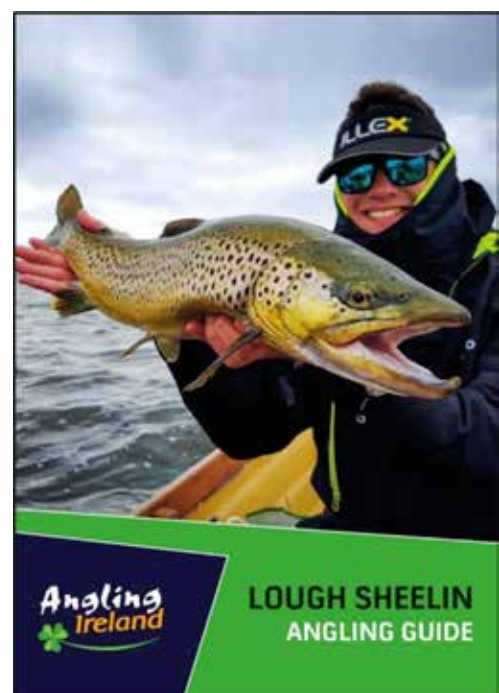

Tháinig méadú ar líon na leantóirí ar chainéil meán sóisialta na heagraíochtaí, agus méadú faighte ag leathanach Facebook go 12,960 ordóg, méadú 23% ó 10,521 sa bhliain roimhe. Sháraigh an méid daoine a shroich an leathanach Facebook gach seachtain 187,163 duine le linn tréimhsí buaice, méadú ollmhór de 253% ó ghníomhaíocht bhuaice in 2016. Chuaigh na leantóirí Twitter os cionn 2,800 agus bhí na hamlínte Tweet míosúla chomh hard le 83,800, méadú de 30% ón mbliain seo caite.

Freisin seoladh 39 n-eagrán den ríomhíris móréilimh, the Irish Angling Update, chuig liosta seoltaí méadaitheach de dhíograiseoirí slatiascaireachta. Ba é meánráta oscailte an Irish Angling Update ná 35% (dhá huair an mheáin don tionscal). Sa ráithe dheireanach de 2017, baineadh úsáid as an ardán poist chun plé le páirtithe leasmhara maidir le saincheisteanna éagsúla ó shuirbhéanna go gairmeacha cistithe agus baineadh amach rátaí oscailte de suas go 48.5%.

Ábhar Bolscaireachta

In 2017, chríochnaigh IFI dhá bhróisiúr nua chun cabhrú le turasóireacht slatiascaireachta a chur chun cinn in Éirinn. Sa chéad bhróisiúr taispeántar an réimse deiseanna slatiascaireachta atá le fáil ar Bhealach Fiáin an Atlantaigh, ceann de na tarraingtí turasóireachta is mó in Éirinn. Sa dara bróisiúr cuirtear léarscáil ar fáil chomh maith le comhairle slatiascaireachta um iascaireacht ar Loch Síleann (Co. an Chabháin/na hIarmhí/na Mí), ceann de na lochanna is táirgiúla in Éirinn um shlatiascaireacht bric. (Féach thíos clúdaiigh tosaigh an dá fhoilseacháin).

Ina theannta sin, rinne IFI comhpháirtíocht lenár ngníomhaireacht choibhéiseach i dTuaisceart Éireann (An Roinn Talmhaíochta, Comhshaoil agus Gnóthaí Tuaithe agus leis an gcomhlacht thuaidh/theas The Loughs Agency chun tús a chur le sraith bróisiúr a tháirgeadh chun slatiascaireacht a chur chun cinn ar oileán na hÉireann. Scríobhadh cúig bhróisiúr in 2017 agus tá siad sceidealaithe le táirgeadh i Ráithe 1 de 2018. Is féidir sonraí faoi fhoilseacháin slatiascaireachta a fháil ar láithreán gréasáin IFI mar seo a leanas: www.fisheriesireland.ie/Angling/angling-publications.html

Turais d'Iriseoirí

D'éascaigh baill foirne IFI 13 chuairt ag iriseoirí ón gcoigríoch ar Éirinn i rith 2017. Tháinig iriseoirí ó mhargaí éagsúla agus ina measc an RA, an Fhrainc, an Ísiltír, an Ghearmáin, Críoch Lochlann, an Iodáil agus SAM. Foilsíodh 21 alt (132 leathanach) i rith 2017. Baineann cuid mhór de na hait sin le turais ó 2016 mar gur minic go bhfoilsíonn irisí go leor míonna chun deiridh, agus ciallaíonn sé sin go mbeidh go leor alt ó thurais 2017 foilsithe in 2018.

Is ionann na hait arna bhfoilsiú agus caiteachas measta de thart ar €290,000 ar fhógraíocht, ach is mó an luach atá ar ábhar eagarthóireachta ná fógraíocht íoctha agus bheadh luach an chlúdaigh arna fháil i bhfad níos airde. Ba é an méid iomlán a chaith IFI ar thurais iriseora ná thart ar €15,000. Thacaigh Fáilte Éireann (FÉ) leis an gcuid is mó de na turais sin agus cistiú tugtha le haghaidh taistil, cóiríochta agus carr ar cíos.

Sampla d'alt irise faoin tslatiascaireacht a foilsíodh in 2017

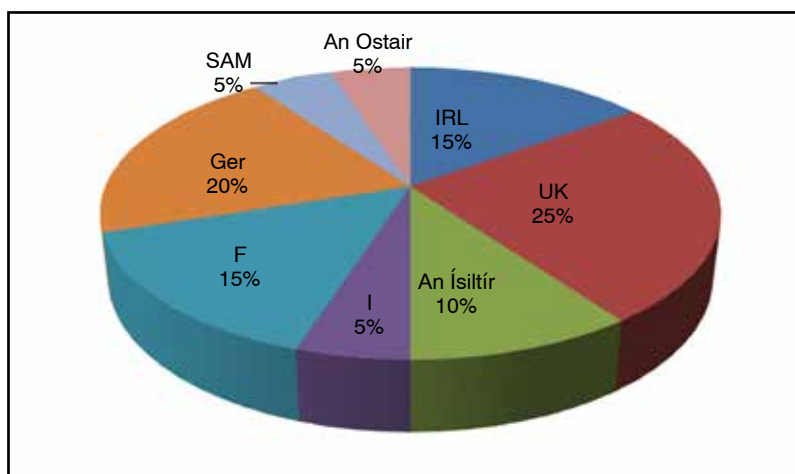
Ina theannta sin, d'fhoilsigh iriseoirí go leor alt i mblaganna, agus cruthaigh iris amháin sa Ghearmáin DVD saor in aisce faoi iascaireacht ar Bhealach an Atlantaigh Fhiáin dá cuid síntiúsoirí.

Trout and Salmon Magazine Mí na Nollag 2017

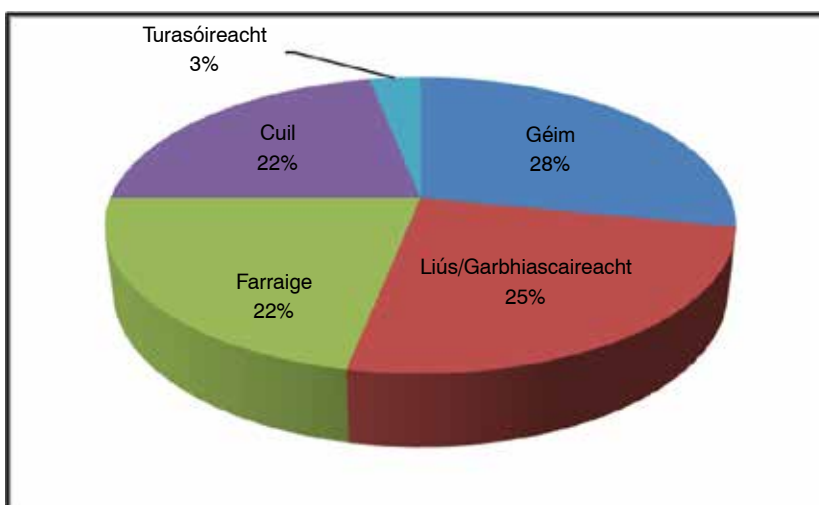
Bolscaireacht slatiascaireachta - Seó Trádála

I rith na bliana, thug IFI láithreachais ag 20 seó trádála ar fud na dtíortha seo: Éire, SAM, an Fhrainc, an Ghearmáin, an Ísiltír, an Ostair, an Iodáil agus an RA. Roghnaíodh sé cinn déag de sheónna trádála mar gheall ar an gclú atá orthu maidir le custaiméirí agus na meáin a bhaint amach. Ina theannta sin, d'fhreastail IFI ar cheithre haonach trádála nua sa Fhrainc, i Sasana, san Ostair agus i SAM.

Freastal ar Sheónna Slatiascaireachta de réir Tíre

Bhí meascán difriúil le fáil ag gach seó trádála ó thaobh cúrsaí slatiascaireachta agus na spriocmhargaí. Tógann baill foirne IFI leo saineolas ábhartha agus scileanna teanga áitiúla atá ábhartha do riachtanais gach seó. I gcásanna áirithe, tugadh cuireadh do chomhpháirtithe trádála chuig seastán IFI chun deiseanna margaíochta níos fearr agus níos éifeachtaí a chur ar fáil. San iomlán, thacaigh IFI le 19 mball de thionscal slatiascaireachta na hÉireann in áiteanna san Fhrainc, sa Ghearmáin agus san Ísiltír. Fuarthas aiseolas an-dearfach ó bhaill foirne agus lucht trádála a bhí i láthair ag na seónna agus measadh gur éirigh go han-mhaith leis na seónna agus go leor áirithintí tuairiscithe ag lucht an tráid.

Freastal ar an Seó Slatiascaireachta de réir Disciplín

Ina theannta sin, tugann IFI láithreachais le linn na seónna sin a tharraingíonn lucht sprice mór de níos mó ná 550 duine a bhfuil spéis acu sa tslatiascaireacht. Cruthaíodh líon mór ábhar cliant agus pleanáladh cuairteanna ag na meáin.

Seastán gnóthach 'Angling Ireland' ag Seó Pescare a reáchtáladh i Vicenza, an Iodáil

Freastalaíodh ar gach seó faoi bhranda 'Shlatiascaireacht Éireann'. Eagraíodh dhá sheó déag agus freastalaíodh orthu i dteannta lenár gcuid comhpháirtithe ón Roinn Talmhaíochta, Comhshaoil agus Gnóthaí Tuaithe (Department of Agriculture, Environment and Rural Affairs (DAERA)) i dTuaisceart Éireann. Ghlac an Loughs Agency (LA) páirt i sé chomhaonach trádála.

7. Rochtain a fháil ar an tslatiascaireacht do chách lena n-áirítear rochtain fhisiceach, aghaidh a thabhairt ar chúrsaí úinéireachta agus slatiascaireacht a thabhairt do na daoine.

Is féidir le fadhbanna rochtana cur isteach ar acmhainn na slatiascaireachta le na tairbhí is mó a bhaint amach ó thaobh geilleagair, turasóireachta, sláinte agus caithimh aimsire. I measc fadhbanna rochtana tá rochtain fhisiceach, cúrsaí úinéireachta agus bacainní roimh shlatiascaireacht a thosú; chuir Iascaigh Intíre Éireann i gcrích cláir iomaí i rith 2017 chun spéis an náisiúin a chothú in iascaigh, i ngnáthóga agus sa tslatiascaireacht.

Something Fishy

I gclár 2017 'Something Fishy' ghlac 3,390 páiste as gach cearn den tír páirt ann i 113 scoil agus naoi n-ionad oideachais ar fud na tíre. Rinneadh staidéar ar ocht gceacht difriúil sa seomra ranga sular thug baill foirne IFI cuairt ar na daltaí chun buneolas a thabhairt dóibh faoi 'shaol na habhann agus na n-áiteanna timpeall uirthi' agus iad tacaithe ag raon leathan acmhainní do mhúinteoirí agus pháistí atá ar fáil ar www.somethingfishy.ie. Bhí tionscadail dheireadh téarma bunaithe ar ábhar lárnach a foghlaimíodh ón taithí 'Something Fishy'. Iarradh ar dhaltaí tionscadail dhigiteacha ranga a chur isteach agus tagairt speisialta ann do rannpháirtíocht IFI. Ainmníodh Scoil Náisiúnta Ghartáin, Mín an Lábáin, Leitir Ceanainn, Contae Dhún na nGall mar bhuaiteoir an chomórtais náisiúnta 'Something Fishy' in 2017.

Ó cuireadh tús le 'Something Fishy' in 2005, tá páirt glactha ag thart ar 50,000 páiste sa tionscnamh, a bhfuil sé mar aidhm aige spéis in éisc agus ina gcuid gnáthóg agus tuiscint orthu a chur chun cinn.

Tionscnamh Slatiascaireachta Bhaile Átha Cliath

Is í aidhm Thionscnamh Slatiascaireachta Bhaile Átha Cliath (DAI) ná slatiascaireacht a fhorbairt agus a chur chun cinn i gceantar Bhaile Átha Cliath, agus bhí éileamh mór ar a chuid seirbhísí i rith 2017.

Ghlac os cionn 420 páiste agus duine óg as Mórcheantar Bhaile Átha Cliath (Tamhlacht, An Teampall Geal, Darndál agus Baile Bhlainséir) chomh maith le tionscadail óige lárchathrach páirt sa chlár i mbliana. Tugadh ceachtanna iascaireachta do rannpháirtithe, thaisteal siad ar thurais iascaireachta, ghlac siad páirt i gcomórtais agus bhain siad taitneamh as laethanta iascaireacht teaghlaigh ag imeachtaí pobail éagsúla.

Tá páirt glactha ag na mílte duine óg i gclár DAI ó cuireadh tús leis níos mó ná 20 bliain ó shin.

Rannpháirtithe ag freastal ar imeacht Thionscnamh Iascaireachta Bhaile Átha Cliath i gCill Mhantáin

Éisc & Scannánaíocht

In 2017, sheol IFI comórtas Éisc & Scannánaíocht chun daoine óga a spreagadh leis an scéal a scaipeadh faoin iascaireacht. Tugadh cuireadh do chlubanna iascaireachta óige, chlubanna óige, do thionscadail agus d'ionaid óige cur isteach ar an gcomórtas, a seoladh i mí an Mheithimh, trí scannán a dhéanamh dá gcuid eachtraí iascaireachta agus é a chur chun cinn ar líne.

Sa chomórtas Éisc & Scannánaíocht rinne na hiontrálaithe scannán de thuras iascaireachta agus agallaimh spráíúla ann faoin spéis atá acu san iascaireacht. Daoine óga a bhí i gceannas ar ábhar agus dhéanamh na scannán agus gach slatiascaire óg suas go 18 mbliana d'aois agus an aois sin san áireamh incháilithe le cur isteach air. Rinneadh gach scannán a cuireadh isteach a uaslódáil ar chainéal YouTube na heagraíochta agus rinneadh amharc an phobail ar gach scannán a chomhaireamh mar vótaí. Fuarthas ceithre iarracht den scoth, agus scaipeadh an ciste duaise go comhionann eatarthu, agus €500 dáfa ar gach ceann.

Gearthóg ó iarracht físe Chlub Slatiascaireachta Whitelake
a raibh an bua aige in 'Éisc & Scannánaíocht'

An Comórtas Treabhdóireachta

In 2017, d'fhreastail 291,000 duine ar an gComórtas Náisiúnta Treabhdóireachta, an líon ba mhó riamh a d'fhreastail ar an imeacht.

An Comórtas Náisiúnta Treabhdóireachta 2017 ar ar fhreastail Sean Kyne TD,
an tAire Stáit sa Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail agus sa Roinn Cumarsáide,
Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil

D'éirigh thar barr le seastán poiblí IFI, agus cuireadh úsáid uisceadán, scáileán físe agus micreascóp leis na deiseanna léargais agus foghlama le haghaidh idir óg agus aosta. Ba mhór an spreagadh é gur cuireadh an oiread sin spéise san iascaireacht áineasa agus sna hábhair chomhshaoil a bhaineann léi.

Seachtain Náisiúnta na hOidhreachta

Ghlac beagnach 300 páiste agus duine fásta páirt i dtionscnamh poiblí ag IFI i bPáirc Náisiúnta Ghleann Bheatha, Dún na nGall i mí Lúnasa chun Seachtain Náisiúnta na hOidhreachta a chomóradh.

Tá Seachtain Náisiúnta na hOidhreachta ina cuid de Laethanta Oidhreachta na hEorpa agus is comhthionscnamh é idir Comhairle na hEorpa agus an Coimisiún Eorpach agus é ar an imeacht cultúrtha rannpháirteach is mó a cheiliúrtar agus a roinneann saoránaigh na hEorpa. Eagraítear os cionn 70,000 imeacht gach bliain chun cabhrú le feasacht a ardú faoi oidhreacht choiteann na hEorpa agus faoin ngá leanúnach lena cosaint.

Baill Foirne IFI i bPáirc Náisiúnta Ghleann Bheatha i rith Sheachtain Náisiúnta na hOidhreachta

Toisc gurbh é téama an lae tiomnaithe i mbliana ná 'Uisce', thóg baill foirne IFI leo uisceadán ina raibh bric dhonna agus bradáin ó aicmí bliana difriúla agus ar aon dul le béim fhoriomlán Sheachtain Eorpach na hOidhreachta i mbliana - an nasc uathúil idir daoine agus dúlra - chuala iad siúd a bhí i láthair cainteanna faoi shaolréanna na speicis éisc éagsúla atá le feiceáil i bPáirc Náisiúnta Ghleann Bheatha mar an mbreac donn, an bradán, an ruabhreac Artach agus an breac geal.

Iascaigh Stáit

Tá níos mó ná 180 iascach faoi úinéireacht an Stáit á mbainistiú ag IFI. Tá próiseas caighdeánach agus trédhearcach i bhfeidhm maidir le tairiscintí a lorg agus ceadúnais a thabhairt do na hiascaigh Stáit seo. Is beartas de chuid an IFI é a chinntiú go bhfuil a shócmhainní Stáit go léir ar fáil don phobal agus mar sin iarrann muid ar chlubanna slatiascaireachta ar a mbronntar ceadúnas le haghaidh iascaigh Stáit an t-iascach a chur ar fáil trí thicéid lae/seachtaine/séasúir do gach slatiascaire ar cuairt. Ar an mbealach sin déantar cinnte gur féidir le hiascairí áitiúla agus cuairte araon taitneamh a bhaint as gach iascach Stáit. I rith shéasúir 2017, bhí 87 iascach ligthe amach faoi cheadúnas go 47 gcumann agus gníomhaíochtaí a ghnóthaigh os cionn €52,405 i dtáillí ceadúnais.

Clár maidir le Socheacnamaíocht na n-Iascach Intíre

I Lúnasa 2015, thosaigh an IFI ar sheánra nua de thaighde ar iascaigh; clár taighde socheacnamaíoch ina ndírítear ar iascaigh chaithimh aimsire in Éirinn. Fostaíodh an Institiúid Taighde Eacnamaíochta agus Sóisialta (ERSI) agus mar eochairphairtnéir agus a tAonad um Thaighde Socheacnamaíoch Mara (SEMRU) in Ollscoil na hÉireann, Gaillimh (NUIG) mar phríomh-chomhpháirtithe agus dréachtaíodh clár comhpháirteach trí bliana. Is í aidhm an chlár taighde ná eolas a chruthú agus a fheabhsú faoi shaincheisteanna sóisialta agus eacnamaíocha a bhaineann leis an acmhainn iascaigh intíre agus a bainistíocht chun eolas a chur ar fáil don bheartas sa réimse seo. Tacóidh aschuir taighde le cinntí beartais maidir le bainistíocht an acmhainn iascaigh intíre agus slatiascaireachta in Éirinn.

I measc cuid de na torthaí ó 2017 bhí cur isteach roinnt páipéar le foilsiú in irisí eacnamaíocha agus iascaigh; urrú trí thráchtas ag mic léinn Máistreachta san eacnamaíocht a bhain le hiascaigh; urraíocht leanúnach do mhac léinn PhD amháin; agus tosú phainéal de shlatiascairí deonacha le páirt a ghlacadh i suirbhéanna eacnamaíocha ar an tslatiascaireacht.

Bainistíocht Bradán - An Scéim Clibeála maidir leis an mBradán agus an Breac Geal, Fodhlíthe

In 2017, mhol an lucht bainistíochta 76 habhainn a oscailt nó a oscailt i bpáirt (roghanna gabhála agus scaoilte san áireamh) bunaithe ar chomhairle eolaíochta, agus iascaireacht bradáin agus bric ghil (os cionn 40cm) a dhúnadh nó a dhúnadh i bpáirt i 72 abhainn. Bhí córas lenar bhain clibeanna geolbhaigh donna in úsáid ar aibhneacha áirithe nuair a measadh gur ghá a chinntiú nach sárófaí cuóta slatiascaireachta bradáin bunaithe ar an abhainn.

Is iad na príomhchuspóirí atá leis an Scéim Clibeála maidir leis an mBradán Fiáin agus an Breac Geal modh oibre a chur ar fáil chun sonraí den chruinneas faoina ngabháil a chur ar fáil chomh maith le meastacháin faoin saothrú a dhéantar ar stoc an bhradáin agus an bhric ghil, straitéisí sárbhainistíochta a fhorbairt agus cinntiú gur ar bhealach inbhuanaithe a dhéantar saothrú ar na speicis sin ar bhonn náisiúnta, ar bhonn abhantraí, ar bhonn ceantar iascaigh agus ar bhonn na habhann.

Faoi na rialacháin, tá dlíte ar gach iascaire clib códaithe a chur le gach bradán (nó le gach breac geal os cionn 40cm) a thógtar agus a choinnítear. Ní mór iontráil a chur sa tásacleabhar ina luaitear sonraí faoi gach iasc a gabhadh. Ní mór na tásacleabhair uile agus fuílleach na gclibeanna a thabhairt ar ais chuig oifig RBD mar a leagtar amach sna Rialacháin faoin Scéim Clibeála maidir leis an mBradán agus an Breac Geal.

Cuireann lucht foirne IFI na sonraí i mbunachar sonraí náisiúnta agus déantar deimhniú, tiomsú agus anailís maidir leis na sonraí ina dhiaidh sin go gcuirtear le chéile an Tuarascáil Bhliantúil Staitisticí maidir leis an mBradán Fiáin agus an Breac Geal. Cuirtear faisnéis luachmhar ar fáil sna tuarascálacha seo do na bainisteoirí iascaigh, do lucht eolaíochta, do lucht ceaptha beartais agus do lucht ceaptha reachtaíochta agus cuidíonn siad le leagan amach agus cur i bhfeidhm na bpolasaithe agus na straitéisí i ndáil le stoc an bhradáin agus an bhric ghil in Éirinn a chaomhnú. Is féidir na tuarascálacha is déanaí (2001-2017) a íoslódáil ó láithreán gréasáin IFI ag <http://www.fisheriesireland.ie/Salmon-Management/wild-salmon-and-sea-trout-statistics.html>

Fo-dhlíthe

Bhain na príomh-fhodhlíthe a tugadh isteach maidir le séasúr na bliana 2017 le caomhnú stoc an bhradáin agus an bhric ghil. Cuireadh i bhfeidhm fodhlíthe ag an leibhéal náisiúnta agus áitiúil araon chun teorainneacha mála do bhradáin agus do bhric gheala a éascú (Fodhlí Uimh. 944 den bhliain 2016), chomh maith le hoscailt iascach ar bhonn gabhála agus scaoilte (Fodhlí Uimh. 945 agus 948 den bhliain 2016), agus dúnadh iascaigh ar leith nuair a measadh go raibh gá le bearta cosanta breise do stoc an bhradáin agus an bhric ghil (Fodhlí Uimh. 321 den bhliain 2016).

Cuireadh srianta eile i bhfeidhm maidir le gach modh slatiascaireachta ar réimsí iascaigh áirithe atá dúnta nó oscailte ar bhonn gabhála agus scaoilte saor trínar cuireadh cosc ar dhuán ar bith a úsáid ach amháin duán singil gan friofac, agus an úsáid sa tslatiascaireacht as péisteanna mar bhaoite nuair a measadh gur ghá bearta cosanta breise do stoc an bhradáin agus an bhric ghil (Fodhlí Slatiascaireachta Uimh. 943 den bhliain 2016).

Rinneadh rialacha maidir le hiascaireacht ghnó an bhradáin agus an bhric ghil, maille le mionsonraí faoi na haibhneacha ina raibh iascaireacht tráchtála ceadaithe agus tráth oscailt agus dhúnadh an tséasúir, a leagan amach i bhFodhlíthe éagsúla (Fodhlí Uimh. 947 den bhliain 2017).

Mhol IFI na Fodhlíthe thuas, bunaithe ar an gcomhairle is fearr ó thaobh bainistíochta agus eolaíochta agus comhchomhairle le páirtithe leasmhara agus ansin chuir siad na moltaí faoi bhráid an Aire Stáit Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil, Sean Kyne TD le breithniú. Tar éis gur fhaomh agus gur shínigh an tAire iad, rinne baill foirne allamuigh Iascaigh Intíre Éireann iad a fhortheidhmiú. Tugtar liosta de na Fo-dhlíthe a bhaineann le hábhar a achtaíodh i rith na bliana 2017 ar shuíomh gréasáin Iascaigh Intíre na hÉireann: <http://www.fisheriesireland.ie/publications/fisheries-legislation-and-regulations.html>

Oibreacha um Feabhsú Bhealaí Éisc

Cora Hanover - Tugadh chun críche oibreacha chun bealach éisc rampa carraige a thógáil ar Chora Hanover ar an mBoirinn i mbaile Cheatharlach i Meán Fómhair 2017. Leis an tionscadal, a thóg beagnach cúig bliana le cur i gcrích, cuireadh bealach éisc nua in ionad cinn a bhí ann cheana ar chora 1.6m in airde. Leis an struchtúr nua rampa carraige sin cuireadh feabhas mór ar áiseanna bhealach éisc san áit seo.

Seat ón aer de Bhealach Hannover, Baile Cheatharlaigh sular cuireadh tús leis an obair tógála

Bealach Hannover, Baile Cheatharlaigh tar éis na hoibre tógála

Cora Mhartra - Fuarthas cead pleanála in 2017 chun oibreacha um feabhsú bhealach éisc a dhéanamh ar Chora Mhartra ar an Abhainn Dubh (Co. na Mí). Meastar gur abhainn lárnach don bhradán Atlantach agus don loimpre abhann (i measc speiceas) eile í an Abhainn Dubh, atá ina fo-abhainn den Bhóinn, agus tá sé suite laistigh de LChS (002299). D'aithin IFI Cora Mhartra mar bhac roimh imirce éisc agus saorghluaiseacht gach éisc le linn gach tréimhse den bhliain agus mar sin fágadh go raibh sé neamh-chomhlíontach le Cuid 116 den Acht Iascaigh (Comhdhlúthú) 1959 agus le ceanglais Threoir na hEorpa i leith Gnáthóg.

Fuarthas i 'Tuarascáil Mheasúnaithe ar Intrasnú Éisc' ag a IFI gurb ionann agus struchtúr agus bac páirteach ardtionchair roimh bráddáin agus breaca fásta agus bac iomlán roimh chiprinidí, an loimpre fhásta agus salmainidí óga. Rinneadh roinnt réiteach innealtóireachta a mheas agus ba é an ceann a roghnaíodh ná rampa carraige leithid iomláin a sholáthar le sruth ón gcora reatha. Tugadh cead pleanála do IFI le haghaidh na scéime a ligfidh trasnú speicis eindéimeacha éisc suas an abhainn agus leis an sruth ón mbac cora reatha.

Baint Chora Bhun Abhann - rinne taighde IFI suirbhé measúnaithe ar bhacainní (SNIFFER) ar Chora Bhun Abhann suas an abhainn ó Shráidbhaile Áth Eascrach (Co. na Gaillimhe). Bíonn tionchar mór ag an gcora ar imirce suas salmainidí, eascainne agus loimpre, agus táthar ag déanamh dul chun cinn ar phleananna chun an próiseas sreafa a athrú. Tugadh cead pleanála chun rampa carraige a chur isteach ag deireadh na bliana 2017, agus leis an rampa sin ba cheart go n-osclofaí suas le 8km de ghnáthóg suas an abhainn do gach speiceas éisc. Tá oibreacha le tosú i samhradh 2018 faoi réir cistiú a bheith ar fáil.

Forbairt Ghnáthóga Iascaigh

Rinneadh measúnú ar níos mó ná 552 láithreán abhann um forbairt ghnáthóga iascaigh in 2017. I rith na bliana, tugadh faoi 37,659 méadar d'oibreacha taobh locha agus bruacha agus críochnaíodh 24,445 méadar d'oibreacha insrutha.

Tar éis eachtra mhór truailithe in Ionad Cóireála Fuíolluisce (ICF) na Cliaifearna in 2016, ar maraíodh os cionn 3,000 bric dá bharr ar 5km d'Abhainn Leathrátha (Co. an Chabháin), dámhadh costais mhóra (sa bhreis ar €59,000) ar IFI chun Abhainn Leathrátha a athshlánú.

Críochnaíodh in 2017 oibreacha insrutha um feabhsú gnáthóige, ar cuireadh tús leo in 2016. I measc na n-oibreacha bhí leapacha gairbhéil reatha a ráccáil, gairbhéal sceathraí a thabhairt isteach, bolláin insrutha a chur agus cobhsú bruacha. Rinneadh roinnt oibreacha taobh bruacha freisin a chuimsigh fálú agus glanadh roghnach bruacha. D'fhreagair stoic bric go maith do na hoibreacha gnáthóige mar atá le feiceáil i measúnuithe deireanacha sa cheantar.

Críochnaíodh oibreacha feabhsúcháin ar fho-abhainn den Ghleoir (abhantrach na Muaidhe, Co. Mhaig Eo) ag an OPW i dteannta le baill foirne IFI. Bhí an plean bunaithe ar shuirbhé siúil a rinneadh i mí Aibreáin 2017 agus dearadh é ar bhonn teimpléid a d'úsáid IFI.

Críochnaíodh ceithre thionscadal um feabhsú iascaigh in abhantrach Abhainn na Gaillimhe (Co. na Gaillimhe) i dteannta leis an Corrib Federation, an Clydagh Foundation, Clubanna iascaireachta áitiúla, an OPW, an tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra (NPWS), úinéirí talún agus conraitheoirí. I measc siúd bhí Sruthán Chathair Mhuiris inar díródh an obair ar oibreacha insrutha agus creasa bruchánaigh, agus é mar aidhm feabhas a chur ar an ngnáthóg do dhaonraí salmainidí óga.

Áit cháiliúil í an chuid 'Curly Hole' den Bhóinn sa Seandroichead (Co. na Mí) um iascaireacht bradáin agus bric ghil. Le fiche bliain anuas tá athruithe móra brúite ar phátrún sreafa na Bóinne ag an Curly Hole mar gheall ar fhásra thaobh bruacha a bheith ag cur isteach ar an abhainn suas an abhainn ón Curly Hole. Tá an bradán agus an breac geal níos leochailí mar go ndéanann an córas sreafa mhall an linn níos inrochtana do phóitseáil. Tá iarratas pleanála curtha faoi bhráid Chomhairlí Contae na Mí agus Lú ag IFI le haghaidh scéime chun an córas sreafa tosaigh a chur ar ais. Tá na hoibreacha athchóirithe beartaithe nasctha go díreach le agus riachtanach do bhainistiú na CChS na Bóinne agus na hAbhann Duibhe (Uimh. 002299) agus Limistéar faoi Chosaint Speisialta (LCoS) na Bóinne agus na hAbhann Duibhe (Uimh. 004232). Nuair a bheidh cead pleanála tugtha tá sé ar intinn ag IFI iarratas a dhéanamh SCF chun dul chun cinn an tionscadail go céim tógála a cheadú in 2018.

Faoi chlár oibreacha Chomhpháirtíocht Iascaireachta na Sionainne (lena n-áirítear an Bord Soláthair an Leictreachais, IFI agus Slatiascairí Urumhan, rinneadh oibreacha rochtana do shlatiascairí síos an abhainn ó Dhroichead Bhaile na Cloiche ar an nGaothach (Co. Thiobraid Árann). Ceapadh na pleananna ag IFI agus rinneadh ag an BSL iad agus tá sé beartaithe go gcríochnófar cuid eile in 2018.

Rinneadh oibreacha feabhsúcháin insrutha faoi Chomhpháirtíocht Iascaigh na Sionainne i mí Iúil 2017 ar Abhainn Dhún Doighre atá ina fho-abhainn sceathraí tábhachtach d'Abhainn na Ceapaí (Co. na Gaillimhe).

Bainistíocht maidir le Locha agus Aibhneacha

Gnéithe Infrastruchtúir don tSlatiascaireacht a Fhorbairt

Tugadh faoi chlár fairsing de shuiteáil, d'athchóiriú agus de bhaint struchtúir dearóile slatiascaireachta ar fud na tíre in 2017.

Faoi NSAD ceannaíodh os cionn €300,000 de dhreapaí réamhdhéanta, d'adhmaid plaisteach agus d'adhmaid i dtreo an infreastruchtúir rochtana don tslatiascaireacht ar fud na tíre a athchóiriú, a athsholáthar agus a dheisiú. Cé go ndearnadh formhór na struchtúir le hadhmaid plaisteach agus cruach ghalbhánaithe athchúrsáilte tógadh líon beag le hadhmaid traidisiúnta brúcháireáilte.

Rinneadh 2,760 struchtúr a chlibeáil le Cód Mearfhreagartha (Cód QR) ar chlibeanna sócmhainne déanta d'alúmanam anóidithe. Leis an gcóras seo cuirtear uirlis shoghluaiste ar fáil um bainistíocht sócmhainní ar féidir le baill foirne allamuigh a úsáid um iniúchadh agus deisiúcháin leantacha agus/nó cigireacht arís le himeacht ama. Déantar sonraí a gheoshuí agus ar an mbealach sin ceadaítear anailís spásúil chuimsitheach de réir mar a dhéantar dul chun cinn leis an gclár.

Oibreacha Forbartha maidir leis an tSlatiascaireacht	ERBD	SERBD	SWRBD	An tSionainn	WRBD	NWRBD	Iomlán
Líon na Struchtúir Slatiascaireachta Bainte	3	0	23	106	85	405	622
Líon na Struchtúir Slatiascaireachta Athsholáthartha	14	0	8	16	54	141	233
Líon na Struchtúir Slatiascaireachta Deisithe	14	1	20	45	64	232	376
Líon na Struchtúir Slatiascaireachta Nua Cruthaithe	30	0	3	15	20	13	81

Áirítear le hoibreacha struchtúiracha móra a rinneadh:

- Na seastáin slatiascaireachta reatha ar Loch an Bhaile, Coill an Chollaigh, Co. an Chabháin a mhéadú.
- Cuireadh isteach siúlhbhealach ardaithe ar Loch Bhréachmhaí, Dún an Rí, Co. an Chabháin.
- Siúlhbhealach ardaithe nua agus struchtúir eile ar an mBóinn, sa Seandroichead, Co. na Mí.
- Bain seanstruchtúir slatiascaireachta ón Iascaigh. Co. Shligigh
- Dreapaí réamhdhéanta agus péinteáilte curtha ar raonta iascaireachta Abhainn na hOirimhe, Co. na Gaillimhe.
- Struchtúir dearóil bainte ó Loch an Charraigín Choirr, Co. Liatroma agus struchtúir nua fadsaoil nach mbíonn aire le tabhairt dó curtha ina ionad.
- Droichead nua agus meascán droichid agus dreapa curtha ar an Muaidh, Co. Mhaigh Eo.
- Droichead coise agus dreapa réamhdhéanta curtha suas ar an Róba, Co. Mhaigh Eo.
- Cothabháil struchtúir ar Abhainn an Chláir agus baint struchtúir dhearóil ar Loch Lios Mhic Fheorais, Clár Chlainne Mhuiris, Co. Mhaigh Eo.
- Tógáil sheastán slatiascaireachta nua ar Loch Dromore, Muinchille, Co. an Chabháin.
- Tógáil sheastán slatiascaireachta nua ar Bhrúach na hEaglaise, Loch Gharbhros, Co. Liatroma.

- Cur suas dreapaí alúmanaim ar lascach Abhainn Fhia.
- Dhá sheastán inrochtana do chathaoireacha rothaí tógtha Choillte Bardáin, Co. Liatroma faoin gclár Chrios Forbartha Geilleagraí Tuaithe (REDZ).
- Forbairt nua um shlatiascaireacht inrochtana ar lascach Ghaoth Beara a cistíodh faoin gClár Caitheamh Aimsire Tuaithe.
- Críochnú 14 sheastán iascaireachta ar Oileán Rogers síos an abhainn ó Dhroichead Phort Omna ar an tSionainn (Co. na Gaillimhe/Thiobraid Árann). Ba é sin an chéim dheireanach ina raibh IFI agus na comhpháirtithe tionscadail Slatiascairí Garbha Phort Omna agus Comhairle Contae na Gaillimhe rannpháirteach, arbh é an toradh air ná uasghrádú ar cheantar Oileán Rogers go ceantar den chéad scoth um imeachtaí slatiascaireachta.
- Críochnaíodh tionscadal slatiascaireachta Ché Mhóta in 2017 i dteannta le stáisiún bithshlándála. Ba é costas caipitil an tionscadail ná €45,585 agus €43,250 (95%) cistithe ag Fáilte Éireann agus an €2,335 (5%) eile cistithe ag IFI. Clúdaíodh na costais maoirseachta (pleanáil, dearadh, suirbhéireacht láithreáin, AA scagtha) agus na costais taistil go léir ag Iascaigh Intíre Éireann. Le soláthar an struchtúir seo cruthaíodh 6 háit uilíoch nua do shlatiascaireacht (a fhreastalaíonn ar chathaoireacha rothaí) ar Loch Deirgeirt um gharbhascaireacht.

An Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail

I Meán Fómhair 2016, fuair IFI maoiniú de €536,886 chun tionscadail lárnacha slatiascaireachta a fhorbairt i gceantair tuaithe. Ba í an Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail a dhámh an cistiú mar chuid de chlár an Rialtais chun tacú le forbairt tuaithe.

Tagairt Tionscadail	Ainm an Tionscadail	Méid	RBD
EOI15027	Slí Na Finne, Gaoth Bheara	€31,450	NWRBD
EOI15028	Slí Oidhreachta & Dúlra Bhóthar na Naomh, an Chluain, Co. Liatroma	€113,660	ShRBD
EOI15029	Cothabháil Shaoráidí Slatiascaireachta - Na Cluainte Baile Átha Luain	€73,000	ShRBD
EOI15030	Slatiascaireacht Inrochtana do Chathaoireacha Rotha - Bealach Ghleann na Suca, Co. Ros Comáin	€89,230	ShRBD
EOI15031	Forbairt ar Loch Nanannagh, Clár Chlainne Mhuiris, Co. Mhaigh Eo	€85,347	WRBD
EOI15082	Loch Cúile, Co. an Longfoirt	€29,100	ShRBD
EOI15088	Réileáin Láibe Cora Droma Rúisc, Co. Liatroma	€103,100	ShRBD
EOI15089	An tSiúr, Athchóiriú Bhruach Abhann, Co. Thiobraid Árann	€12,000	SERBD

* Déantar méideanna airgid a shlánú chuig an tslánuimhir is gaire

Críochnaíodh gach tionscadal don ShRBD in 2017. Bhí struchtúir ghalbhánaithe luaineacha nó seasta ag gabháil le ceithre cinn de na láithreáin tionscadail.

Rinneadh dul chun cinn le hoibreacha ar thionscadal Loch Cúile i rith Bealtaine 2017 le cruthú dara claífoirt. Cuimseoidh oibreacha eile slip nua, ardán iascaireachta seasta, fálú agus geata isteach.

Chuir baill foirne isteach na struchtúir luaineacha slatiascaireachta ag 'An Míle Órga', Na Cluainte, Baile Átha Luain i rith 2017; ba é a bhí i gceist leis sin ná trí sheastán slatiascaireachta luaineacha a chur ar phríomhabhainn na Sionainne.

Oscailt Oifigiúil Forbairtí Slatiascaireachta Nua

Ar an 13 Samhain, sheol an tAire Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil, Denis Naughton TD go hoifigiúil na forbairtí slatiascaireachta nua ag 'An Míle Órga' Baile Átha Luain, Co. na hIarmhí agus ar Loch Acalla, Cill Chonaill, Co. na Gaillimhe.

D'oibrigh IFI le slatiascairí, clubanna slatiascaireachta áitiúla, úinéirí talún agus na gníomhaireachtaí reachtúla agus na conraitheoirí ábhartha chun na hardáin luaineacha nua sin a dhearadh agus a thógáil; tá inrochtaineacht do chathaoireacha rothaí sa dá háit mar chuid de na hardáin sin.

I Liatroim, críochnaíodh tionscadal mór forbartha eile le hinfheistíocht de €103,000. Mar thoradh ar an tionscadal cruthaíodh bealaí nua, carrchlóis, áiseanna leithris uasghrádaithe, slip uasghrádaithe agus seastán luaineach slatiascaireachta ag 'Na Réileáin Láibe' ar phríomhabhainn na Sionainne, i gCora Droma Rúisc, Co. Liatroma. Áit thábhachtach eile í sin do chomórtais slatiascaireachta, agus úsáidtear í go forleathan le haghaidh imeachtaí idirnáisiúnta chomórtais slatiascaireachta mar na Péirí Domhanda agus Féile Slatiascaireachta Chora Droma Rúisc.

Bainistíocht Stoic

Rinneadh oibríochtaí um bainistíocht stoic ar shé cinn de lochanna sainithe don bhreac donn fiáin sa WRBD. Bhí oibríochtaí fáil a bhí srianta den chuid is mó go mí an Mhárta mar chuid den phlean bainistíochta stoic. Freisin rinneadh roinnt oibríochtaí leictiascaireachta an-teoranta ag tús na bliana.

Rinneadh an clár bainistíochta stoic don ShRBD ar Loch Síleann (Co. an Chabháin/na hIarmhí/na Mí idir an 13 Márta agus an 3 Aibreán. Ardaíodh líonta chun dhá chomórtas a éascú; corn Kilroy (19 Márta) agus GoandCatch ar an (26 Márta).

Stocáil Éisc

Rinneadh éisc a stocáil saor in aisce le linn na tréimhse sna háiteanna seo a leanas;

Uiscí	Líon na mBreac Dea-dhathach	Líon na mBreac Donn
Loch na Pailíse	1,500	0
Loch Gornaid – Iarthar an Chláir	600	0
Loch Gamhoileáin – Iarthar an Chláir	600	0
Loch Chluain Maicín – Iarthar an Chláir	0	450
Loch Namina – Iarthar an Chláir	600	0
Loch Chnoc Dhoire – Iarthar an Chláir	0	450
An Lochán - An Iarmhí	0	500
Loch Uail - An Iarmhí	0	9,000
Loch Acalla – Oirthear na Gaillimhe	2,000	0
Loch O Flynn - Ros Comáin	0	2,000
Loch an Dochais (trí urraíocht) - Uíbh Fhailí	50	150
Loch Meelagh, Oirthear an Chláir	200	0
Iomlán	5,550	12,550

Bainistíocht Speiceas Ionrach

Tá an tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra (NPWS) freagrach as cosaint agus caomhnú oidhreacht agus bhithéagsúlacht nádúrtha na hÉireann ar leibhéal an rialtais náisiúnta. Tá tacaíocht tugtha ag IFI le bearta sealadacha a chur i bhfeidhm chun an tionchar a laghdú a bhí ag briseadh amach/chúngach speiceas uiscíoch ionrach (idir fána agus flóra) a tharla i rith na bliana.

Tuirlingt an bhradáin bhándearg (neamhdhúchasach)

Forbairt a bhí ina cúis mhór imní i rith 2017 ná feiceáil níos mó ná 30 bradáin bándearg neamhdhúchasach i roinnt iascach Éireannach. Tugadh taifead ar an mbradáin bándearg i go leor iascach ar an gcósta thiar thuaidh agus an cósta thiar a raibh ina measc An Drobhaois, Lackagh Crana, Delphi agus Abhainn na hOirimhe. Is iad an tAigéan Ciúin Thuaidh agus ceantair taobh leis mar Mhuir Bheiring agus an tAigéan Artach áiteanna dúchasacha an bhradáin dhearg. Is ionann iad agus bagairt thromchúiseach fhéideartha ar iascaigh bradáin dhúchasaigh na hÉireann agus iascaigh eile ó thaobh aistriú faisnéise géinití*, agus aistriú galar nó seadán. Ós rud é nach ann do shaoráid do bharshaothraithe ceadúnaithe um feirmeoireacht an bhradáin bhándearg in Éirinn ní raibh coinne lena bhfeiceáil in uiscí na hÉireann. D'eisigh IFI roinnt fógraí poiblí chun moladh d'aon

iascairí a ghabh bradáin bhándearga amhrasta teagmháil a dhéanamh le IFI, roinnt sonraí lárnacha a thaifeadadh mar dháta, ionad agus meáchan an éisc agus éisc amhrasta a chur isteach um anailís eolaíoch.

** Is é atá i gceist le haistriú faisnéise géinití ná aistriú ó speiceas amháin go speiceas eile mar thoradh ar hibridiú eatarthu agus aischrosáil arís is arís eile.*

An Breallach Áiseach

Chun scaipeadh leantach an speicis ionraigh, an Breallach Áiseach a rianú san Éirne Uachtarach tar éis gur tugadh isteach chuig an abhantrach é le déanaí, rinne IFI suirbhé scaoilte Ekman ar an Éirne síos an abhainn ó Bhéal Tairbirt.

Plá Piardóige

Tharla ráig den phlá piardóige ar an tSiúir, Co. Thiobraid Árann, i mí an Mheithimh 2017. Reáchtáladh roinnt cruinnithe idirghníomhaireachta chun comhfhreagairt a chomhordú. I measc na ngníomhaireachtaí a bhí rannpháirteach bhí ionadaithe ón NPWS, ó Oifig Uiscí & Pobal an Údaráis Áitiúil (LAWCO), ón OPW, agus ó na húdaráis Áitiúla ghaolmhara. I measc na moltaí ón ngrúpa bhí comharthaí a chur suas, páirtithe leasmhara a fhógairt agus imeachtaí beartaithe canú/cadhac a chur ar athló.

Líobhógach Afracach (*Lagarosiphon major*)

Leanadh ar aghaidh le hoibríochtaí um bainistíochta flaile i rith 2017 ar Loch na Coiribe Uachtair, Co. na Gaillimhe, áit a gcoimeádtar an líobhógach Afracach *Lagarosiphon major* ar leibhéal soláimhsithe. Thug an OPW agus Comhairle Contae na Gaillimhe tacaíocht don tionscadal. Ba é IFI a chlúdaigh formhór na gcostas a bhain leis an obair sin. Freisin thug an OPW tacaíocht loighistice maidir leis na báid um baint fiailí a chothabháil.

Ag tús 2017, rinneadh láithreáin a bhí liostaithe um dhíorthú a rialú go meicniúil ar dtús (gearradh agus baint flaile) agus ag tús shéasúr an fháis rinneadh iad a chóireáil le leatháin síúite a bhacann a solas. Is féidir na láithreáin sin a mheas mar bheith saor ón bhflaile, go dtí go nífear na blúirí móra de *L. major* isteach sna háiteanna sin arís.

Freisin tugadh tús áite do láithreáin um chóireáil bunaithe ar mhéid an inmhíolaithe agus dátaí aon chóireála roimhe sin. Rinneadh an aimsir agus an cumas oibriú i láithreáin faoi fhothain. Roghnaíodh roinnt láithreán bunaithe ar a nochtadh, an t-am den bhliain agus ar chumas an fhoireann rialaithe bogadh go hionad faoi fhothain in aice ar laethanta nuair a bhí an aimsir ina fadhb. Ba ionann achar iomláin an locha a cóireáladh leis na trí mhodh i rith 2017 ná 13.6ha (136,020m²). Tá sonraí tugtha thíos faoin achar den loch a cóireáladh le gach modh:

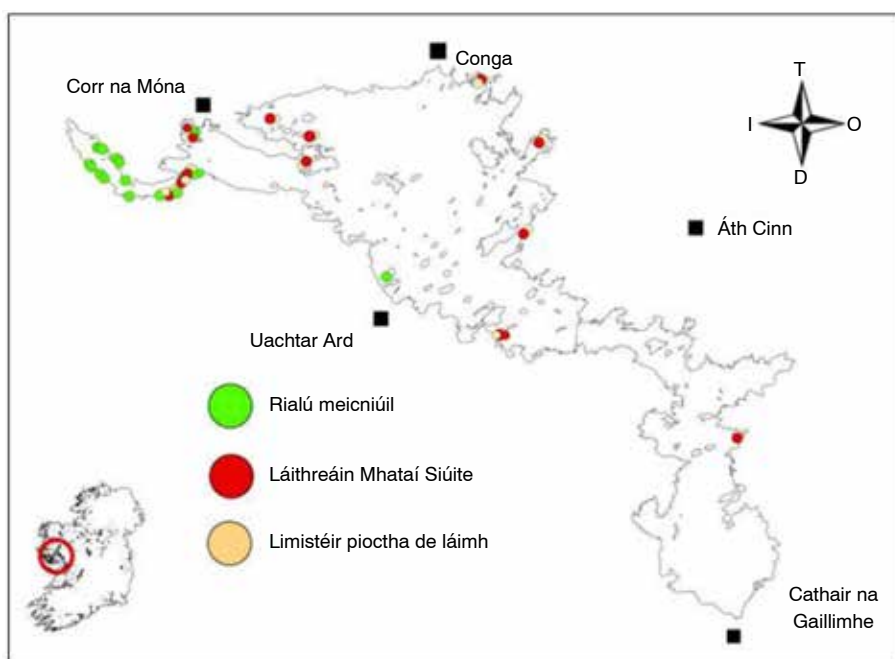

Modh	Achar cóireáilte (m ²)
Rialú meicniúil	91,480
Matrach siúite	42,500
Piocadh de lámh	2,040
Iomlán	136,020m²

Rinneadh gearradh meicniúil in 15 ionad ar fud an locha agus chuimsigh gach ionad láithreáin a bhí faoi réir oibríochtaí um rialú fiaile roimhe sin. Rinneadh roinnt láithreán a ghearradh meicniúil ionas go bhféadfadh cóireáil le matrach siúite a dhéanamh níos deireanaí sa bhliain, chun an deis fiailí a dhíorthú a mhéadú. Ba ionann achar iomlán an locha inar gearradh fiaile go meicniúil ná 9.1ha (91,480m²).

Cuireadh tús le rialú mhatrach siúite i mí Bhealtaine agus lean sé ar aghaidh go dtí mí na Samhna. Chuir an aimsir shéimh ar chumas na foirne tús a chur le hoibríochtaí tumtha ag tús an tséasúir. Leagadh matrach siúite in-bhithmhíllte i 14 hionad ar fud an locha agus ba é an t-achar iomlán den ghrinneall locha a clúdaíodh ná 4.2ha (42,500m²).

Baineadh úsáid as piocadh láimhe chun snáitheanna singile a bhí scaipthe go tearc agus tá sé ríthábhachtach do rath na n-oibríochtaí um matrach siúite. Rinne tumadóirí scrúdú grinn ar na ceantair imeallacha de chriosanna cóireáilte chun aon snáitheanna nó láithreáin singile imeallacha a aimsiú a bhí ró-bheag le go mbeadh gá le matrach siúite dóibh. Tá an modh sin deacair, ach feabhsóidh sé rath an díorthaithe i gceantair atá cóireáilte le siúit. Rinneadh achar iomlán locha de 0.2ha (2,040m²) a phiocadh de lámh i rith 2017.

Ionaid i Loch na Coiribe a cóireáladh in 2017 agus cineál na cóireála

ACMHAINNÍ DAONNA

Oibríochtaí maidir le hAcmhainní Daonna

Seoladh Plean Gnó 2017 ag lá eolais foirne ag tús na bliana. Freisin taispeánadh ag an imeacht gníomhaíochtaí agus éachtaí i rith na bliana roimhe sin do gach ball foirne ar fud na tíre.

Déantar foráil do Scéim Foirne IFI faoi Alt 33 den Acht um lascaigh Intíre 2010 agus tugadh Scéim athbheithnithe chun críche ag IFI i dteannta le DCCAE i dtreo dheireadh 2017. Sa scéim seo leagtar amach luach saothair, tréimhse oifige, cáilíochtaí um cheapadh agus coinníollacha seirbhíse do bhaill foirne. Cuimsíodh tríocha-hocht beartas agus nós imeachta sa scéim dheireanach. Faoi Acht 2010, tá sé ina cheangal go ndéanfaí an Scéim Foirne a fhaomhadh an Aire Stáit Kyne le comhaontú an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe agus cuirfear isteach é le faomhadh ag tús 2018.

Chuir IFI tús le go leor tionscadal mór a chur i bhfeidhm, lenar áiríodh ullmhú chun córas digiteach um faisnéis bhainistíochta flít a chur i bhfeidhm agus uasghrádú ar an gcóras Faisnéise HR chun córas ama agus freastail a chuimsiú. Tosaíodh comhchomhairle ar leibhéal náisiúnta i Ráithe 3 de 2017 agus í dírithe ar spriocdhátaí chur i bhfeidhm ag tús 2018.

Tar éis thoradh shuirbhé foirne bhunaigh IFI grúpa oibre ó thrasghearradh de bhaill foirne, chun aghaidh a thabhairt ar na fionnachtana lárnacha.

Oiliúint & Forbairt

Is í fíis IFI ná 'Acmhainn lascaigh Intíre den chéad scoth a chruthú do chách' agus ní féidir neart béime a chur ar thábhacht na hoiliúna. Aithníonn IFI an tábhacht a bhaineann le baill foirne a chumhachtú, trí deis a thabhairt dóibh a gcuid scileanna agus eolais a nuashonrú chun gur féidir leo leanúint orthu ag baint amach na gcaighdeán is airde dár gcuid páirtithe leasmhara.

Ba í an phríomhréimse ar díriodh uirthi san oiliúint foirne in 2017 ná cinntiú go bhfuil na scileanna riachtanacha ag na baill foirne chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin a thagtar trasna orthu gach lá agus a dteach féin a bhaint amach ag deireadh an lae.

Oiliúint Déanta in 2017

In 2017, rith IFI 16 chlár oiliúna do bhail foirne (773 lá). Bhí a bhformhór dírithe ar Shláinte agus Shábháilteacht, le tagairt faoi leith d'Oiliúint Lámhleabhar na dTiománaithe.

I réimsí eile den eagraíocht, áfach, cuireadh oiliúint staitistiúil i bhfeidhm do bhaill foirne taighde (rinne 20 ball foirne cúrsa oiliúna 4 lae i Ráithe 4 (R4)). Saoráil Faisnéise (SF) – tugadh oiliúint do Chinnteoirí; lenar bhain treoir shonrach a thabhairt faoi fhaireachán ar iarratais SF agus freagairt dóibh. Chun ullmhú do na Rialacháin Ghinearálta ar Chosaint Sonraí (GDPR) a thiocfaidh i bhfeidhm ar an 25 Bealtaine 2018, tugadh faoi oiliúint ar Mheasúnú Tionchair maidir le Cosaint agus Príobháideacht Sonraí. *Léiríonn Aguisín IV miondealú ar na figiúir le haghaidh gach cúrsa oiliúna in 2017.* Fuair roinnt ball foirne cistiú freisin do chlár Bhreiseoideachais.

Sláinte & Sábháilteacht

Leanann IFI ar aghaidh ag feabhsú a chuid córas chun sábháilteacht, sláinte agus leas fostaithe, custaiméirí agus iad siúd a mbíonn éifeacht ag ár gcuid gníomhaíochtaí orthu a chinntiú. Tar éis an léargais a fuarthas tríd an gCeistneoir Nordach ar Thimpeallacht Sábháilteachta (NOSACQ-50), suirbhé ar thuairimí a rinneadh i rith na tréimhse, cuireadh i bhfeidhm roinnt beart chun an cultúr sábháilteachta a fheabhsú. B'fhéidir gurb é an ceann ba thábhachtaí ná gur tugadh isteach cúrsa oiliúna IOSH ar Bhainistiú Sábháilte do bhainisteoirí líne. Bhí an cúrsa ríthábhachtach ó thaobh an fhreagracht as sláinte agus sábháilteacht ar gach leibhéal den eagraíocht a chur in iúl agus cumachtú do bhainisteoirí chun riosca a mheasúnú agus bearta rialaithe a chur i bhfeidhm ar leibhéal áitiúil. Ba é tionchar láithreach na hoiliúna ná méadú suntasach ar phlé idir Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte agus bainisteoirí líne chun aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna sábháilteachta. Leanfar ar aghaidh ag soláthar an chúrsa sin i rith 2018.

Rinneadh athbhreithniú agus nuashonrú ar Ráiteas Sábháilteachta IFI in 2017. Eisíodh an cháipéis nua chuig baill foirne tar éis comhair idir Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte, an Coiste Náisiúnta Sábháilteachta agus an Lucht Bainistíochta; gabhtar léi cleachtais oibre nua, cleachtais a d'athraigh ar aon dul le dul chun cinn teicniúil agus nuashonruithe reachtúla. Chomh maith le cóip de CD a eisiúint go gach ball foirne tá an cháipéis ar fáil go héasca i ngach bonn IFI agus trí láithreán idirlín IFI.

Forbraíodh lámhleabhar do thiománaithe tar éis comhchomhairle sonraí le páirtithe leasmhara agus grúpaí ionadaíocha foirne. Ansin cuireadh oiliúint i bhfeidhm do gach ball foirne a chuimsigh taispeántais phraiticiúla de na seiceálacha laethúla ar fheithicil agus leantóir. Cabhraíonn an clár le cinntiú go gcloíonn IFI le comhcháipéis treoracha oibre an Údaráis um Shábháilteacht ar Bhóithre (RSA) agus an tÚdarás Sláinte agus Sábháilteachta (HSA) ar thiomáint don obair.

I measc samplaí eile de ghníomhaíochtaí bainistíochta riosca bhí (i) ceardlanna foirne ar mheasúnú riosca do phatróil chosanta; (ii) tairiscintí a lorg do sheirbhísí cothabhála aláram dóiteáin agus soilse éigeandála, (iii) bainistiú seirbhísí náisiúnta um chothabháil agus faireachán shlándáil maoine (iv) measúnuithe riosca débhlantúla IFI san ionad oibre; (v) bainistíocht leanúnach ar fhiosrú tionóisce agus éilimh.

Tuairisciú Teagmhas 2017

Bhí 23 heachtra ar fad ar tharla gortú mar gheall orthu agus ar tugadh tuairisc orthu don Fheidhmeannacht Sláinte & Sábháilteachta i rith na bliana 2017. Astu siúd, tugadh tuairisc faoi naoi gcinn don Údarás Sláinte agus Sábháilteachta (HSA).

Comhlíontacht Rialála

Saoráil Faisnéise (SF)

Mar chomhlacht poiblí, tagann IFI faoi scáth an Achta um Shaoráil Faisnéise, 2014. Déantar foráil san Acht seo go mbeidh na cearta dlíthiúla seo a leanas ag gach duine:

Caomhnú, Cosaint, Forbairt, Bainistiú agus Cur Chun Cinn

- ceart rochtana ar thaifid oifigiúla atá i seilbh Ranna Rialtais agus gach comhlacht poiblí a chomhlíonann forálacha Alt 6 den Acht;
- an ceart chun go ndéanfar faisnéis phearsanta a cheartú nó a thabhairt cothrom le dáta sa chás go bhfuil an fhaisnéis phearsanta sin neamhiomlán, mícheart nó míthreorach; agus
- an ceart chun go dtabharfar údar le cinntí arna dtógáil ag comhlachtaí poiblí.

Fuair IFI 34 iarratas SF sa tréimhse 12 mhí dar críoch an 31 Nollaig. As na hiarratais sin; Deonaíodh go hiomlán 9 gcinn, deonaíodh i bpáirt 10 gcinn, tarraingíodh siar ceann amháin agus pléadh le ceann amháin taobh amuigh den phróiseas SF. Diúltaíodh d'ocht iarratas SF nuair nár bh ann do thaifid nó nuair a measadh nach mbeadh nochtadh chun leasa an phobail. Eascraíonn sin, mar shampla, sa chás nach bhfuil sonraí loma dearbhaithe fós; sa chás go bhfuil faisnéis atá íogair ó thaobh na tráchtála de sa taifead, nó faisnéis phearsanta ^{3^u} páirtithe; diúltaíodh do thaifid freisin sa chás go bhfuil nithe fós á mbreithniú.

Bhí cúig iarratas fós ar oscailt ag deireadh na bliana agus iad le freagairt go luath in 2018.

Rochtain ar fhaisnéis faoin gComhshaol

Tugtar cearta dlíthiúla do dhaoine a lorgaíonn rochtain ar fhaisnéis faoin gcomhshaol ó údarais phoiblí i Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Rochtain ar Fhaisnéis faoin gComhshaol) (AIE) 2007 (I.R. 133 de 2007. Rinneadh leasú ar na cearta sin ag Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Rochtain ar Fhaisnéis faoin gComhshaol) 2011 (I.R. 662 de 2011) agus rinneadh leasú breise orthu ag Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Rochtain ar Fhaisnéis faoin gComhshaol) 2014 (I.R. 615 de 2014). Faoi réir ag díolúintí sonracha áirithe, ní mór faisnéis a bhaineann leis an gcomhshaol atá i seilbh comhlachta phoiblí nó ar a shon, a chur ar fáil do dhuine ar bith ar iarratas a fháil. Thug IFI freagra ar dhá iarratas AIE i rith na bliana.

Cosaint Sonraí

I ndiaidh measúnú seachtrach neamhspleách ar chórais agus ar bheartais IFI i ndáil le cosaint sonraí amach in 2016, thug IFI faoi aghaidh a thabhairt ar na saincheisteanna cosanta sonraí arna n-ardú sa reachtaíocht reatha (na hAchtanna um Chosaint Sonraí 1988 agus 2003) agus faoi bhearta a chur i bhfeidhm chun a chinntiú go mbeadh sé ullamh don GDPR (An Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí) a bhí ar na bacáin. Bunaíodh Coiste Comhairleach um Chosaint Sonraí chun beartais agus nósanna imeachta um chosaint sonraí a dhréachtú/a athbhreithniú agus chun rioscaí um chosaint sonraí a athbhreithniú. Leanfar leis an obair sin in 2018 d'fhonn riachtanais GDPR a chomhlíonadh.

Seirbhís do Chustaiméirí

Plean Gníomhaíochta Custaiméirí 2015-2017

Rinneadh an chéad fhorbairt ar Chairt Chustaiméirí IFI, ina gcuimsítear na 12 Phrionsabal Seirbhís Ardchaighdeán do Chustaiméirí agus seoladh í in Eanáir 2015. Is doiciméad cuimsitheach í an Chairt

Chustaiméirí, ina leagtar amach tiomantas IFI dár bpáirtithe leasmhara, cód iompair dár mbaill foirne agus plean gnímh chun na prionsabail sin a aistriú isteach ina ngnáthghníomhartha ar feadh na heagraíochta.

Déanfar athbhreithniú ar an gcairt agus ar an bplean gnímh go luath in 2018 agus seolfar iad le bheith i bhfeidhm ar feadh 24 mhí, le dul in éag i mí na Nollag 2019.

AIRGEADAS AGUS LÓISTÍOCHT

Is é ról Rannóg Airgeadais Iascaigh Intíre Éireann (IFI) seirbhís éifeachtúil maidir le bainistíocht airgeadais a chur ar fáil do IFI trí shraith chuimsitheach de chórais Airgeadais agus Rialála a sholáthar atá sochóirithe agus solúbtha go leor chun freastal ar éilimh athraitheacha IFI agus atá daingean go leor chun na caighdeáin is airde den rialachas corparáideach a shásamh.

D'éirigh le IFI na spriocanna airgeadais go léir a leagadh amach i bPlean Gnó 2017 a bhaint amach. Leis an bhfeidhm Airgeadais, cuireadh an bhainistíocht airgeadais, an comhordú agus na sainseirbhísí tacaíochta riachtanacha ar fáil do na Rannóga go léir agus coimeádadh na taifid airgeadais chuí don ghníomhaireacht i rith 2017. Chloígh an Rannóg leis na spriocdhátaí ó thaobh reachtaíochta agus ó thaobh rialachais chorparáidigh i ndáil leis na Ráitis Airgeadais agus an Tuarascáil Bhliantúil.

Chuir an Rannóg comhairle airgeadais ar fáil freisin don bhainistíocht agus do Bhord IFI, cuntais airgeadais an Bhoird agus lón anailíse san áireamh.

Leis an Rannán Lóistíochta, déantar soláthar agus tugtar cúnamh le sócmhainní a fháil agus a dhiúscairt, lena n-áirítear réadmhaoin agus flít, déantar cothabháil ar na sócmhainní sin, cuirtear éadaí oibre ar fáil agus leithdháiltear sócmhainní, lena n-áirítear flít.

Bainistíocht Airgeadais

Buiséid agus Cuntais Bainistíochta

Rinneadh buiséid mhionsonraithe a ullmhú do gach Rannóg faoi leithi rith na bliana 2017 agus rinneadh iad sin a chomhdhlúthú i mbuiséad deiridh IFI a ndearna an Bord agus an Fhoireann Bainistíochta Shinsearach (SMT) é a aontú. Cuireadh cuntais bainistíochta faoi bhráid an Bhoird agus an SMT de réir na míosa mar aon le tráchtareacht ar an bhfeidhmíocht i gcomórtas leis an mbuiséad.

Dréacht-Ráitis Airgeadais neamhiniúchta

Cuireadh Cuntais Airgeadais IFI don bhliain 2016 faoi bhráid an Aire Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil (DCCAE) faoin spriocdháta an 28 Feabhra 2017 agus faoi bhráid an Aire agus an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste faoin 31 Márta 2017 i gcomhlíonadh iomlán na ndualgas faoin reachtaíocht.

Féach Aguisín VI le haghaidh cóip de dhréacht-Ráitis Airgeadais IFI 2017

Soláthar

Lean an lucht bainistíochta ag cothú an chultúir tréan luach ar an airgead atá i réim ar fud na heagraíochta. Thug an Rannán Lóistíochta cúnamh leis na tairiscintí móra a ullmhú.

Bainistíocht ar chúrsaí Airgeadais agus Cistíochta

D'éirigh leis an Rannóg Airgeadais, i gcomhar lenár máthair-roinn, an Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil (DCCAE), na coinníollacha cistíochta ó thaobh straitéise agus oibriúcháin, a shásamh i rith na bliana 2017.

Cistí na bliana 2017

In 2017, fuair IFI deontais státchiste tosaigh €26.528 milliún, agus fuair maoiniú breise €463k amach sa bhliain, rud a d'fhág gur €26.991 milliún an líon iomlán a fuarthas. Mar iarracht chun an bhearna idir chostais phá agus mhaoiniú státchiste a dhruidim, fuarthas deontas pá breise €570k in 2017. €19.197 milliún an costas pá iomlán in 2017 i gcomparáid leis an deontas pá státchiste €16.232 milliún, rud a d'fhág bearna phá €2.965 milliún. In 2017, ghnóthaigh IFI €3 milliún ó fhoinsí ioncaim eile i gcomparáid le €2.6 milliún in 2016; an fachtóir ba mhó a chuir leis sin ná an caillteanas (€0.5 milliún) ar dhiúscairt sócmhainní seasta in 2016 ag eascairt as imeacht ó léasa Shaotharlann Shordfom i gcomparáid le brabús (€0.25 milliún) ar dhiúscairt sócmhainní in 2017 a fuair cúnamh ó dhiúscairt dhá shoitheach patróil mhóra. Tháinig laghdú ar na Cistí um Chaomhnú an Bhradáin a d'éiligh IFI in 2017 ó €436k in 2016 go €187k in 2017.

Leis an deontas caipitil 2017, cuireadh €1.5 milliún ar fáil don NSAD agus €0.3 milliún le haghaidh struchtúir slatiascaireachta. Tá na cistí NSAD iarchurtha go dtí 2018 chun deis a thabhairt na struchtúir rialachais chorparáidigh iomlána a chur ar bun. D'fhreagair páirtithe leasmhara don ghlaó ar mhaoiniú amach in 2017 agus leithdháileadh an €1.5 milliún iomlán in 2017.

Gnóthaíodh €0.5 milliún eile trí Chiste Chaomhnú an Bhradáin i rith na bliana 2017. Tá sé leagtha amach an ciste sin a dháileadh i rith na bliana 2018 trí hinfheistíocht a dhéanamh chun réimsí iascaigh agus gnáthóga ina mbíonn an bradán agus an breac geal iontu a chaomhnú agus a athshlánú. Beidh roinnt de na cistí sin á gcur ar fáil do chumainn slatiascaireachta, do chónaidhmeanna agus d'eagraíochtaí eile den chineál sin.

Rialachas Corparáideach

Leanadh i rith na bliana 2017 de bheartais agus nósanna imeachta a leagan amach chun cur leis an dea-rialachas corparáideach agus chun an dea-chleachtas a léiriú. Tugadh freagra comhordaithe ar 92 Ceist Pharlaiminte.

Nochtuithe Cosanta

Éilíonn Alt 22 den Acht um Nochtuithe Cosanta 2014 go bhfoilseofaí tuarascáil gach bliain a bhaineann le líon na nochtuithe cosanta a rinneadh sa bhliain roimhe agus aon ghníomh a rinneadh mar fhreagra ar na nochtuithe sin. Ní bhfuair IFI nochtadh cosanta ar bith sa tréimhse.

Iniúcháireacht Inmheánach

Chinntigh RSM McClure Watters sa Ráiteas faoin Rialú Inmheánach Airgeadais do 2017 go bhfuil córais i bhfeidhm chun dearbhú suntasach a thabhairt gur féidir cuspóirí a bhaineann leis na príomhchórais airgeadais a bhaint amach.

Athbhreithniú ar Éifeachtúlacht an Bhoird

Mar a moladh sa Chód Cleachtais um Rialachas Chomhlachtaí Stáit 2016, thug Bord an IFI athbhreithniú seachtrach saineolaithe chun críche ar a fheidhmíocht éifeachtachta in 2017. Tuairiscíodh torthaí agus moltaí ón athbhreithniú agus ghlac an Bord leo.

An Coiste um Iniúcháireacht & Riosca

Tháinig an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca le chéile ceithre huairé in 2017. Is iad seo a leanas freagrachtaí an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca: athbhreithniú a dhéanamh ar Ráitis Airgeadais Bhliantúla, nádúr agus fairsinge na hiniúcháireachta a phlé leis na hiniúcháirí seachtracha agus na nithe a eascraíonn as na hiniúcháireachtaí a athbhreithniú; ráiteas an Bhoird maidir le córais rialaithe inmheánacha a athbhreithniú; an clár iniúcháireachta inmheánaí agus an bealach a chuirtear acmhainní ar fáil don iniúcháireacht inmheánach a athbhreithniú; ceisteanna eile a bhaineann le hábhar, de réir mar a leagann an Bord amach, a mheas. Tá an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca, thar cheann an Bhoird, freagrach as éifeachtacht an phróisis bhainistíochta riosca a athbhreithniú.

Tá Tuarascáil Bhliantúil an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca do 2017 le fáil in Aguisín V.

Aguisín I: Ceadúnais Iascaireachta agus Iascaigh atá á mbainistiú ag na Ceantair Abhantraí 2017

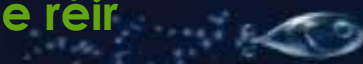
Ceadúnais Státiascaireachta Bradán/Bric Ghil	ERBD	SERBD	SWRBD	SHRBD	WRBD	NWRBD	Iomlán
Á ndíol trí Dháileoirí & Ar Líne	1,060	953	4,534	649	7,843	3,173	18,212

Ceadúnais Thráchtála Bradán Eisithe	ERBD	SERBD	SWRBD	SHRBD	WRBD	NWRBD	Iomlán
Líon Tarraingthe Príobháideach	0	0	10	2	1	0	13
Líon Tarraingthe Poiblí faoin Ordú chun Iascaireacht Bradán a Rialú (CFSO)	0	0	30	26	15	2	73
Líon Tarraingthe Áitiúil Speisialta	0	0	0	0	13	8	21
Sciob-Líon	0	0	5	0	0	0	5
Eile	0	0	1	12	0	0	13
Iomlán	0	0	46	40	29	10	125

Ceadúnais Mangaire Eisithe	ERBD	SERBD	SWRBD	SHRBD	WRBD	NWRBD	Iomlán
Déileálaithe Bradán/ Breac Geal	30	18	33	10	35	10	136
Déileálaithe Moileasc	57	20	27	24	24	6	158
Ceadúnais chun Oisrí a Dhreideáil	0	0	79	0	107	24	210

Iascaigh faoi Bhainistíocht IFI	ERBD	SERBD	SWRBD	SHRBD	WRBD	NWRBD	Iomlán
Líon na n-Iascach á mBainistiú	1	0	5	17	11	8	42
Ioncam Díorthaithe (€)	€628	0	€47,488	€132,217	€368,540	€45,961	€594,834

Aguisín II: Slad ar lasc arna Thuairisciú de réir Suímh 2017

RBD	Suíomh na Slad ar lasc (Tabhair ainm na habhann/an tsrutháin/an locha agus an chontae) 2017	Líon Measta a Maraíodh	Fad na hAbhann i gCeist (M)
ERBD	Abhainn Fheartraí ag Ionad Cóireála Uisce an Tóchair, Co. Chill Mhantáin	108	400
ERBD	Abhainn na Tulchann ag Mullach Eadrad, Co. Bhaile Átha Cliath	600	3,000
ERBD	Loch Ramhar, Boat Pond, Achadh an Iúir, Co. an Chabháin	100	Loch – N/A
SERBD	Lochán ar an Dúghlais ag Highpool Lower, Cill Téagáin, Co. Chill Mhantáin	100	60
SERBD	Abhainn Chois Loinge ag Cois Loinge, Co. Uíbh Fhailí	500	1,500
SERBD	Craobh-abhainn Abhainn Eatharlaí ag Ros an Droichid, An Bháinseach, Co. Thiobraid Árann	60	850
SWRBD	An Fhleisc, craobh-abhainn Abhainn Bride, 3.5km ar an taobh ó thuaidh de Chnocán na Biolraí, Co. Chorcaí	50	700
SWRBD	Abhainn na Bandan, Droichead na Bandan, Co. Chorcaí	200	150
SWRBD	Taiscumar Inis Cara, Co. Chorcaí	300*	Loch – N/A
SWRBD	An Loch, Cathair Chorcaí, Co. Chorcaí	15	Loch – N/A
ShRBD	Abhainn Eochaille, An Port Rua, Co. Tiobraid Árann	12	5
WRBD	Baile Átha an Rí, Abhainn na hEascrach (Abhainn an Chláirín), Co. na Gaillimhe	30	750
NWRBD	An lascaigh, Baile Dhún na nGall, Co. Dhún na nGall	10	35
NWRBD	Abhainn Éirne, baile fearainn Bharr Dóiteáin, Co. Mhuineacháin	38	350
IOMLÁN		2,123	7,800

*Measta le haghaidh Slad ar lasc ag Taiscumar Inis Cara, de bharr gur taifeadadh na céadta iasc marbh.

Aguisín III: Slad ar Iasc Bunús arna Thuairisciú de réir Ceantair 2017

Slad ar Iasc	ERBD	SERBD	SWRBD	SHRBD	WRBD	NWRBD	Iomlán
Tuairiscí faoi Shlad ar Iasc	3	3	4	1	1	2	14
Slad Éisc mar gheall ar Nósanna Talmhaíochta	0	0	0	0	0	0	0
Slad Éisc mar gheall ar Chúrsaí Tionsclaíochta	0	0	0	0	0	0	0
Slad Éisc mar gheall ar Oibreacha Bardasacha	2	0	1	1	0	0	4
Eile (Galar, Bás Nádurtha)	1	0	1	0	0	1	3
Cúis neamhdheimhnithe	0	3	2	0	1	1	7
Líon na Samplaí Uisce a bailíodh	16	53	0	21	0	6	96

Aguisín IV: Cúrsaí Oiliúna déanta ag foireann IFI i rith 2017

Ainm an Chúrsa	Líon na Rannpháirtithe	Oiliúint (Laethanta)	Oiliúint Foirne Iomlán (Laethanta)
Ardoiliúint i gCinnteoireacht SF	36	1	36
Cosaint Sonraí/Measúnú Tionchair Phríobháideachta	17	1	17
Oiliúint Lámhleabhair Tiománaithe	360	0.5	180
Leictriascaireacht	1	1	1
IFI - Lá Náisiúnta Riaracháin & Tacaíochta	32	1	32
Ionduchtú (Acmhainní Daonna)/Sláinte & Sábháilteachta	29	0.5	14.5
IOSH - Bainistiú Sábháilte	34	4	136
Iompraíocht Ionsaitheach a Bhainistiú	28	1	28
Láimhseáil	38	0.5	19
Oiliúint i Radharc Oíche	7	1	7
Garchabhair Oibre - FETAC Leibhéal 5	51	1.5/2	73.5
Teagascóir Garchabhrach Oibre	1	1	1
Úsáid Lotnaidicídí	2	1	2
Prúnaire Slaite Cumhachta (QCF) - Sábh Slaite	1	1	1
Staitisticí - Ríomhairithe (Cúrsa 4 Lá)	20	4	80
Céadfhreagróir Bánuisce & Tuile / Feasacht faoi Uisce agus Tuile - Iomlán/Athnuachan	130	1/2	145
Iomlán	787		773

Aguisín V: Tuarascáil Bhliantúil Choiste Iniúchóireachta agus Riosca Iascach Intíre Éireann – An Bhliain dár Críoch an 31 Nollaig 2017

Tuarascáil Bhliantúil an Choiste Iniúchóireachta agus Riosca

Don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2017

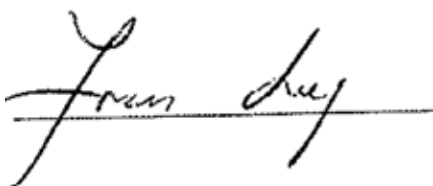
Ábhair

1.1	Réamhrá	83
1.2	Comhaltacht an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca	83
1.2.1	Comhaltaí an Choiste i rith 2017	83
1.2.2	Cruinnithe Coiste	84
1.3	Róil agus freagrachtaí an choiste iniúcháireachta agus riosca	84
1.4	Obair an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca i rith 2017	85
1.5	Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste	87
1.6	Tosaíochtaí do 2018	88
1.7	Conclúid	88

1.1 Brollach

Is achoimre ar phríomhfheidhmeanna agus ar phríomhthorthaí Iascach Intíre Éireann (IFI) don bhliain 2017 í an tuarascáil bhliantúil seo don Choiste Iniúcháireachta agus Riosca. Áirítear leis seo eolas ginearálta ar bhaill an choiste le líon agus dátaí na gcrúinnithe coiste a tharla i rith na bliana. Leagtar amach go mion na cúramaí agus na dualgaisí atá ar an gcoiste iniúcháireachta agus riosca. Dhírigh obair an choiste i rith 2017 ar chomhlíonadh agus luach ar airgead iniúchtaí agus bainistíocht riosca.

Dearbhaím gur ghlac IFI leis an gCód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit 2016 agus gur thóg sé na chéad chéimeanna chun a chomhlíonadh a chinntiú i rith na tréimhse tuairiscithe.

An tOllamh Frances Lucy

Cathaoirleach an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca

1.2 Comhaltacht an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca

1.2.1 Comhaltaí an Choiste i rith 2017

An tOllamh Frances Lucy (Cathaoirleach)
An tUasal Peter John Nally
An tUasal Patrick Gibbons
Ms Bernadette Orbinski-Burke

Arna ceapadh: 01/06/2015
Arna ceapadh: 31/10/2014
Arna ceapadh: 30/06/2016
Arna ceapadh: 29/09/2016

Is comhaltaí neamhfheidhmiúcháin gach comhalta de Choiste Iniúcháireachta agus Riosca (ARC) IFI. Caitheann gach ball tréimhse trí bliana ar an gCoiste; is féidir an tréimhse seo a athnuachan ar feadh trí bliana eile.

Bhásaigh Peter John (PJ) Nally, comhalta an Choiste a raibh ard-mheas agus luach air, i ndiaidh breoiteachta i mí Lúnasa 2017. Is mian liom aitheantas a thabhairt dá rannchuidiú díograiseach do IFI agus do leasanna iascach go ginearálta le linn a shaoil.

Ag deireadh na tréimhse tuairiscithe, tá folúntas ar an gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca (ARC).

1.2.2 Cruinnithe an Choiste

Bhuail Coiste Iniúcháireachta agus Riosca IFI le chéile ceithre huair in 2017; 13 Márta, 10 Bealtaine, 27 Meán Fómhair, agus 15 Samhain.

Tugadh cuireadh do Phríomhfheidhmeannach IFI, an Dr Ciaran Byrne, don Cheannasaí Airgeadais agus Lóistíochta, Pat Doherty agus do chomhaltaí na Foirne Bainistithe Ceantar Abhantraí freastal ar gach cruinniú. Tugadh cuireadh d'oifigigh den eagraíocht teacht chun bualadh leis an gCoiste agus ábhair ar leith a phlé leis.

D'fhreastail Iniúcháir Inmheánach ainmnithe IFI, RSM Northern Ireland ar dhá chruinniú den choiste; 10 Bealtaine agus 15 Samhain.

1.3 Róil agus Freagrachtaí an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca¹

Is iad seo a leanas rólanna agus freagrachtaí an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca:

1. Athbhreithniú ar na ráitis airgeadais bhliantúla sula gcuirtear faoi bhráid an Bhoird iad, agus go mór mór i dtaca le: -
 - Athrú ar bith ar bheartais nó ar chleachtais chuntasaíochta;
 - Príomhréimsí Breithiúnacha;
 - Coigeartuithe suntasacha atá ann mar thoradh ar an iniúchadh;
 - Comhlíonadh chaighdeáin chuntasaíochta.
2. Nádúr agus raon na hiniúcháireachta a phlé leis an iniúcháir seachtrach sula dtosaíonn an iniúcháireacht;
3. fadhbanna agus amhrais a eascraíonn ó na hiniúchtaí eatramhacha agus deiridh a phlé agus aon ábhar eile ar mhaith leis an iniúcháir a phlé (gan an bhainistíocht a bheith i láthair más gá);
4. Ráiteas an Bhoird maidir le córais rialaithe inmheánacha a athbhreithniú ag déanamh tagairt ar leith do chistí an AE;
5. An clár iniúcháireachta inmheánaí a athbhreithniú; comhordú idir na hiniúcháirí inmheánacha agus seachtracha a chinntiú; a chinntiú gur pléadh go cuimsitheach agus go hoiriúnach le ceisteanna a bhí ag an iniúcháir seachtrach; agus a chinntiú go bhfuil dóthain acmhainní ag an bhfeidhm iniúchta inmheánaí agus go bhfuil seasamh oiriúnach aige laistigh den Bhord;
6. Imscrúduithe inmheánacha a choimisiúnú; Torthaí tábhachtacha aon imscrúdú a dhéantar go himmheánach a mheas maille le freagra an luchta bainistíochta ina leith;

¹Ó Théarmaí Tagartha Choiste Iniúcháireachta agus Riosca IFI

7. ceisteanna eile a bhaineann le hábhar, de réir mar a leagann an Bord amach iad, a mheas: -
 - Nósanna imeachta rialaithe agus doiciméid inmheánacha
 - Iniúchadh Seachtrach
 - Athbhreithniú ar rialú an bhuiséid
 - Cóid cleachtais agus eitice
 - Tionscnaimh shábhála costais
 - Luach ar airgead
 - Bainistíocht/Tuairisciú feidhmíochta
 - Athbhreithniú ar a éifeachtacht féin (gach trí bliana ar a laghad)
 - Bainistíocht Riosca
8. Ba cheart aon ábhar faoin iniúchadh inmheánach/eachtrach a bhaineann le réimsí freagrachta an Bhoird a chur in iúl don Bhord chomh luath is a aithnítear iad.
9. Féadfaidh an Coiste na nithe seo a leanas a mheas:
 - éifeachtachta agus leordhóthanacht bhearta frith-chalaoise, frith-éillitheachta agus nochtaithe cosanta an chomhlachta agus feasacht na foirne ina leith;
 - cibé an gcabhraíonn rialú airgeadais, lena n-áirítear an struchtúr tarmलगin, leis an eagraíocht a cuid cuspóirí a chomhlíonadh ar bhonn luach ar airgead;
 - cibé an bhfuil na nósanna imeachta maidir le breithmheas ar infheistíocht oiriúnach don fheidhm agus an gcomhlíonann siad na cleachtais is fearr lena n-áirítear prionsabail agus riachtanais ábhartha an Chóid Chaiteachais Phoiblí.

1.4 I rith 2017 dhírigh obair an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca ar:

Bhí an Coiste i mbun na gníomhaíochtaí seo i leanas agus rinne sé moltaí don Bhord bunaithe ar na torthaí a fuair sé;

Clár Oibre na Feidhme Iniúchta Inmheánaí

Agus monatóireacht agus athbhreithniú á ndéanamh aige ar éifeachtacht ghníomhaíochtaí iniúcháireachta inmheánaí IFI, bhuail an ARC leis an bhfeidhm iniúchta inmheánaí seachfhoinsithe faoi dhó i rith na bliana. Sa ráithe deiridh den bhliain, thug IFI faoi phróiseas tairisceana le haghaidh seirbhísí Iniúcháireachta Inmheánaí chun athsholáthar a dhéanamh ar RSM Northern Ireland, a bhí ag druidim le deireadh a chonradh trí bliana le haghaidh seirbhíse [ag dul in éag in Eanáir 2018]. I ndiaidh athbhreithniú ar neamhspleáchas, saineolas agus taithí na gcleachtas tairisceana, agus ar iad a bheith ag cloí le caighdeáin ghairmiúla, bronnadh conradh seirbhíse ar ASM Chartered Accountants i mí na Nollag 2017, le tosú i mí Feabhra 2018.

An Plean Iniúchta Inmheánaigh, 2017

Cheadaigh an ARC raon feidhme agus téarmaí tagartha an Phlean Iniúcháireachta Inmheánaí do 2017. Soláthraíodh na tuarascálacha/na hathbhreithnithe seo a leanas ar réimsí oibríochta IFI;

- o Athbhreithniú ar an straitéis TFC
- o Athbhreithniú ar Acmhainní Daonna, lena áiríodh na réimsí seo a leanas;
 - Comhlíonadh agus Reachtaíocht;
 - Iompar agus Araíonacht
 - Caidreamh leis na Fostaithe
- o Athbhreithniú ar Shláinte agus Sábháilteacht maidir le leordhóthanacht agus éifeachtacht rialú na bainistíochta i líon áirithe réimsí (maidir leis an gcomparáid go ginearálta agus maidir le dhá RBD faoi leith a roghnaíodh go randamach).
- o Athbhreithniú ar Rialú Inmheánach Airgeadas
 - Próiseas Buiséadaithe Bliantúil;
 - Tástáil Saindírithe Párolla;
 - Imreithe Bhainc;
 - Tuilleadh Fiosraithe faoi Mholtaí ar Glacadh Leo Roimhe
- o Athbhreithniú Ardleibhéil ar an mBuiséad go dtí 2017-2019

Comhoibriú idir an tIniúcháir Seachtrach agus an tAonad Iniúcháireachta Inmheánaí

Ar iarratas ón ARC, rinne an t-iniúcháir inmheánach, RSM Northern Ireland, cumarsáid leis an iniúcháir seachtrach (an tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste (C&AG)).

Rinne an ARC athbhreithniú ar an méid a bhí sa Litir Bhainistíochta ón C&AG maidir le nithe a bhain lena iniúchadh agus rinne machnamh ar fhreagraí an Fheidhmeannais ina leith.

Dréacht-Ráitis Airgeadais

Rinne an ARC athbhreithniú ar na dréacht-Ráitis Airgeadais do 2016 sular moladh don Bhord glacadh leo. Breithníodh na nithe seo a leanas san athbhreithniú sin;

- go ndéantar taifead agus cuntas ceart ar bheartais chuntasaíochta, ar iomláine na ráiteas airgeadais, ar an mbeartas frith-chalaoise agus ar chaillteanais;
- go bhfuil próisis oiriúnacha i bhfeidhm lena chinntiú go mbaintear amach rialtacht, ionracas agus cuibheas;
- go bhfuil aghaidh tugtha go cuimsitheach agus go hoiriúnach ar cheisteanna a bhí ag an iniúcháir seachtrach;
- go gcuireann na ráitis airgeadais staid airgeadais IFI i láthair go cothrom
- cuimsitheacht agus brí Ráiteas IFI ar Rialú Inmheánach agus athbhreithniú ar an Litir Ionadaíochta sula n-éisítear í

Dréacht-Phlean Gnó agus Buiséid do 2017

Athbhreithniú ar an Dréacht-Phlean Gnó agus ar na Buiséid do 2017 roimh cead a fháil ó Bhord IFI

Bainistíocht Riosca

Thug an ARC cuireadh ar leithligh do bhainisteoirí sinsearach (Stiúrthóirí na gCeantar Abhantraí) an Rannáin Oibríochtaí chuig gach ceann dá chruinnithe i rith na tréimhse chun bainistíocht riosca ina réimsí den eagraíocht a phlé agus chun moltaí a thabhairt maidir leis an gcreat rioscaí. Breithníodh príomhghnéithe den chreat rioscaí le linn na gcruinnithe Coiste;

- Athbhreithniú ar Ráiteas Inghlacthachta Riosca IFI
- Athbhreithniú ar Chlár Rioscaí Corparáideach IFI, ar an gClár Rioscaí Allamuigh agus ar Chláir Rioscaí eagraíochtúla eile.

Athbhreithniú ar éifeachtúlacht an Choiste Iniúcháireachta & Riosca IFI

Thug an ARC có-mheasúnú ar a éifeachtacht chun críche sa cheathrú ráithe de 2016. Chomhlánaigh gach duine de na ceithre chomhalta ceistneoir féinmheasúnaithe. Lorgaíodh aiseolas neamhspleách ón aonad gnó ar leithligh de chuid RSM Northern Ireland mar chuid de mheasúnú seachtrach, ardleibhéil. Cuireadh an t-aiseolas sin i dtoll a chéile agus cuireadh faoi bhráid an Choiste é. Thug an Coiste faoin aiseolas a phlé agus moltaí a chur i bhfeidhm le linn na bliana.

Réimsí eile lena meas

- Rinne an ARC athbhreithniú agus athchóiriú ar Théarmaí Tagartha (Cairt) an Choiste sa chéad ráithe de 2017
- Rinne an ARC athbhreithniú ar bheartas Frith-Chalaoise agus ar Bheartas agus Nósanna Imeachta um Nochtuithe Cosanta IFI i rith na tréimhse
- Rinne an Coiste monatóireacht dhlúth ar chur i bhfeidhm an Phlean Bhainistíochta Flít 2017, lenar áiríodh digitiú ar phróisis láimhe, feabhas a chur ar fhaisnéis bhainistíochta agus cinnteoireacht
- Rinne an Coiste monatóireacht ar dhul chun cinn Phlean Cuíchóirithe Réadmhaoine IFI
- Rinne an Coiste athbhreithniú ar Chuntais Bhainistíochta le linn na bliana
- Glacadh leis na Critéir chun Cathaoirleach an ARC a roghnú, agus
- Glacadh leis an bPróiseas chun Comhaltaí Nua a Ionduchtú.

1.5 Ard-Reachtair Cuntas & Ciste

Tá caidreamh proifisiúnta oibre ag an Coiste Iniúcha & Riosca le hOifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste (C&AG) agus déantar gach toradh suntasach iniúchta a chur in iúl don C&AG.

1.6 Tosaíochtaí do 2018

- Athbhreithniú ar an Ráiteas faoin Rialú Inmheánach (SIC) agus ar na Ráitis Airgeadais Bhliantúla do 2017
- Plean Iniúchóireachta Inmheánaí riosca-bhunaithe a cheadú do IFI (2018-2019)
- Athbhreithniú Cuimsitheach ar Creat Riosca agus ar Bheartas Bainistíochta Riosca IFI
- Monatóireacht agus athbhreithniú leanúnach ar shábháil chostas, ar chuntasacht agus ar bhearta comhlíonta
- Maoirsiú leanúnach ar chomhlíonadh an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit
- Forchinntithe a lorg ó fhoireann na bainistíochta sinsearaí ag cruinnithe ARC
- Athbhreithniú ar Chóid Iompair Ghnó IFI, agus
- Athbhreithniú a dhéanamh ar éifeachtacht an Choiste Iniúchóireachta agus Riosca.

1.7 Críoch

Ba mhaith le comhaltaí an Choiste a mbuíochas a chur in iúl don chomhoibriú agus don chabhair a fuair siad ó fhoireann IFI i rith na bliana. Rinneadh dul chun cinn maidir le tionscnaimh luach ar airgead, bearta sábhála costais agus cuntasacht d'airgead na gcáiníocóir. Tá an Coiste Iniúchta & Riosca sásta, go ginearálta, go bhfuil córais rialaithe dhóthanacha i bhfeidhm tríd síos an eagraíocht.

Aguisín VI: Ráitis Airgeadais Iniúchta IFI – don Bhliain dar Críoch an 31 Nollaig 2017

Iascach Intíre Éireann Na Ráitis Airgeadais

An Bhliain dar Críoch an 31 Nollaig 2017

Iascach Intíre Éireann Ráitis Airgeadais - Clár Ábhair

Innéacs	Lch
Eolas ginearálta	91
Ráiteas Rialachais agus Tuairisc Chomhaltaí an Bhoird	93
Tuarascáil an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste	101
Ráiteas faoin gcóras um Rialú Inmheánach Airgeadais	104
Ráiteas faoi loncam agus Caiteachas agus Cúlchistí loncaim Choinnithe	107
Ráiteas faoi loncam Cuimsitheach	108
Ráiteas ar Staid an Airgeadais	109
Ráiteas faoi Shreafaí Airgid	111
Beartais Chuntasaíochta	113
Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais	118

Iascach Intíre Éireann Eolas Ginearálta

Seoladh

3044 Céide an Locha,
Campas Gnó Iarthar na Cathrach,
Baile Átha Cliath 24, D24 Y265

Banc

Banc na hÉireann,
Faiche an Choláiste,
Baile Átha Cliath 2, D02 VR66

Iniúchóir

An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste
Ginearálta,
3A Sráid an Mhéara Uachtarach
Duga Spencer
Baile Átha Cliath 1 D01 PF72

Dlíodóirí

George Maloney & Co,
Dlíodóirí,
6 Sráid Fhearnáin,
An Cabhán,
Co. an Chabháin, H12 V658.

Arthur Cox.
Ardán Phort an Iarla,
Baile Átha Cliath 2, D02 T380.

Finian Brannigan & Co,
16, Sráid an Aonaigh,
Droichead Átha,
Co. Lú, A92 DK25.

Liam Keane & Partners,
Dlíodóirí,
The Old Toll House,
Dún Seachlainn,
Co. na Mí, A85 DR68.

Ensor O'Connor Solicitors,
4 Sráid na Cúirte,
Inis Córthaidh,
Co Loch Garman, Y2I K2AO

Iascach Intíre Éireann Eolas Ginearálta ar lean.

Dlíodóirí ar lean.

Kelly & Ryan Solicitors,
Sráid Taoiling,
Sligeach, F91 YH66.

MacHale Solicitors,
Sráid an Phiarsaigh,
Béal an Átha,
Co Mhaigh Eo, F26 K7C7.

D.G. O'Donovan & Co,
5^ú Urlár, Riverpoint
Sráid Mhala Íochtarach,
Luimneach, V94WC6A.

Boland & Quirke,
72, An Meal Theas,
Corcaigh, T12 VX9A

John M Forde & Son,
2, Ardán Montpellier,
Bóthar na Mara ,
Gaillimh, H91 A6P3

Patrick J Durcan & Co,
Dlíodóirí,
Sráid Shéamais,
Cathair na Mart,
Co. Mhaigh Eo, F28 KC52

Tracey Solicitors,
34 Sráid Westmoreland,
Baile Átha Cliath 2, D02 YW59

VP McMullin & Son Solicitors,
Sráid Dhún na nGall,
Bealach Féich,
Co. Dhún na nGall, F93 DE63

Mason Hayes & Curran,
South Bank House,
Sráid na Bearú,
Baile Átha Cliath 4, D04 TR29

James Reilly & Sons,
4, Plás Brighton,
Cluain Meala,
Co. Thiobraid Árann, E91 X9V2

Coakley Moriarty,
Dlíodóirí,
An Bóthar Nua,
Neidín,
Co. Chiarraí, V93 N880.

Ráiteas Rialachais agus Tuairisc Chomhaltaí an Bhoird - 2017

Bunaíodh Bord Iascach Intíre Éireann faoi **Ait 6** den Acht um Iascach Intíre 2010. Leagtar amach feidhmeanna an Bhoird in **Ait 7** den Acht sin. Tá an Bord cuntasach don Aire Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil agus tá sé freagrach as dea-rialachas a chinntiú agus go ndéantar na feidhmeanna arna leagan amach faoi **Ait 7**. Déanann an Bord an tasc sin trí bhíthin cuspóirí straitéiseacha agus spriocanna a leagan amach agus cinntí straitéiseacha a dhéanamh ar gach príomhcheist ghnó. Is iad an Príomhfheidhmeannach agus an fhoireann bainistíochta sinsearaí atá freagrach as bainistíocht, rialú agus treo Iascach Intíre Éireann ó lá go lá. Ní mór don Phríomhfheidhmeannach agus don fhoireann bainistíochta sinsearaí an treo straitéiseach ghinearálta arna leagan amach ag an mBord a leanúint agus ní mór dóibh a chinntiú go bhfuil tuiscint shoiléir ag gach comhalta Boird ar na príomhghníomhaíochtaí agus ar na príomhchinntí a bhaineann leis an eintiteas, agus ar aon riosca suntasach a d'fhéadfadh teacht chun cinn. Feidhmíonn an Príomhfheidhmeannach mar phointe idirchaidrimh dhíreach idir an Bord agus lucht bainistíochta Iascach Intíre Éireann.

Rialachas

Tá obair agus freagrachtaí an Bhoird leagtha amach i gcáipéis an IFI dar teideal *Beartas Rialachais 07 – 'Ráiteas ar Fhreagrachtaí an Bhoird'*. Tugtar breac-chuntas ar nithe a choimeádtar go sonrach le cinntiú ag an mBord i gcáipéis an IFI dar teideal *Beartas Rialachais 02 – 'Sceideal Cinntí á gCoimeád le haghaidh Bhord Stiúrthóirí IFI'*.

Áirítear ar na nithe a bhreithníonn an Bord go seasta;

- Dearbhú maidir le Leasanna
- Straitéis an Bhoird a Shocrú, i gcomhaontú leis an Aire
- Tuarascálacha ó choistí
- Tuarascálacha airgeadais/cuntais bhainistíochta
- Tuarascálacha feidhmíochta, agus
- Nithe forchoimeáda

Faoi **Ait 46** den Acht um Iascach Intíre 2010, éilítear ar Bhord Iascach Intíre Éireann na cuntais go léir is cuí agus is gnách ar ioncam a fhaigheann agus a chaitheann sé a choimeád, ar pé shlí a bhféadfadh an tAire Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil a cheadú le toiliú ón Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Agus na ráitis airgeadais sin á n-ullmhú ag Bord Iascach Intíre Éireann, ní mór dó;

- Beartais chuntasaíochta oiriúnacha a roghnú agus a chur i bhfeidhm go leanúnach,
- breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnta agus stuama,
- na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn ghnóthais leantaigh seachas má tá sé mí-oiriúnach glacadh leis go leanfaidh sé ar aghaidh ag feidhmiú, agus
- sloinneadh cibé ar leanadh caighdeáin chuntasaíochta infheidhmithe, de réir aon imeachtaí ábhartha nochtaithe agus mínithe sna ráitis airgeadais.

Tá an Bord freagrach as taifid chuntasaíochta leordhóthanacha a choimeád lena nochtar, le cruinneas réasúnta tráth ar bith, a staid airgeadais agus lena chuirtear ar a chumas a chinntiú go gcomhlíonann na ráitis airgeadais **Ailt 46** den Acht um Iascach Intíre 2010. Is é an Bord atá freagrach as cothabháil agus ionracas na faisnéise corparáidí agus airgeadais ar láithreán gréasáin Iascach Intíre Éireann.

Tá an Bord freagrach as an bplean bliantúil agus an buiséad bliantúil a cheadú, rud a rinneadh ag an gcruinniú Boird in Eanáir 2017. Rinneadh meastóireacht ar fheidhmíocht Iascach Intíre Éireann ag gach cruinniú Boird i rith 2017 trí bhíthin tagairt a dhéanamh don phlean gnó bliantúil agus don buiséad.

Tá an Bord freagrach freisin as na sócmhainní a chosaint agus dá bhrí sin as bearta réasúnacha a ghlacadh chun calaois agus mírialtachtaí eile a chosc agus a aithint.

Measann an Bord go dtugann ráitis airgeadais Iascach Intíre Éireann léargas fíreannach agus cothrom ar fheidhmíocht airgeadais agus ar staid airgeadais Iascach Intíre Éireann amhail an 31 Nollaig 2017.

Struchtúr an Bhoird

Tá an Bord comhdhéanta de Chathaoirleach agus naonúr gnáthchomhaltaí, ar comhaltaí neamhfheidhmeannacha iad seachtar daoibh, ionadaí foirne agus Príomhfheidhmeannach Iascach Intíre Éireann. Ceaptar an Cathaoirleach, comhaltaí neamhfheidhmeannacha an Bhoird agus an t-ionadaí foirne ar feadh tréimhse cúig bliana. Buaileann an Bord le chéile líon nach lú ná ocht n-uaire sa bhliain. Tugtar breac-chuntas sa tábla thíos ar mhionsonraí ceapacháin na gcomhaltaí i rith 2017.

Post	Ainm	Dáta an Cheapacháin	Ainmniú	
Cathaoirleach	Fintan Gorman	10/09/2013	Aire	Roinn an Taoisigh
Gnáthchomhalta	Peter John Nally	10/09/2013	Aire	An Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil Éagtha- Lúnasa 11, 2017
Gnáthchomhalta	Martin McEnroe	26/02/2014	Comhchoiste Oireachtais	Comhchoiste Oireachtais ar lompár agus Cumarsáid faoi alt 12(1) (b) den Acht um Iascach Intíre 2010
Feidhmeannach	Niall Greene	01/07/2014	Aire	An Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil
Gnáthchomhalta	Frances Lucy	24/03/2015	Aire	Comhchoiste Oireachtais ar lompár agus Cumarsáid faoi alt 12(1) (b) den Acht um Iascach Intíre 2010
Gnáthchomhalta	Sean Coady	17/11/2015	Ball foirne	Faoi alt 13 den Acht um Iascach Intíre 2010
Gnáthchomhalta	Patrick Gibbons	13/01/2016	Comhchoiste Oireachtais	Arna cheapadh ag an Aire ar a mholadh
Gnáthchomhalta	Bernadette Orbinski Burke	01/07/2016	Aire	An Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil (DCCAE)
Gnáthchomhalta	Fidelma McGuirk	04/10/2016	Aire	An Roinn Ealaíon, Oidhreacht, Gnóthaí Réigiúnacha, Tuaithe agus Gaeltachta
Feidhmeannach	Ciaran Byrne	01/01/2010	POF	

Rinne an Bord Athbhreithniú Meastóireachta agus Athbhreithniú seachtrach ar Éifeachtacht an Bhoird i Meitheamh 2017.

Tá ceithre choiste bunaithe ag an mBord, mar seo a leanas;

1. **An Coiste Iniúcháireachta agus Riosca:** atá comhdhéanta de cheathrar comhaltaí Boird. Is é ról an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca (ARC) tacú leis an mBord i ndáil lena fhreagrachtaí maidir le riosca, rialú agus rialachas agus dearbhú gaolmhar. Tá an ARC neamhspleách ó bhainistiú airgeadais na heagraíochta. Go sonrach, cinntíonn an Coiste go ndéantar monatóireacht ghníomhach agus neamhspleách ar chórais rialaithe inmheánacha, lena n-áirítear gníomhaíochtaí iniúcháireachta. Tuairiscíonn an ARC chuig an mBord i ndiaidh gach cruinnithe agus go foirmiúil i scríbhinn gach bliain.

Is iad seo a leanas comhaltaí an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca; An tOllamh Frances Lucy (Cathaoirleach), Patrick Gibbons agus Bernadette Orbinski Burke. Bhásaigh an cheathrú chomhalta den Bhord i Lúnasa 2017. Tionóladh ceithre chruinniú den ARC in 2017, agus tugadh cuireadh don POF agus don Cheannasaí Airgeadais freastal ar gach ceann de na cruinnithe sin.

2. **An Coiste Cosanta:** atá comhdhéanta de thríúr comhaltaí Boird. Is iad seo a leanas comhaltaí boird an choiste seo; Sean Coady (Cathaoirleach), Martin McEnroe agus Patrick Gibbons. Tionóladh ceithre chruinniú in 2017.
3. **An Coiste Bradán:** atá comhdhéanta de cheathrar comhaltaí Boird. Is iad seo a leanas comhaltaí boird an choiste seo; Niall Greene (Cathaoirleach), Sean Coady, Martin McEnroe agus Fidelma McGuirk. Tionóladh ocht gcruinniú in 2017.
4. **Grúpa Oibre na bhFeirmeacha Éisc:** atá comhdhéanta de bheirt chomhaltaí Boird, ceathrar ionadaithe ar pháirtithe leasmhara slatiascaireachta agus beirt chomhaltaí d'fhoireann bainistíochta sinsearaí IFI. Is iad seo a leanas comhaltaí an choiste seo; Fintan Gorman (Cathaoirleach) agus an tOllamh Frances Lucy. Tionóladh dhá chruinniú in 2017.

Sceideal Freastail, Táillí agus Speansais

Leagtar amach thíos sceideal an fhreastail ar chruinnithe an ARC do 2017, agus na táillí agus na speansais a fuair gach comhalta:

	Bord	ARC	Cosaint	Bradáin	Feirm Éisc	Táillí 2017 €	Speansais 2017 €
Líon na gCruinnithe	14	4	4	8	2		
Fintan Gorman	14				2	11,970	8,947
Peter John Nally*	2	0				4,732	478
Martin McEnroe	14		4	8		7,695	6,870
Frances Lucy	14	4			1	-	4,051
Sean Coady	13		4	8		8,158	5,323
Niall Greene	12			8		7,695	710
Bernadette Orbinski-Burke	12	4				7,695	1,322
Fidelma McGuirk	13			6		7,695	-
Patrick Gibbons	14	4	3			7,695	843
Iomlán						63,335	28,544

*Bhí Peter John Nally breoite i rith na bliana agus bhásaigh sé i Lúnasa, 2017.

Féach **Nóta 7** de na Ráitis Airgeadais 2017 le haghaidh tuilleadh mionsonraí.

Ní bhfuair comhalta Boird amháin, an tOllamh Frances Lucy, táille Boird faoin bprionsabal Duine Amháin Tuarastal Amháin (OPOS).

Príomhathruithe Pearsanra in 2017

Bhásaigh comhalta Boird amháin i rith na bliana. Bhí folúntas don phost sin amhail an 31 Nollaig 2017.

D'éirigh an Ceannasaí Acmhainní Daonna, an tUasal Kieran Murphy, as a phost le héifeacht ón 4 Lúnasa 2017. Ceapadh Roisin Bradley Uasal ina Ceannasaí Acmhainní Daonna le héifeacht ón 3 Nollaig 2017.

Nochtuithe arna nÉileamh faoin gCód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016)

Tá an Bord freagrach as a chinntiú gur chloígh Iascach Intíre Éireann le riachtanais an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit ('an Cód'), arna fhoilsiú ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i Lúnasa 2016. Éilítear na nochtuithe seo a leanas faoin gCód.

Sochair Ghearrthéarmacha d'Fhostaithe

Níorbh ann do shochair ghearrthéarmacha d'fhostaithe os cionn €60,000.

Raon na Sochar Fostaithe iomlán		Líon Fostaithe	
Ó	Go	2017	2016
€60,000	€69,999	26	20
€70,000	€79,999	5	7
€80,000	€89,999	6	2
€90,000	€99,999	4	5
€100,000	€109,999	0	0
€110,000	€119,999	0	0
€120,000	€129,999	0	0
€130,000	€139,999	1	1

Tugtar breac-chuntas i **Nóta 6** de na Ráitis Airgeadais 2017 raon na sochar fostaithe iomlán.

Costais Chomhchomhairle

Áirítear ar chostais chomhchomhairle an costas a bhaineann le comhairle sheachtrach chuig an mbainistíocht agus ní áirítear feidhmeanna seachfhoinsithe 'gnó mar is gnách'.

	2017	2016
Costais Chomhchomhairle	€	€
Dlí	254,565	197,980
Airgeadais	18,914	28,273
Caidreamh Poiblí/ Margaíocht	109,851	139,517
Acmhainní Daonna & Pinsin	7,795	8,871
Feabhsú Gnó	81,636	8,261
Eile - Caiteachas Reatha	382,695	423,516
Eile - Caiteachas Caipitil	60,335	103,605
	915,791	910,023

Tugtar breac-chuntas ar Chostais Chomhchomhairle i **Nóta 5a** de na Ráitis Airgeadais 2017.

Costais Dlí agus Socruithe

Is ionann Táillí Dlí agus táillí le haghaidh cásanna ionchúisimh faoin reachtaíocht iascaigh agus comhairle dlí corparáideach. Íocadh € 283 i gcostais dlí contrapháirtí. €167,139 a bhí sna costais dlí iomlána in 2017 le haghaidh cásanna ionchúisimh. Ina theannta sin, tabhaíodh € 52,500 le haghaidh costais dlí contrapháirtí ionchasacha mar thoradh ar easnamh san Acht Iascaigh 2010.

Caiteachas Taistil agus Liúntas Cothaithe

Roinntear caiteachas taistil agus liúntas cothaithe sna catagóirí seo a leanas:

Luach saothair agus Costais Pá Eile	2017	2016
	€	€
Taisteal & liúntas cothaithe - Náisiúnta *	956,843	907,645
Taisteal & liúntas cothaithe - Idirnáisiúnta	66,964	38,697
	1,023,806	946,342

*lena n-áirítear taisteal agus liúntas cothaithe € 28,545 a íocadh go díreach le comhaltaí Boird in 2017 (2016: €30,091)

Ní dhearnadh aon íocaíochtaí taistil agus liúntas cothaithe idirnáisiúnta le haghaidh taisteal a rinne comhaltaí Boird.

Caiteachas ar Fháilteachas

	2017	2016
Caiteachas ar Fháilteachas	€	€
Fáilteachas foirne	3,274	1,352
Fáilteachas cliant	-	-
	3,274	1,352

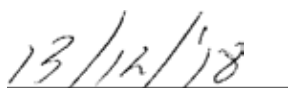
Ráiteas Comhlíontachta

Ghlac an Bord leis an gCód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016) agus chuir nósanna imeachta ar bun chun comhlíonadh an Chóid a chinntiú. Chomhlíon lascach Intíre Éireann an Cód Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit do 2017 go hiomlán.

Thar ceann Bhoird IFI

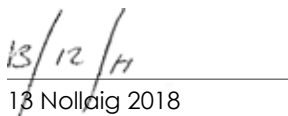
An tUasal Fintan Gorman - Cathaoirleach

13 Nollaig 2018

An Dr. Frances Lucy Comhalta Boird

13 Nollaig 2018

Caomhnú, Cosaint, Forbairt, Bainistiú agus Cur Chun Cinn

An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste Comptroller and Auditor General

Tuarascáil le cur i láthair Thithe an Oireachtais

Iascach Intíre Éireann

Tuairim ar na Ráitis Airgeadais

Rinne mé iniúchadh ar ráitis airgeadais Iascach Intíre Éireann don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2017 faoi fhorálacha alt 46 san Acht um Iascach Intíre Éireann 2010. Tá na Ráitis Airgeadais comhdhéanta de

- An Ráiteas faoi Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Ioncaim Choinnithe
- An Ráiteas faoi Ioncam Cuimsitheach
- An Ráiteas ar Staid an Airgeadais
- An Ráiteas faoi Shreafaí Airgid agus
- na nótaí gaolmhara, lena n-áirítear achoimre ar bheartais chuntasaíochta shuntasacha.

Is é mo thuairim go dtugann na Ráitis Airgeadais léargas fíreannach agus cothrom ar shócmhainní, dlíteanais agus staid airgeadais Iascach Intíre Éireann amhail an 31 Nollaig 2017 agus ar a ioncam agus caiteachas do 2017 de réir an Chaighdeán um Thuairisciú Airgeadais (FRS) 102 — *An Caighdeán um Thuairisciú Airgeadais is infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann*.

An Bunús le mo Thuairim

Rinneadh mé iniúchadh ar na Ráitis Airgeadais de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta Iniúchóireachta (ISA) arna bhfógairt ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta Uasfhoras Iniúchóireachta. Tugtar cur síos ar mo fhreagrachtaí faoi na caighdeáin sin san aguisín leis an tuarascáil seo. Táim neamhspleách ó Iascach Intíre Éireann agus tá mo fhreagrachtaí eiticíúla eile curtha i gcrích agam de réir na gcaighdeán.

Creidim gur leor agus gur cuí an fhianaise iniúchóireachta a fuair mé chun bunús le mo thuairim a thabhairt.

Tuarascáil ar fhaisnéis eile nach mbaineann leis na ráitis airgeadais agus ar nithe eile

Tá faisnéis áirithe eile curtha i láthair ag Iascach Intíre Éireann in éineacht leis na ráitis airgeadais. Áirítear air sin an tuarascáil bhliantúil, an ráiteas faoi rialachas agus tuairisc chomhaltaí an Bhoird agus an ráiteas faoi rialú inmheánach. Tugtar cur síos ar mo fhreagrachtaí maidir le tuairisc a thabhairt ar fhaisnéis den sórt sin, agus ar ábhair eile a thuairiscím go heisceachtúil san aguisín leis an tuarascáil seo.

Níl rud ar bith le tuairisciú agam maidir leis sin.

Patricia Sheehan

don Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste agus ar a shon

18 Nollaig 2018

Aguisín leis an tuarascáil

Freagrachtaí chomhaltaí an Bhoird

Leagtar amach freagrachtaí chomhaltaí an Bhoird sa ráiteas faoi rialachas agus i dtuairisc chomhaltaí an Bhoird. Tá comhaltaí an Bhoird freagrach as

- na Ráitis Airgeadais a ullmhú san fhoirm a fhorordaítear faoi alt 10 den Acht um lascach Intíre 2010
- a chinntiú go dtugann na Ráitis Airgeadais léargas fíreannach agus cothrom de réir FRS102
- rialtacht na n-idirbheart a chinntiú
- measúnú a dhéanamh ar cibé an cuí bonn an ghnóthais leantaigh a úsáid chun críocha cuntasáíochta, agus
- cibé rialú inmheánach a mheasann siad is gá leis lenar féidir Ráitis Airgeadais a ullmhú a bheidh saor ó mhíríteas ábhartha, cibé an de bharr calaoise nó botúin é.

Freagrachtaí an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tá freagracht orm faoi alt 10 den Acht um lascach Intíre 2010 iniúchadh a dhéanamh ar Ráitis Airgeadais lascach Intíre Éireann agus tuairisciú orthu chuig Tithe an Oireachtais.

Is é an cuspóir agam agus an t-iniúchadh á dhéanamh dearbhú réasúnach a fháil maidir le cibé an bhfuil na Ráitis Airgeadais ar an iomlán saor ó mhíríteas ábhartha cibé an de bharr calaoise nó earráide é. Is ionann dearbhú réasúnach agus dearbhú ardleibhéil, ach ní ráthaíocht é go mbraithfear ar mhíríteas ábhartha i gcónaí, sa chás gur ann dó, i rith iniúchta a dhéantar de réir ISA. Féadfaidh míráitis eascairt as calaois nó earráide agus meastar gur ábhartha iad sa chás, ar bhonn aonair nó le chéile, go bhféadfaí a bheith ag súil leis go réasúnta go mbeadh tionchar acu ar chinntí

eacnamaíochta úsáideoirí arna ndéanamh ar bhonn na ráiteas airgeadais seo.

Mar chuid d'iniúchadh de réir ISA, déanaim breithiúnas gairmiúil agus léirim amhras gairmiúil le linn an iniúchta. Agus sin á dhéanamh agam,

- Aithním agus déanaim measúnú ar na rioscaí maidir le míráiteas ábhartha ar na Ráitis Airgeadais cibé an de bharr calaoise nó earráide é; leagaim amach agus déanaim nósanna imeachta a fhreagraíonn do na rioscaí sin; agus faighim fianaise iniúchta atá leordhóthanach agus cuí chun bonn a thabhairt le mo thuairim. Is airde an riosca nach mbraithfear míráiteas ábhartha a eascraíonn as calaois ná ceann a eascraíonn as earráid, mar féadfaidh claonpháirteachas, brionnú, easnaimh d'aon turas, mífhaisnéis nó sárú ar rialú inmheánach bheith i gceist le calaois.
- Faighim tuiscint ar an rialú inmheánach is ábhartha don iniúchadh d'fhonn nósanna imeachta iniúchóireachta atá cuí sna himthosca a dhearadh, ach ní chun críocha tuairim a thabhairt ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha.
- Déanaim meastóireacht ar oiriúnacht na mbeartas cuntasáíochta agus ar réasúntacht na meastachán cuntasáíochta agus na nochtuithe gaolmhara.
- Déanaim cinneadh ar oiriúnacht bonn an ghnóthais leantaigh a úsáid chun críocha cuntasáíochta agus, bunaithe ar an bhfianaise a fhaighim san iniúchadh, ar cibé an bhfuil éiginnteacht ábhartha ann maidir le teagmhais nó coinníollacha a d'fhéadfadh amhras suntasach a chaitheamh ar chumas lascach Intíre Éireann leanúint ar aghaidh ag feidhmiú mar ghnóthas leantach. Má bhainim de thátaí as go bhfuil neamhchinnteacht

ábhartha ann, tá dualgas orm aird a tharraingt i mo thuairisc ar na nochtuithe gaolmhara sna Ráitis Airgeadais nó, sa chás nach leor nochtuithe den sórt sin, mo thuairim a athrú. Tá mo chuid tátal bunaithe ar an bhfianaise a fhaighim san iniúchadh go dtí dáta mo thuairisce. D'fhéadfadh nach leanfadh Iascaigh Intíre Éireann ar aghaidh mar ghnóthas leantach mar thoradh ar theagmhais nó coinníollacha a tharlódh amach anseo, áfach.

- Déanaim measúnú ar chur i láthair, leagan amach agus inneachar na ráiteas airgeadais, ar an iomlán, lena n-áirítear na nochtuithe, cé acu an léiríonn nó nach léiríonn na ráitis airgeadais na hidirbhearta agus na teagmhais ar shlí lena mbaintear léiriú cothrom amach.

Déanaim cumarsáid leo siúd atá i mbun rialachais maidir le scóip agus uainiú beartaithe an iniúchta agus torthaí tábhachtacha an iniúchta, i measc rudaí eile, lena n-áirítear aon easnaimh shuntasacha sa rialú inmheánach a aimsim i rith m'iniúchta.

Faisnéis eile seachas na Ráitis Airgeadais

Ní phléann mo thuairim ar na ráitis airgeadais an t-eolas eile a cuireadh i láthair agus a ghabhann leis na ráitis sin agus ní chuirim in iúl aon tátal cinnteachta ar bith ina thaobh.

Maidir le m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais tá orm, faoi na ISAnna, an fhaisnéis eile a cuireadh i láthair a léamh agus a mheas an bhfuil nó nach bhfuil an fhaisnéis eile ag teacht, ar an iomlán, leis na ráitis airgeadais nó leis an bhfaisnéis a fuarthas le linn an iniúchta nó cé acu an bhfuil nó nach bhfuil aon dealramh air gur mí-shonraíodh é ar shlí éigin eile. Má bhainim de thátal as go bhfuil, ar bhonn na hoibre atá déanta agam, míráiteas ábhartha ag baint leis an bhfaisnéis eile sin, tá orm é seo a thuairisciú.

Tuairisciú ar nithe eile

Déantar m'iniúchadh ag déanamh tagairte do na cúinsí speisialta a bhaineann le comhlachtaí Stáit maidir lena mbainistíocht agus lena bhfeidhmiú. Tuairiscím sa chás gur ann do nithe ábhartha a bhaineann leis an tslí a ndearnadh gnó poiblí.

Féachaim le fianaise a fháil maidir le rialtacht na n-idirbheart airgeadais i rith an iniúchta. Tuairiscím i gcás aon chás ábhartha nár úsáideadh airgead poiblí do na cuspóirí a bhí beartaithe dó nó nuair nach raibh idirbhearta ag cloí leis na húdaráis a bhí á rialú.

Tuairiscím go heisceachtúil freisin, sa chás, i mo thuairim,

- nach bhfaighim an fhaisnéis ar fad agus na míniúcháin ar fad a theastaíonn uaim do m'iniúchadh, nó
- sa chás nach raibh na taifid chuntasaíochta leordhóthanach le go bhféadfaí na Ráitis Airgeadais a iniúchadh go réidh agus i gceart, nó
- sa chás nach raibh na Ráitis Airgeadais ag teacht leis na taifid chuntasaíochta.

Ráiteas faoi Rialú Inmheánach - 2017

Scóip na Freagrachta

Thar ceann lascach Intíre Éireann, admhaím freagracht an Bhoird as a chinntiú go gcoinnítear agus go n-oibrítear córas éifeachtach um rialú inmheánach. Tugtar aird faoin bhfreagracht sin ar riachtanais an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016).

Cuspóir an Chórais um Rialú Inmheánach

Leagadh amach an córas um rialú inmheánach chun riosca a bhainistiú ag leibhéal measartha seachas fáil réidh leis. Níl an córas in ann ach deimhniú réasúnta agus ní daingean a thabhairt mar sin go gcosnaítear sócmhainní, go gceadaítear is go dtaifeadtar gnóthais mar is cóir agus go gcoiscítear nó go dtagtar ar earráidí ábhartha nó neamhrialta in am tráth.

Tá an córas um rialú inmheánach, a thagann le treoir ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, á fheidhmiú in lascach Intíre Éireann don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2017 agus chomh fada le dáta ceadaithe na ráiteas airgeadais.

CumasRiosca a Láimhseáil

Tá Coiste Iniúcháireachta agus Riosca (ARC) ag lascach Intíre Éireann atá comhdhéanta de cheathrar comhaltaí Boird [tá folúntas amháin ann tráth na tuairisce], a bhfuil saineolas airgeadais agus iniúcháireachta acu. Tá an Cathaoirleach ar dhuine díobh. Bhuaíl an ARC le chéile 4 huairé in 2017.

Tá a fheidhm iniúcháireachta inmheánaí seachfhoinsithe ag lascach Intíre Éireann agus déanann an tIniúcháir Inmheánach clár oibre arna chomhaontú leis an ARC.

D'fhorbair an ARC Beartas um Bhainistiú Riosca ina leagtar amach na próisis um bhainistiú riosca atá i bhfeidhm maraon le ról agus freagracht foirne maidir le riosca. Tá Ráiteas faoi Ghoile Riosca ag lascach Intíre Éireann freisin. Dáileadh an beartas ar an bhfoireann bainistíochta iomlán a bhfuiltear ag súil go n-oibreoidh siad féin agus a gcuid foirne laistigh den bheartas seo, lena chinntiú go gcuirtear rioscaí a thagann chun cinn in iúl agus go dtugtar aghaidh orthu dá réir, agus chun freagracht a ghlacadh as rioscaí agus rialú ina réimse saothair féin.

An Creat um Rioscaí agus Rialú

Tá córas bainistíochta rioscaí curtha i bhfeidhm ag lascach Intíre Éireann a aithníonn agus a thuairiscíonn príomhrioscaí chomh maith leis na gníomhartha bainistíochta a phléann agus a mhaolaíonn, chomh fada agus is féidir, na rioscaí céanna.

Tá clár rioscaí i bhfeidhm a aithníonn na príomhrioscaí os comhair lascach Intíre Éireann agus tá siad sin aitheanta, measta agus grádaithe de réir a suntais. Déanann an ARC athbhreithniú ar an gclár ar bhonn ráithiúil agus tugtar cothrom le dáta é. Baintear úsáid as toradh na measúnuithe sin chun acmhainní a phleanáil agus a dháileadh ionas gur féidir rioscaí a smachtú ag leibhéal sásúil.

Sa chlár riosca léirítear na rialuithe agus na gníomhartha atá riachtanach chun rioscaí a mhaolú maraon le freagracht baill áirithe foirne as rialú a chur i bhfeidhm. Deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe i bhfeidhm a chuimsíonn na gnéithe seo a leanas;

- Tá doiciméadú déanta ar na príomhphróisis ghnó
- Dáileadh freagrachtaí airgeadais ag leibhéal bainistíochta
- Tá córas cuí buiséadaithe ann agus buiséad bliantúil arna choimeád faoi athbhreithniú ag an mbainistíocht shinsearach
- Tá córais a dhíríonn ar shlándáil na gcóras teicneolaíochta faisnéise agus cumarsáide
- Tá córais i bhfeidhm chun na sócmhainní a chosaint, agus
- Cleachtais rialaithe don mhaoiniú deontas d'iarratasóirí a chinntíonn smacht leordhóthanach ar dheontais maraon le monatóireacht agus athbhreithniú ar lucht faighte na deontas lena chinntiú gur baineadh leas as an ndeontas don chuspóir a bhí luaite.

Monatóireacht agus Athbhreithniú Leanúnach

Bunaíodh cleachtais fhoirmiúla don mmonatóireacht ar próisis rialaithe agus cuirtear easpaí sa rialú in iúl dóibh siúd atá freagrach as cúrsaí a cheartú, don bhainistíocht agus don Bhord. Deimhním go bhfuil na córais mmonatóireachta leanúnaí seo a leanas i bhfeidhm;

- Aithníodh príomhrioscaí maraon le rialú dá réir agus bunaíodh próisis mmonatóireachta ar na príomhrialuithe sin chun aon easpa aitheanta a thuairisciú,
- Bunaíodh socruithe don tuairisciú ag gach leibhéal mar ar dáileadh freagracht as bainistiú airgeadais; agus
- Déanann an bhainistíocht shinsearach athbhreithniú rialta ar thuairiscí ócáideacha agus bliantúla feidhmíochta a léiríonn feidhmíocht an airgeadais in aghaidh buiséad/tuartha.

Soláthar

Deimhním go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm ag lascach Intíre Éireann chun comhlíonadh le rialacha agus treoracha reatha maidir le soláthar a chinntiú agus gur chloígh lascach Intíre Éireann leis na nósanna imeachta sin i rith 2017.

Athbhreithniú ar Éifeachtacht

Deimhním go bhfuil nósanna imeachta ag lascach Intíre Éireann chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht a nósanna imeachta bainistíochta riosca agus rialaithe. Déantar monatóireacht agus athbhreithniú lascach Intíre Éireann ar éifeachtacht an chórais um rialú airgeadais inmheánach le faisnéis ó shaothar na n-iniúcháirí inmheánacha agus seachtracha, an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca a dhéanann maoirsiú ar a gcuid saothair, agus na bainistíochta sinsearaí in IFI atá freagrach as an gcreat don rialú airgeadais inmheánach a fhorbairt agus a chothabháil.

Deimhním go ndearna an Bord athbhreithniú bliantúil ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha do 2017.

Saincheisteanna um Rialú Inmheánach

Níor aithníodh aon laige sa rialú inmheánach i ndáil le 2017 nach mór a nochtadh sna ráitis airgeadais.

Thar ceann Bhoird IFI

An tUasal Fintan Gorman, Cathaoirleach

13 Nollaig 2018

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

RÁITEAS FAOI IONCAM AGUS CAITEACHAS AGUS CULCHISTÍ IONCAIM CHOINNITHE DO NA 12 MHÍ GO DTÍ 31 NOLLAIG 2017

	Nótaí	2017		2016	
		€	€	€	€
Ioncam					
Maoiniú Stáit agus AE					
Deontais Oireachtais	2	25,491,135		26,303,338	
Glanmhaoiniú iarchurtha do phinsin	14c	3,217,624	28,708,759	3,514,212	29,817,550
Ioncam eile	3		3,090,962		2,660,665
Ioncam Iomlán			31,799,721		32,478,215
Caiteachas					
Riaracháin	4		5,322,496		4,848,625
Oibriúcháin	5		26,476,929		25,609,887
			31,799,425		30,458,512
Barrachas / (Easnamh) don Bhliain roimh na Leithghabhálacha			296		2,019,703
Aistrigh ó / (go) Cuntas Caipitil	12		(7,466)		1,442,381
Barrachas / (Easnamh) don Bhliain tar éis na Leithghabhálacha			(7,170)		3,462,084
Iarmhéid arna thabhairt ar aghaidh ón 01 Eanáir			6,882,904		3,420,820
Iarmhéid arna thabhairt ar aghaidh ón 31 Nollaig			6,875,734		6,882,904

Is cuid de na ráitis airgeadais seo é an Ráiteas faoi Shreafaí Airgid agus nótaí 1 go 17.

Thar Ceann Bhord Iascach Intíre Éireann

Fadán Gorman

An tUasal Fintan Gorman - Cathaoirleach

13/12/18

13 Nollaig 2018

Frances Lucy

An Dr. Frances Lucy - Comhalta Boird

15/12/18

13 Nollaig 2018

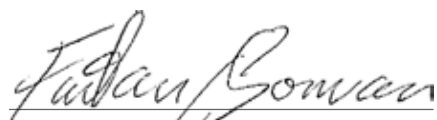
IASCACH INTÍRE ÉIREANN

RÁITEAS FAOIN IONCAM CUIMSITHEACH DO NA 12 MHÍ GO DTÍ AN 31 NOLLAIG 2017

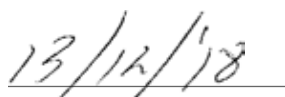
	2017 €	2016 €
Barrachas / (Easnamh) don Bhliain roimh na Leithghabhálacha	296	2,019,703
Gnóthachain ó thaithí ar oibleagáidí sochair scoir	(917,000)	1,114,000
Athrú sna boinn tuisceana ar a bhfuil luach reatha na n-oibleagáidí sochair scoir bunaithe	(2,088,000)	(11,068,000)
Gnóthachain/(caillteanas) achtúireach iomlán sa bhliain	14b (3,005,000)	(9,954,000)
Coigeartú go dtí Cistiú Shochair Phinsin larchurtha	3,005,000	9,954,000
Ioncam Cuimsitheach Eile don bhliain	296	2,019,703

Is cuid de na ráitis airgeadais seo é an Ráiteas faoi Shreafaí Airgid agus nótaí 1 go 17.

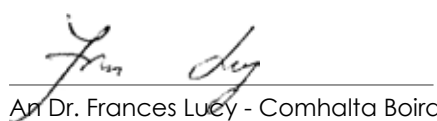
Thar ceann Bhord Iascach Intíre Éireann

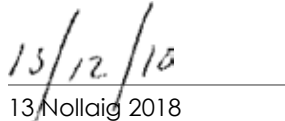
An tUasal Fintan Gorman - Cathaoirleach

13 Nollaig 2018

An Dr. Frances Lucy - Comhalta Boird

13 Nollaig 2018

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

RÁITEAS FAOI STAID AN AIRGEADAIS AG 31 NOLLAIG 2017

	Nótaí	2017 €	2016 €
Sócmhainní Seasta			
Maoín, gléasra agus trealamh	9	18,523,086	18,515,620
Sócmhainní Reatha			
Fardal		339,943	239,758
Airgead tirim agus coibhéis airgid	16	13,026,739	12,240,138
Infhála	10	1,332,516	731,123
		<u>14,699,198</u>	<u>13,211,019</u>
Dlíteanais reatha (méideanna dlíthe laistigh de bhliain amháin)			
Suimeanna iníoctha	11	7,823,464	6,328,115
		<u>7,823,464</u>	<u>6,328,115</u>
GLANSÓCMHAINNÍ/(DLITEANAIS) REATHA		6,875,734	6,882,904
IOMLÁN NA SÓCMHAINNÍ LÚIDE DLITEANAIS REATHA ROIMH PHINSIN		25,398,820	25,398,524
Sócmhainn maoinithe ag sochair scoir iarchurtha	14c	119,614,303	113,391,679
Oibleagáidí sochair scoir	14b	(119,614,303)	(113,391,679)
		-	-
IOMLÁN NA SÓCMHAINNÍ LÚIDE DLITEANAIS REATHA		<u>25,398,820</u>	<u>25,398,524</u>
GLANSÓCMHAINNÍ/(DLITEANAIS)		<u>25,398,820</u>	<u>25,398,524</u>
Cúlchistí - is é sin Glansócmhainní Aistrithe go hIascach Intíre Éireann			
Cuntas caipitil	12	18,523,086	18,515,620
Barrachas ar loncam agus Caiteachas agus Cúlchistí loncaim coinnithe		6,875,734	6,882,904
		<u>25,398,820</u>	<u>25,398,524</u>

Is cuid de na ráitis airgeadais seo é an Ráiteas faoi Shreafaí Airgid agus nótaí 1 go 17.

Thar ceann Bhord Iascach Intíre Éireann

Fintan Gorman
An tUasal Fintan Gorman - Cathaoirleach

13/12/18
13 Nollaig 2018

Frances Lucy
An Dr. Frances Lucy - Comhalta Boird

13/12/18
13 Nollaig 2018

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

RÁITEAS FAOI SHREAFÁÍ AIRGID DON 12 MHÍ GO DTÍ 31 NOLLAIG 2017

Glanreafaí Airgid ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin

	2017 €	2016 €
Ioncam Breise os cionn Caiteachas	296	2,019,703
Dímheas agus Bearnú Sócmhainní Seasta	1,477,395	1,435,368
(Méadú)/Laghdú ar Infhála	(601,394)	444,389
Méadú/(Laghdú) i Suimeanna Iníoctha	1,495,349	751,457
(Brabús) / Caillteanas ar dhíolachán sócmhainní seasta	(234,069)	531,750
Ús glan	14,894	9,058
(Méadú)/Laghdú sa bhFardal	(100,185)	(54,488)
Glan-Insreabhadh Airgid/(Eis-Sreabhadh) ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin	2,052,286	5,137,237
<u>Sreafaí Airgid ó Ghníomhaíochtaí Infheistíochta</u>		
Íocaíochtaí chun Maoín, Gléasra & Trealamh a cheannach	(1,496,297)	(1,475,659)
Fáltais ó dhiúscairt Mhaoín, Ghléasra & Trealamh	245,506	950,936
Glan-Insreabhadh Airgid/(Eis-Sreabhadh) ó Ghníomhaíochtaí Infheistíochta	(1,250,791)	(524,723)
<u>Sreafaí Airgid ó Ghníomhaíochtaí Maoinithe</u>		
Ús glan	(14,894)	(9,058)
Glan-Insreabhadh Airgid/(Eis-Sreabhadh) ó Ghníomhaíochtaí Maoinithe	(14,894)	(9,058)
Glanmhéadú / (laghdú) in airgead tirim agus coibhéis airgid	786,601	4,603,456

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

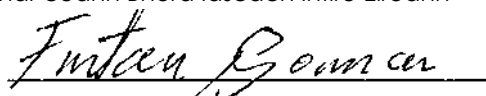
RÁITEAS FAOI SHREAFÁÍ AIRGID DON 12 MHÍ GO DTÍ 31 NOLLAIG 2017 (ar lean)

Réiteach den ghlan-Insreabhadh Airgid/(Eis-Sreabhadh) do ghluaiseacht i nglanchistí

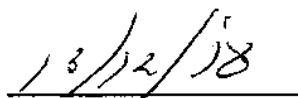
	2017	2016
	€	€
Méadú / (Laghdú) in airgead tirim	786,601	4,603,456
Airgead tirim agus coibhéis airgid ag tús na bliana	12,240,138	7,636,682
Airgead tirim agus coibhéis airgid ag deireadh na bliana	13,026,739	12,240,138

Is cuid de na ráitis airgeadais seo é an Ráiteas faoi Shreafaí Airgid agus nótaí 1 go 17.

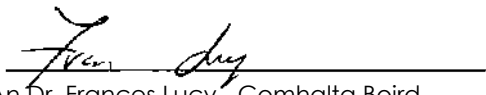
Thar ceann Bhord Iascach Intíre Éireann

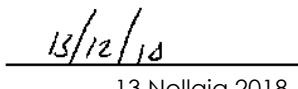
An tUasal Fintan Gorman - Cathaoirleach

13 Nollaig 2018

An Dr. Frances Lucy - Comhalta Boird

13 Nollaig 2018

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais Don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2017

I. Beartais Chuntasaíochta

Leagtar amach thíos an bonn custasaíochta agus na polasaithe cuntasaíochta suntasacha a ghlac Iascaigh Intíre Éireann. Cuireadh i bhfeidhm go leanúnach iad ar fad i rith na bliana agus don bhliain roimhe sin.

a) Eolas Ginearálta

Bunaíodh Iascaigh Intíre Éireann faoi Acht Iascaigh 2010 le ceannoifig ag 3044 Céide an Locha, Campas Gnó Iarthar na Cathrach, Baile Átha Cliath 24, D24 Y265.

Is iad príomhchuspóirí Iascaigh Intíre Éireann acmhainn Iascaigh Intíre Éireann a chosaint, a bhainistiú agus a chaomhnú.

Is Eintiteas Sochair Phoiblí (PBE) é Iascaigh Intíre Éireann.

b) Ráiteas Comhlíontachta

Ullmhaíodh ráitis airgeadais Iascaigh Intíre Éireann don bhliain 31 Nollaig 2017 de réir FRS 102, an caighdeán tuairiscithe airgeadais infheidhmithe sa RA agus in Éirinn atá eistithe ag an gComhairle um Thuairisciú Airgeadais (FRC), arna fhógairt ag Cuntasóirí Cairte Éireann.

c) Bunús an Ullmhúcháin

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais faoi choinbhinsiún an chostais stairiúil, seachas i gcás sócmhainní agus dliteanais áirithe atá á thomhais ag luachanna cóire mar a mhínítear sna polasaithe cuntasaíochta thíos. Leagtar amach na ráitis airgeadais sa bhfoirm atá formheasta ag an Aire Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil le comhthoilíú ón Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe faoin Acht um Iascaigh Intíre 2010. Cuireadh i bhfeidhm na polasaithe cuntasaíochta seo a leanas go leanúnach chun déileáil le nithe a mheastar a bheith ábhartha i ndáil le ráitis airgeadais Iascaigh Intíre Éireann.

d) Ioncam

Deontais Oireachtais

Cuirtear san áireamh ioncam ó Dheontais Oireachtais ar bhonn fáiltas airgid.

Cuirtear san áireamh ioncam ón Roinn Cultúir, Oidhreacht agus Gaeltachta faoin scéim Áineasa Tuaithe ar bhonn fabhráithe.

Cuirtear san áireamh ioncam ón Roinn Cumarsáide, Gníomhaíochtaí ar son na hAeráide agus Comhshaoil i leith an Bheartais um Thurasóireacht Sláscaireachta Áineasa agus na Straitéise Náisiúnta um fhorbairt Sláscaireachta ar bhonn fabhráithe.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais Don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2017

I. Beartais Chuntasaíochta ar lean

d) Ioncam ar lean

Cuirtear san áireamh gach cineál ioncaim eile ar bhonn fabhráithe.

Aisíocaíochtaí do dheontais íoctha

Bíonn deontais in-aisíoctha i gcúinsí áirithe, ar nós leachtú/díscaoileadh chuideachta faighteora, nó mura gcomhlíontar coinníollacha an deontais. Aithnítear aisíocaíochtaí deontais nuair is dócha go ngeobhaidh lascach Intíre Éireann an t-airgead agus gur féidir an méid a mheas go cruinn; mar sin, cuirtear san áireamh iad ar bhonn fabhráithe.

Ioncam ó ús

Aithnítear ioncam ó ús ar bhonn fabhráithe ag úsáid an mhodh ráta úis glan.

Ioncam Eile

Aithnítear ioncam eile ar bhonn fabhráithe seachas i gcás an chiste Chaomhnaithe, fineálacha & forghéillte, díolachán foilseachán agus táillí iarratais Saorála Faisnéise a thuairiscítear ar bhonn airgead tirim a fuarthas.

e) Cuntas Caipitil

Léiríonn an Cuntas Caipitil an méid ioncaim gan amúchadh a úsáidtear chun sócmhainní seasta a cheannach.

f) Maoin, Gléasra agus Trealamh

Cuirtear in iúl maoin, gléasra agus trealamh ag costas lúide dímheas carntha, coigeartaithe d'aon fhoráil bhearnaithe. Cuirtear dímheas ar fáil ar gach maoin, gléasra agus trealamh, seachas talamh ruilse agus saothair ealaíne, ag rátaí a mheastar chun an costas a dhíscríobh lúide luach iarmharach measta gach aon sócmhainn de réir méid chothroim os cionn a saolré fóna measta, mar seo a leanas:

(i)	Foirgnimh agus Gortanna	2%
(ii)	Mótarfheithicilí	20%
(iii)	Trealamh Allamuigh	25%
(iv)	Trealamh Saotharlainne	33 ¹ / ₃ %
(v)	Báid	10%
(vi)	Leantóirí	10%
(vii)	Innill	20%
(viii)	Troscán agus Trealamh Oifige	20%
(ix)	Ríomhairí	33 ¹ / ₃ %

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais Don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2017

I. Beartais Chuntasaíochta ar lean

f) Maoin, Gléasra agus Trealamh ar lean

Is ionann luach iarmharach agus an méid measta a gheobhfaí faoi láthair as diúscairt shócmhainn, i ndiaidh costas measta na diúscairthe a bhaint, más rud é go raibh an tsócmhainn ag aois agus i riocht áirithe go mbeifeá ag súil leis gur ag deireadh a saol fóna a bhí sí.

Má tá fianaise oibiachtúil ann gur tharla bearnú do luach na sócmhainne, aithnítear caillteanas bearnaithe sa Ráiteas faoi loncam agus Caiteachas agus Cúlchistí loncaim Coinnithe don bhliain.

g) Fardal

Is ionann fardal agus earraí atá le hathdól, agus aithnítear é sna ráitis airgeadais ag an méid is ísle den Chostas agus Glanluach Inréadaithe (NRV). Ríomhtar costas ar bhonn an cheann is túisce isteach, is túisce amach (TITA) agus cuirtear gach costas ceannaigh san áireamh leis seo. Is ionann NRV agus praghas díolacháin (iarbhír nó measta) lúide aon chostas críochnaithe is gá. Déantar stoc sa bhfeirm éisc a ríomh ag cur san áireamh ráta báis de 60%

h) Infháltais

Aithnítear infháltais ag luach cóir, lúide foráil in aghaidh fiach amhrasach. Is foráil shonrach an fhoráil in aghaidh fiach amhrasach, agus bunaítear í nuair atá fianaise oibiachtúil ann nach mbeidh lascach Intíre Éireann in ann na suimeanna ar fad atá dlíthe dó a bhailiú. Aithnítear na gluaiseachtaí ar fad sa bhforáil in aghaidh fiach amhrasach sa Ráiteas loncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí loncaim Coinnithe.

i) Léasanna Oibriúcháin

Aithnítear caiteachas ar chíos faoi léasanna oibriúcháin sa Ráiteas loncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí loncaim Coinnithe thar saolré an léasa. Aithnítear caiteachas de réir méid chothraim thar tréimhse an léasa, ach amháin nuair a táthar ag súil le hardaithe cíosa atá bainteach leis an ráta úis measta, áit a dhéantar na hardaithe seo a aithint nuair a thabhtar iad. Aithnítear aon dreasacht léasa thar saolré an léasa.

j) Sochair Fostaí

Sochair ghearrthéarmacha

Aithnítear sochair ghearrthéarmacha ar nós pá saoire mar chostas sa bhliain, agus déantar sochair a fhabhraítear ag deireadh na bliana a chur san áireamh sa tsuim iníoctha sa Ráiteas ar Staid an Airgeadais.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais Don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2017

I. Beartais Chuntasaíochta ar lean

j) Sochair Fostaithe ar lean

Sochair Scoir

Bhunaigh Iascach Intíre Éireann a scéim pinsin sochair sainithe féin roimhe seo, a mhaoinítear go bliantúil ar bhonn íoc-mar-a-úsáidtear ó airgead a sholáthraíonn an Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil ó ranníocaíochtaí a bhaintear as tuarastail na foirne agus na mball. Tá Scéim Phinsin Aonair na Seirbhíse Poiblí ("an Scéim Aonair") i bhfeidhm ag Iascach Intíre Éireann, scéim sochair sainithe d'fhostaithe inphinsine sa tseirbhís phoiblí a earcaíodh arnó tar éis 1 Eanáir 2013. Déantar ranníocaíochtaí chomhaltaí na Scéime Singil a íoc chuig an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe (DPER).

Freagraíonn costais pinsin do na sochair pinsin a thuilleann fostaithe, agus léirítear iad glan ó ranníocaíochtaí pinsin foirne. Déantar méid arb ionann an costas pinsin a aithint mar ioncam sa mhéid is atá sé inghnóthaithe, agus déantar é a fhritháireamh in aghaidh deontais a fuarthas sa bhliain chun íocaíochtaí pinsin a ghlanadh.

Aithnítear gnóthais nó caillteanais achtúireacha ar dhliteanais scéime sa Ráiteas faoi Ioncam Cuimsitheach, agus aithnítear coigeartú comhfhreagrach sa mhéid inghnóthaithe ón Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil.

Léiríonn na ráitis airgeadais, ag luach cóir, na sócmhainní agus na dliteanais a eascraíonn as dualgais pinsin Iascach Intíre Éireann agus aon chistiú gaolmhar, agus aithníonn siad na costais a bhaineann le sochair pinsin a sholáthair sna tréimhsí cuntasaíochta ina shaothraíonn fostaithe iad. Meastar dliteanais ar scéim sochair scoir ar bhonn achtúireach ag baint úsáid as modh na n-aonad réamh-mheasta creidmheasa.

k) Breithiúnais agus Meastacháin Chuntasaíochta Chriticiúla

Bíonn bainistíocht ag teastáil i gcomhair ullmhúcháin na ráiteas airgeadais chun breithiúnais, meastacháin agus foshuíomhanna a dhéanamh a mbíonn tionchar acu ar na méideanna a thuairiscítear do shócmhainní agus dliteanais ag dáta an chlár chomhordaithe agus na méideanna a thuairiscítear d'ioncaim agus caiteachais i rith na bliana. É sin ráite, de bharr nádúr an mheastacháin ciallaíonn sé seo go bhféadfadh na torthaí iarbhire a bheith difriúil ó na meastacháin sin. Bhí tionchar suntasach ag na breithiúnais seo a leanas ar na méideanna a aithnítear sna ráitis airgeadais.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais

Don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2017

I. Beartais Chuntasaíochta ar lean

k) Breithiúnais agus Meastacháin Chuntasaíochta Chriticiúla ar lean

Bearnú Maoine, Gléasra agus Trealamh

Déantar sócmhainní atá ag brath ar amúchadh a athbhreithniú le haghaidh bearnaithe cibé uair a léiríonn eachtraí nó athruithe i gcúinsí go bhfuil dóchúlacht ann nach mbeidh an tsuim ghlanluacha inghnóthaithe. Aithnítear caillteanas bearnaithe don mhéid a mbíonn suim ghlanluacha na sócmhainne os cionn a suim inghnóthaithe. Is é an tsuim inghnóthaithe an méid is airde de luach cóir na sócmhainne lúide an costas díolacháin agus luach in úsáid. Ar mhaithe le bearnú a mheas, déantar sócmhainní a ghrúpáil ag na leibhéil is ísle ar féidir iad a aithint mar sreafaí airgid astu féin (aonaid ghiniúna airgid). Déantar sócmhainní neamhairgeadais ar tharla bearnú dóibh a athbhreithniú le haghaidh aon fhreaschur den bhearnú a d'fhéadfadh a bheith ann ag gach dáta tuairiscithe.

Dímheas agus Luachanna Iarmharacha

Tá athbhreithniú déanta ag na Stiúrthóirí ar shaolta sócmhainní agus luachanna iarmharacha gaolmhara na gcineálacha sócmhainní seasta ar fad agus, ach go háirithe, ar shaol fóna eacnamaíoch agus luachanna iarmharacha daingneán agus feisteas, agus tá sé bainte de thátál as seo go bhfuil saolta na sócmhainní agus na luachanna iarmharacha oiriúnach.

Forálacha

Déanann lascach Intíre Éireann foráil d'oibleagáidí dlíthiúla agus cuiditheacha, agus fios aige go bhfuil siad gan íoc ag dáta deiridh na tréimhse. Déantar na forálacha seo go ginearálta bunaithe ar fhaisnéis stairiúil nó ar fhaisnéis ábhartha eile, faisnéis a dhéantar coigeartú uirthi nuair is iomchuí sin do threochtaí a bhí ann le déanaí. É sin ráite, is meastacháin iad seo de na costais airgeadais agus b'fhéidir nach dtarlódh siad ar feadh roinnt blianta. Mar thoradh ar seo agus ar leibhéal na neamhchinnteachta a bhaineann le torthaí deiridh, d'fhéadfadh difríocht shuntasach a bheith sa toradh ón mheastachán.

Oibleagáid Sochair Pinsin

Déantar na foshuíomhanna atá mar bhunús ag na luachálacha achtúireacha ar a ndeimhnítear na suimeanna aitheanta sna ráitis airgeadais (lena n-áirítear rátaí lascaine, rátaí breisithe sna leibhéil cúitimh todhchaí, rátaí báis agus rátaí a bhaineann le treochtaí costais cúram sláinte) a thabhairt suas chun dáta go bliantúil bunaithe ar choinníollacha eacnamaíocha reatha, agus ar aon athrú ábhartha do théarmaí agus coinníollacha na bpleananna pinsin agus iar-scoir.

D'fhéadfadh tionchar a bheith ag na rudaí seo a leanas ar na foshuíomhanna sin:

- (i) an ráta lascaine, athruithe i ráta sochair ar bhannaí corparáide d'ardchaighdeán
- (ii) leibhéil cúitimh sa todhchaí, coinníollacha an mhargaidh saothar sa todhchaí

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DO NA 12 MHÍ GO DTÍ 31 NOLLAIG 2017

2 Deontais Oireachtais

Is iad seo a leanas na Deontais Oireachtais a vótadh ar son IFI i vóta 29 Cumarsáid, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil, Fotheideal E3 lascaigh Intíre mar atá léirithe sna ráitis airgeadais:

		2017	2016
Iascach Intíre Éireann		€	€
Deontas Caiteachais Reatha		24,121,029	23,472,530
Deontas Caiteachais Chaipitiúil		1,370,106	2,830,808
		25,491,135	26,303,338
3 Ioncam Eile		2017	2016
		€	€
Obair faoi Chonradh		552,020	510,793
Ioncam ó Fheirmeacha Éisc		300,055	294,513
Ioncam ó Cheadanna		546,768	503,179
Ioncam ó Cheadúnais		2017	2016
		€	€
Slat	475,167		
Iascaireacht Tráchtála	41,211		
Déileálaithe Pháirt X	37,039		
Iascaigh Stáit	72,348	625,765	637,874
Cistiú um Chaomhnú an Bhradáin		187,550	436,451
Fíneálacha & Forghéillte (a)		67,336	195,281
Rátaí Iascaigh		235,186	240,122
An Roinn Coimirce Sóisialaí - Fostaíocht Phobail		203,305	233,633
Brabús (Caillteanas) ar Dhíolachán Sócmhainní Seasta		234,069	(531,750)
An Ciste Áineasa Tuaithe		98,450	45,440
Ilghnéitheach		40,458	95,129
		3,090,962	2,660,665

(a) I rith 2017, íocadh amach suimeanna de €10,335 san iomlán ón Vóta Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil faoi Alt 315(3) den Acht Iascaigh (Comhdhlúthú) 1959. Cuirtear san áireamh iad seo i Fíneálacha agus Forghéillte (2016: € 17,475).

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DO NA 12 MHÍ GO DTÍ 31 NOLLAIG 2017

	Nótaí	2017 €	2016 €
4 Riaracháin			
Costais Foirne agus táillí Bhaill an Bhoird	6	3,507,738	3,190,948
Speansais Oifige	8e	417,282	394,126
Ús Bainc		15,373	12,932
Fógraíocht & eolas poiblí		29,704	28,154
Poiblíocht & promóisean		151,276	139,738
Táillí proifisiúnta		108,267	88,833
Táille iniúcháireachta		26,000	23,000
Speansais an Bhoird		29,413	30,302
Táillí Dlí		5,369	34,319
Árachas		29,145	20,853
Dímheas	9	579,828	665,820
Caiteachas ar Ríomhairí	8d	261,659	93,674
Ilghnéitheach	8b	138,274	119,507
Soláthar in aghaidh drochfhiach	8b	23,168	6,419
		5,322,496	4,848,625

		2017 €	2016 €
5 Oibriúcháin			
Costais Foirne	6	20,528,511	19,905,938
Speansais Oifige	8e	650,774	660,736
Costais léasanna		204	133
Sábháilteacht		171,169	317,531
Oiliúint		134,050	208,116
Táillí Dlí		249,195	163,661
Táillí proifisiúnta		521,765	534,951
Deisiúcháin & cothabháil	8e	36,198	76,293

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DO NA 12 MHÍ GO DTÍ 31 NOLLAIG 2017

		2017	2016
		€	€
5 Oibríochtaí (ar lean)			
Lón allamuigh		260,981	234,106
Oibreacha Forbartha	8c	352,531	496,240
Lón Forbartha	8c	689,005	113,470
Rith & cothabháil fheithiclí & bád	8a	1,189,530	1,307,652
Speansais shaotharlainne		51,843	33,641
Ceannach éisc & bia éisc		200,945	159,212
Árachas		186,471	139,870
Dímheas	9	897,567	769,548
Trochluithe	8b	-	138,345
Ilghnéitheach	8b	203,713	203,607
Caiteachas ar Ríomhairí	8d	97,327	90,597
Coimisiúnú ceadúnais agus ceadanna		55,150	56,240
		26,476,929	25,609,887
Caiteachas iomlán		31,799,425	30,458,512

- I ndiaidh cáis dlí a thug dúshlán faoi chumhachtaí dlíthiúla IFI tabhairt faoi ionchúiseamh iascaigh. Rinne an Bord athbhreithniú ar a chumhachtaí dlíthiúla agus mar thoradh air sin achtaíodh an tAcht um Iascach Intíre (Leasú) 2017 inar soiléiríodh cumhachtaí IFI tabhairt faoi ionchúiseamh iascaigh. Fuair an Bord comhairle dlí go leithleach nach mbeidh tionchar ag an ábhar sin ar dhaoine ar ciontaíodh cheana iad agus nár thug dúshlán faoina gciontuithe. Tá soláthar €52,500 déanta ag an mBord do chostais chomhairimh ionchasacha a d'eascaíodh as achomhairc atá déanta cheana.
- San áireamh sna costais dlí tá €22K a d'eascair as socraíocht in agóid faoi chóipcheart. Íocadh an tsocraíocht go luath in 2018.

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DO NA 12 MHÍ GO DTÍ 31 NOLLAIG 2017

	2017	2016
	€	€
5a Costais Chomhchomhairle - Mionsonraí		
Feabhsú Gnó		
Sainchomhairleoir Bogearraí Cuntasaíochta	559	1,168
Rialachas Corparáideach	7,650	-
Sainchomhairleoir Cosanta Sonraí	6,135	7,093
Seirbhísí Flít	11,414	-
Iniúcháirí Inmheánacha	5,390	-
Sainchomhairleoir Athbhreithnithe Eagraíochtú	50,400	-
Láithreán Gréasáin / Bolscaireacht / Bogearra	3,285	-
	84,833	8,261
Airgeadais		
Seirbhísí Achtúireacha	4,613	4,613
Iniúcháirí Inmheánacha	11,105	23,660
	15,718	28,273
Acmhainní Daonna/Pinsean		
Comhairleoir Pinsin	2,721	2,721
Sainchomhairleoir Earcaíochta	5,074	6,150
	7,795	8,871
Dlí		
Táillí Dlí	254,565	197,980
	254,565	197,980
Eile		
Forbairt ar Aipeanna	1,476	2,952
Seandálaíocht	-	11,316
Ailtire	18,450	3,444
Closamhairc	1,840	-
Staidéar ar Chuairteoirí chuig Conga	-	13,530
Innealtóir Comhairleach	55,589	72,387
Bronntanais Chorparáideacha	2,310	-
Sainchomhairleoir Iascaigh an Chraoslaigh	4,424	-
Suirbhé ar Eascanna	92,800	52,400

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DO NA 12 MHÍ GO DTÍ 31 NOLLAIG 2017

	2017	2016
	€	€
5a Costais Sainchomhairleoireachta - Mionsonraí (ar lean)		
Eile (ar lean)		
Sainchomhairleoirí Fuinnimh	4,299	4,100
Sainchomhairleoir Comhshaoil	11,221	10,332
Staidéar ar Fheirmeacha Éisc	-	8,183
Sainchomhairleoir Salmainidí Fionnuisce	65,000	62,500
Sainchomhairleoirí TF	-	5,544
Táillí Dlí	1,845	177
Seirbhísí Leighis	23,427	24,868
An Plean Náisiúnta Áineasa Faoin Aer	2,800	-
Ráiteas Tionchair Nádúrtha	6,212	11,921
Maoiniú Taighde	15,467	82,359
Sampláil ar Scála	9,840	-
Seirbhísí Tumadóireachta Scúba	14,034	3,167
Seirbhísí Tréidliachta	16,076	13,453
Caipiteal	2,550	-
Maoin/Pleanáil	1,817	24,971
Láithreán Gréasáin / Bolscaireacht / Riarachán Poiblí	1,819	-
Sainchomhairleoirí Abhann	29,401	9,061
Sainchomhairleoir SharePoint		4,151
Staidéar ar Shiorcanna		2,700
	382,697	423,516
Caipiteal Eile		
Cigireacht BRI	31,376	-
Ailtire	28,958	103,605
	60,334	103,605

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DO NA 12 MHÍ GO DTÍ 31 NOLLAIG 2017

5a	Costais Sainchomhairleoireachta - Mionsonraí (ar lean)	2017	2016
		€	€
	Caidreamh Poiblí/ Margaíocht		
	Freagairt Glaonna	5,904	5,116
	Na Meáin	3,242	3,339
	Monatóireacht ar an Nuacht	7,769	7,003
	Sainchomhairleoireacht Caidreamh Poiblí	13,760	17,776
	Sainchomhairleoir Míolta Mara	1,661	-
	Suirbhé Socheacnamaíoch	70,000	100,000
	Seirbhís Aistriúcháin	6,211	4,783
	Láithreán Gréasáin / Bolscaireacht	1,304	1,499
		109,851	139,516
	Iomlán	915,793	910,022

6	Luach saothair agus Costais Pá Eile		2017	2016
			€	€
a	Tuarastail & pá		17,487,542	16,515,419
	Táillí Bhaill an Bhoird	7	63,335	56,770
	Taisteal & liúntas cothaithe - Náisiúnta		928,298	877,555
	Taisteal & liúntas cothaithe - Idirnáisiúnta		66,964	38,697
	Costais Pinsin	14a	5,490,110	5,608,445
			24,036,249	23,096,886

San áireamh le tuarastail agus pá tá:

- suimeanna €1.273m san iomlán a íocadh le 252 bhall foirne (2016: €1.2m a íocadh le 247 mball foirne) i ndáil le híocaíochtaí d'uaireanta neamhshóisialta
- iomlán na n-uaireanta sa bhreis chun críocha pinsin nó luathscoir gan gnáthlaghduithe achtúireacha íoctha: € 21,328 in 2016
- Níor íocadh aon sochair foirceanta in 2017.

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DO NA 12 MHÍ GO DTÍ 31 NOLLAIG 2017

6 Luach saothair agus Costais Pá Eile(ar lean) Líon na bhFostaithe

Bainistíochta & Cléireachais

Taighde / Teicniúil

Eile

Foireann Iomlán

2017	2016
Líon	Líon
60	59
249	251
1	1
310	311

6b Raon sochar gearrthéarmach d'fhostaithe

Ó	Go	Líon na bhrostithe	2017	2016
€60,000	-	€69,999	26	20
€70,000	-	€79,999	5	7
€80,000	-	€89,999	6	2
€90,000	-	€99,999	4	5
€100,000	-	€109,999	-	-
€110,000	-	€119,999	-	-
€120,000	-	€129,999	-	-
€130,000	-	€139,999	1	1

6c Sochair Chomhshuimithe d'Fhostaithe

Sochair ghearrthéarmacha foirne Foireann Bhuan

Sochair ghearrthéarmacha foirne Foireann
ar Conradh

Sochair Foirceanta

Costais Sochair Scoir

Rannchuidiú an Fhostóra chuig leas sóisialach

2017	2016
€	€
14,709,798	14,541,465
625,770	614,212
-	-
5,490,110	5,608,445
1,565,658	1,480,622
22,391,336	22,244,744

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DO NA 12 MHÍ GO DTÍ 31 NOLLAIG 2017

6d Sochair Ghearrthéarmacha Foirne

	2017	2016
	€	€
Bunphá	14,012,372	13,292,729
Ragobair	16,708	8,218
Liúntais	1,306,488	1,240,518
	15,335,568	14,541,465

6e Príomhphearsanra Bainistíochta

Tá an príomhphearsanra bainistíochta in Iascach Intíre Éireann comhdhéanta de chomhaltaí an Bhoird, an Príomhfheidhmeannach, an Ceannasaí Airgeadais & Lóistíochta, an Ceannasaí Oibríochta, an Ceannasaí Forbartha Gnó, an Ceannasaí Taighde & TFC agus an Ceannasaí Acmhainní Daonna. Leagtar amach thíos luach iomlán na sochar fostaithe don phríomhphearsanra bainistíochta:

	2017	2016
	€	€
Tuarastal	681,341	666,164
Liúntais	-	-
Sochair Foirceanta	-	-
Árachas Sláinte	-	-
	681,341	666,164

Chuaigh an Ceannasaí Acmhainní Daonna, Kieran Murphy, ar scor an 4 Lúnasa 2017. Ceapadh Roisin Bradley ina Ceannasaí Acmhainní Daonna an 6 Nollaig 2017.

Ní áirítear air sin luach na sochar scoir a tuilleadh sa tréimhse. Tá an príomhphearsanra bainistíochta, ach amháin comhaltaí an Bhoird agus an Ceannasaí Acmhainní Daonna, Kieran Murphy, a chuaigh ar scor, ina gcomhaltaí de scéim pinsin Iascach Intíre Éireann agus ní théann a dteidlíochtaí maidir leis sin níos faide ná téarmaí i múnla na scéime um pinsin na seirbhíse poiblí.

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DO NA 12 MHÍ GO DTÍ 31 NOLLAIG 2017

6f Luach Saothair an Phríomhoifigigh Fheidhmiúcháin

San áireamh le luach saothair an Phríomhoifigigh Fheidhmiúcháin bhí:

	2017	2016
	€	€
Tuarastal Bliantúil Bunúsach	138,155	135,806
ÁSPC Fostóirí	13,634	13,329
Iomlán	151,789	149,135

Tá an POF ina chomhalta de scéim pinsin Iascach Intíre Éireann agus ní théann a theidlíochtaí níos faide ná an teidlíocht chaighdeánach i múnla na scéime aoisliúntais do shochair sainithe san earnáil phoiblí. Níl luach na sochar scor a tuilleadh sa tréimhse san áireamh anseo.

Fuair an POF aisghabháil airgid de € 11,196 ar thaisteal agus cothabháil in 2017 (2016: € 9,730).

Níor déanadh aon íocaíocht don Dochtúir Ciaran Byrne, Príomhoifigeach Feimhmiúcháin, faoin scéim pá i gcoibhneas le feidhmíocht sa tréimhse seo.

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DO NA 12 MHÍ GO DTÍ 31 NOLLAIG 2017

7 Íocadh na suimeanna seo a leanas le comhaltáí an Bhoird don 12 mhí dar críoch 31 Nollaig 2017

Bord	Bord	An Coiste um Iniúcháireacht & Riosca	An Coiste Cosanta	An Coiste Bradán	An Coiste um Fheirm Éisc	Míleáiste & Cothú	Táillí & Luach Saothair
	2017	2017	2017	2017	2017	2017	2017
Líon na gCruinnithe	14	4	4	8	2		
Fintan Gorman (Cathaoirleach) ^E	14				2	8,947	11,970
An Dochtúir Frances Lucy ^{A, E}	14	4			1	4,051	-
Peter John Nally ^A	2					478	4,732
Martin McEnroe ^{C, D}	14		4	8		6,870	7,695
Niall Greene ^D	12			8		710	7,695
Sean Coady ^{C, D}	13		4	8		5,323	8,158
Patrick Gibbons ^{A, I, C}	14	4	3			843	7,695
Bernadette Orbinski Burke ^{A, J}	12	4				1,322	7,695
Fidelma McGuirk ^{D, K}	13			6		-	7,695
						28,544	63,335

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DO NA 12 MHÍ GO DTÍ 31 NOLLAIG 2017

Íocadh na suimeanna seo a leanas le baill an Bhoird don 12 mí dar chríoch 31 Nollaig 2016

Bord	Míleáiste & Cothú	Táillí & Luach Saothair	Cruinnithe ar Freastalaíodh Orthu
	2016	2016	2016
Fintan Gorman (Cathaoirleach) ^{A,E}	11,005	11,970	16
An Dochtúir Frances Lucy ^{A,E}	3,087	-	14
Peter John Nally ^A	3,961	7,695	10
Martin McEnroe ^{C,D}	4,647	7,695	14
Niall Greene ^D	812	7,695	12
Sean Coady ^{C,D,F}	5,670	8,535	14
Patrick Gibbons ^{A,I,C}	430	7,457	16
Bernadette Orbinski Burke ^{A,J}	479	3,848	7
Fidelma McGuirk ^{D,K}	-	1,875	3
	30,091	56,770	

32 líon iomlán na gcruinnithe a tharla in 2017 (2016: 21 chruinniú)

Ní bhfuair an tOllamh Frances Lucy táille Boird faoin bprionsabal Duine Amháin Tuarastal Amháin (OPOS).

Déanann Comhaltáí ar leith fónamh freisin ar Fhochoistí Boird:

^A seasann don Fhochoiste Iniúchóireachta agus Riosca

^C seasann don Fhochoiste Cosanta

^D seasann don Fhochoiste ar Bhradán

^E seasann don Fhochoiste ar Fheirmeacha Éisc

^F Is é Sean Coady an t-ionadaí foirne ar an mBord agus tá ÁSPC fostóra san áireamh ina tháille thuas.

^I ceaptha ar an mBord an 13 Eanáir 2016 - téarma 5 bliana

^J ceaptha ar an mBord an 1 Iúil 2016 - téarma 5 bliana

^K ceaptha ar an mBord 4 Deireadh Fómhair 2016

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DO NA 12 MHÍ GO DTÍ 31 NOLLAIG 2017

	Nótaí	2017	2016
		€	€
8a Rith & cothabháil fheithiclí & bád			
Árachas Feithiclí		109,214	86,384
Deisiú & cothabháil feithiclí		281,174	268,794
Breosla feithiclí		489,768	475,542
Árachas Báid		39,635	38,436
Deisiú & cothabháil báid		135,362	294,163
Breosla báid		33,113	37,001
Carr Ceilte ar Cíos		8,891	5,626
Stóráil Bád & Feithiclí		6,841	10,843
Costais reatha eile		85,532	90,863
		1,189,530	1,307,652
8b Ilghnéitheach			
Irisí / tréimhseacháin		2,969	3,608
Speansais Chruinnithe		18,577	16,271
Teachtairí		4,244	6,392
Caiteachas ar Áiseanna		82,119	76,609
Vacsáiní Éisc		1,780	2,463
Costais Gortainne		24,350	29,029
Lón Inmheánach		19,771	19,642
Glantachán		68,488	68,687
Slándáil		29,578	35,841
Deisiú & cothabháil trealaimh		64,432	71,803
Foráil in aghaidh Drochfhiacha		23,168	6,419
Glanadh Drochfhiacha		-	-

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DO NA 12 MHÍ GO DTÍ 31 NOLLAIG 2017

	Nótaí	2017	2016
		€	€
8b Ilghnéitheach (ar lean)			
Trealamh faoi €500		21,103	(8,430)
Trochluithe		-	138,345
Éagsúil		4,576	1,199
		365,155	467,878
8c Caiteachas Forbartha			
Fo-chonradh / gléasra ar cíos		291,701	428,873
Lón forbartha		689,006	113,470
Oibreacha Athshlánaithe		60,829	57,014
Oibreacha Slatiascaireachta		-	10,353
		1,041,536	609,710
8d Caiteachas ar Ríomhairí			
Tomhaltáin ríomhaireachta		19,375	(1,136)
Bogearraí ríomhaireachta		127,477	6,764
Cothabháil & Ceadúnais ríomhaireachta		212,134	178,643
		358,986	184,271
8e Speansais Oifige			
Priontáil & stáiseanóireacht		65,854	60,095
Postas & guthán		101,718	109,083
Gutháin phóca & Leathanbhanda & Crainn Aeróige & Cumarsáid Sheachtrach		210,647	217,161
Cíos & rátaí		272,721	264,577
Teas & solas		283,310	290,088
Deisiúcháin & cothabháil		170,004	190,151
		1,104,254	1,131,155

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DO NA 12 MHÍ GO DTÍ 31 NOLLAIG 2017

9 Maoin, Gléasra & Trealamh

	Talamh, foirgnimh, iascaigh & gorlanna €	Mótarfheithicilí €	Báid & Innill €	Trealamh saotharlainne & allamuigh, lena n-áirítear leantóirí €	Troscán, trealamh oifige & ríomhairí €	Iomlán €
Costas an Luachála						
Ar an 1 Eanáir 2017	20,158,507	6,025,561	4,727,883	5,208,632	2,758,879	38,879,462
Athaicmigh 1 Eanáir 2017	-	-	2,050	142,543	(144,596)	(3)
Méideanna breise don bhliain	729,633	-	135,584	466,716	164,364	1,496,297
Diúscairtí don bhliain	(523)	(218,017)	(1,685,414)	(296,057)	(80,538)	(2,280,549)
Ar an 31 Nollaig 17	20,887,617	5,807,544	3,180,103	5,521,834	2,698,109	38,095,207
Dímheas						
Ar an 1 Eanáir 2017	3,850,581	4,904,791	4,440,635	4,887,890	2,279,945	20,363,842
Athaicmigh 1 Eanáir 2017	-	-	1,844	142,746	(144,593)	(3)
Táille don bhliain	409,877	435,012	98,741	250,474	283,291	1,477,395
Diúscairtí don bhliain	(36)	(218,017)	(1,684,395)	(290,691)	(75,974)	(2,269,113)
Ar an 31 Nollaig 17	4,260,422	5,121,786	2,856,825	4,990,419	2,342,669	19,572,121
Glanluach de réir na Leabhar						
An 1 Eanáir	16,307,926	1,120,770	287,248	320,742	478,934	18,515,620
Glanghluaiseacht don bhliain	319,269	(435,012)	36,030	210,673	(123,494)	7,466
An 31 Nollaig	16,627,195	685,758	323,278	531,415	355,440	18,523,086

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DO NA 12 MHÍ GO DTÍ 31 NOLLAIG 2017

I nDáil leis an mBliain Roimhe

	Talamh, foirgnimh, iascaigh & gorlanna €	Mótarfheithicilí €	Báid & Innill €	Trealamh saotharlainne & allamuigh, lena n-áirítear leantóirí €	Troscán, trealamh oifige & ríomhairí €	Iomlán €
Costas an Luachála						
Ar an 1 Eanáir 2016	21,329,513	6,471,130	5,161,948	4,720,909	2,702,565	40,386,065
Athaicmigh 1 Eanáir 2016	5,277	11,426	(431,659)	426,972	(12,016)	0
Méideanna breise don bhliain	859,603	136,357	23,975	185,148	270,576	1,475,659
Diúscairtí don bhliain	(2,035,886)	(593,352)	(26,381)	(124,397)	(202,246)	(2,982,262)
Ar an 31 Nollaig 16	20,158,507	6,025,561	4,727,883	5,208,632	2,758,879	38,879,462
Dímheas						
Ar an 1 Eanáir 2016	3,991,387	5,012,959	4,687,920	4,486,380	2,249,404	20,428,050
Athaicmigh 1 Eanáir 2016	5,278	11,425	(334,565)	336,313	(18,451)	0
Táille don bhliain	414,583	473,759	113,578	182,211	251,237	1,435,368
Diúscairtí don bhliain	(560,667)	(593,352)	(26,298)	(117,014)	(202,245)	(1,499,576)
Ar an 31 Nollaig 16	3,850,581	4,904,791	4,440,635	4,887,890	2,279,945	20,363,842
Glanluach de réir na Leabhar						
31 Nollaig 2015	17,338,126	1,458,171	474,028	234,529	453,161	19,958,015
Glanluach de réir na Leabhar						
31 Nollaig 2016	16,307,926	1,120,770	287,248	320,742	478,934	18,515,620

- i rith 2016 dhíscríobh IFI luach iarmharach ar fheabhsuithe léasachta de €1.1 milliún san iomlán tar éis cinneadh a dhéanamh an t-áitreáimh a athlonnú

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DO NA 12 MHÍ GO DTÍ 31 NOLLAIG 2017

10 Anailís ar infháltais

	2017	2016
	€	€
Féichiúnaithe trádála, srl.	561,188	502,574
Ioncam fabhráithe	66,026	74,650
Soláthar in aghaidh drochfhiach	(352,197)	(341,790)
CBL ar réamhíocaíochtaí léas fadtéarmach	154,613	204,635
Réamhíocaíochtaí eile	902,886	291,054
	1,332,516	731,123

11 Anailís ar shuimeanna iníoctha

		2017	2016
		€	€
Ioncam iarchurtha			
Ioncam ó Chonarthaí Iarchurtha	119,911		159,545
An Roinn Cultúir, Oidhreacht agus Gaeltachta - An Ciste Áineasa Tuaithe	517,016		615,466
An Straitéis Náisiúnta um Fhorbairt Sláscaireachta	1,946,560		500,000
Ioncam Iarchurtha Iomlán		2,583,487	1,275,011
Cistí a sealbhaítear ar iontaobhas			
Ciste Chaomhnú an Bhradáin		3,155,750	2,909,807
Creidiúnaithe trádála agus fabhráithe		2,084,227	2,143,297
		7,823,464	6,328,115

Faightear Cistí um Chaomhnú an Bhradáin as ceadúnais slatiascaireachta bradán agus ceadúnais iascaireachta tráchtála a dhíol. Déantar an t-ioncam a fhaightear as Cistí um Chaomhnú an Bhradáin a athinfheistiú chun ár stoc agus gnáthóga bradán a athshlánú ag cur san áireamh féidearthacht an tionscadail, infhaighteacht chistiúcháin agus gnéithe luach ar airgead.

Acmhainn Iascaigh Intíre agus Slatiascaireachta Farráige na hÉireann

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DO NA 12 MHÍ GO DTÍ 31 NOLLAIG 2017

11 Anailís ar shuimeanna iníoctha (ar lean)

Déanann lascach Intíre Éireann an Ciste a bhainistiú agus cuirtear in iúl é mar Chreidiúnaithe sa Ráiteas ar staid an airgid. Sa chás go dtabhaíonn lascach Intíre Éireann caiteachas díreach ó thionscadail a bhaineann le gníomhaíochtaí Cistiúcháin, déantar é seo a aisíoc ón gCiste. Déantar caiteachas díreach IFI a ghearradh ar loncam agus Caiteachas agus ar na cúicistí ioncaim coinnithe. Cuireann lascach Intíre Éireann aisíoc ón gCiste in iúl mar ioncam Eile (Nóta 2) ar bhonn fáltas airgid. Déantar cuntas de gach idirbheart eile a bhaineann leis an gCiste, lena n-áirítear íocaíochtaí do thríú páirtithe, mar ghluaiseachtaí sa bhfigiúr a léiríonn Creidiúnaithe.

Nochtar thíos idirbheartaíochtaí maidir leis an gCiste um Chaomhnú an Bhradáin in 2017.

	2017	2016
	€	€
Iarmhéid Tosaigh	2,909,807	3,014,740
Fáltais	495,161	504,606
Ús gnóthaithe	1,180	6,771
Caiteachas		
Árachas SCF Fostóra agus Dlíteanais Phoiblí	(14,176)	(12,965)
Fruiliú Seomra	-	(338)
Do thríú páirtithe	(48,672)	(166,556)
Don IFI*	(187,550)	(436,451)
Iarmhéid Deiridh	3,155,750	2,909,807

*A bhfuil cuntas déanta ag an IFI ina leith.

	Ioncam ó Chonarthaí larchurtha	An Ciste Áineasa Tuaithe	NSAD	Iomlán
	A	B	C	
Iarmhéid Tosaigh	159,545	615,466	500,000	1,275,011
Fáltais sa bhliain	89,984	-	1,500,000	1,589,984
Scaoilte go hioncam agus Caiteachas	(129,618)	(98,450)	(53,440)	(281,508)
Iarmhéid Deiridh	119,911	517,016	1,946,560	2,583,487

Caomhnú, Cosaint, Forbairt, Bainistiú agus Cur Chun Cinn

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DO NA 12 MHÍ GO DTÍ 31 NOLLAIG 2017

Ioncam ó Cheadúnais, AMBER (Tionscadal AE) agus DSP CE i gcás ioncam iarchurtha.

B Maoiníonn an Roinn Cultúir, Oidhreacht agus Gaeltachta an Ciste Áineasa Tuaithe chun príomhthionscadail slatiascaireachta a fhorbairt i limistéir tuaithe

C Maoiníonn an Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil aon duine, cumann slatiascaireachta, srl., a bhfuil suim acu i bhforbairt agus i bhfeabhsúchán slatiascaireacht agus/nó iascaigh na hÉireann faoin Straitéis Náisiúnta um Fhorbairt Slatiascaireachta (NSAD).

12	Cuntas caipitil	2017	2016
		€	€
	Iarmhéid ag 1 Eanáir	18,515,620	19,958,001
	Aistriú (go) / ó Ioncam agus Caiteachas agus cúlchistí ioncaim coinnithe		
	Chun ceannachain shócmhainní seasta a mhaoiniú	1,496,297	1,475,659
	An tSuim a Scaoileadh ar Dhiúscairt Shócmhainní Seasta	(11,436)	(1,482,686)
	Coigeartú d'Iarmhéid Tosaigh IFI 2010		14
	Amúchadh ag teacht le dímhéas sócmhainní	(1,477,395)	(1,435,368)
		7,466	(1,442,381)
	Iarmhéid	18,523,086	18,515,620

13 Nochtuithe Pháirtithe Gaolmhara

Glacann Iascach Intíre Éireann le nósanna imeachta de réir na treoirlínte a d'eisigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe a chلúdaíonn ábhair ar cás iad le comhaltáí an Bhoird. I ngnáth chúrsaí gnó, is féidir le hIascach Intíre Éireann deontais a cheadú nó socruithe conartha eile a dhéanamh le heinteatais ina bhfuil baill Bhoird Iascach Intíre Éireann fostaithe nó gur cás leo iad.

I gcásanna ina bhfuil coinbhleacht leasanna póitéinsiúil ann, ní bhíonn rochtain ag baill Bhoird ar dhoiciméid an Bhoird agus ní ghlacann siad páirt sna cainteanna faoi na hidirbhearta seo. Coinnítear clár de gach cás den chineál seo agus tá sé le fáil ar iarratas.

Ní dhearnadh aon nochtú 3ú páirtí in 2017.

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DO NA 12 MHÍ GO DTÍ 31 NOLLAIG 2017

14 Costais Sochair Scoir

	2017	2016
Anailís ar na costais sochair Scoir iomlána gearrtha ar an Ráiteas loncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí loncaim Choinnithe		
a Cúlchistí loncaim	€	€
Costais Seirbhíse Reatha	3,863,000	3,369,000
Ús ar dhliteanais na scéime sochair scoir	2,164,000	2,758,000
Ranníocaíochtaí na bhfostaithe	(536,890)	(518,555)
	5,490,110	5,608,445
b Gluaiseacht i nglanoibleagáidí sochair scoir i rith na bliana airgeadais		
Glanoibleagáidí sochair scoir ar an 1 Eanáir	(113,391,679)	(99,923,467)
Costas Seirbhíse Reatha	(3,863,000)	(3,369,000)
Costais Úis	(2,164,000)	(2,758,000)
Gnóthachain ó thaithí ar oibleagáidí sochair scoir	(917,000)	1,114,000
Athrú sna boinn tuisceana ar a bhfuil luach reatha na n-oibleagáidí sochair scoir bunaithe	(2,088,000)	(11,068,000)
Gnóthachain/(caillteanas) achtúireach iomlán sa bhliain	(3,005,000)	(9,954,000)
Pinsin íoctha sa tréimhse seo	2,809,376	2,612,788
Glanoibleagáidí sochair scoir ar an 31 Nollaig	(119,614,303)	(113,391,679)
c Cistiú larchurtha do Phinsin		

Aithníonn Iascach Intíre Éireann na suimeanna seo mar shócmhainn a fhreagraíonn don dliteanas iarchurtha neamhchistithe do sochair scoir ar bhonn sraith bhonn tuisceana a dhéantar cur síos orthu thuas agus ar bhonn roinnt eachtraí stairiúla. Áirítear leis na heachtraí seo bonn reachtúil do bhunú na scéime pinsin, agus an polasaí agus cleachtas atá i bhfeidhm faoi láthair maidir le pinsin seirbhís poiblí a mhaoiniú lena n-áirítear ranníocaíochtaí a dhéanann fostaithe agus an próiseas meastacháin bliantúil. Níl aon fhianaise ag Iascach Intíre Éireann nach gcomhlíonfaidh an polasaí maoinithe seo suimeanna den mhéid seo de réir an chleachtais reatha.

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DO NA 12 MHÍ GO DTÍ 31 NOLLAIG 2017

14 Costais Sochair Scoir (ar lean)

c Cistiú Iarchurtha do Phinsin (ar lean)

Ba é seo a leanas an Glanchistiú Iarchurtha do shochair scoir atá aitheanta sa ráiteas faoi loncam agus Caiteachas agus cúlchistí ioncaim coinnithe:

	2017	2016
	€	€
Cistiú Inghnóthaithe i ndáil le costais sochair Scoir na bliana seo	(6,027,000)	(6,127,000)
Deontas Stáit curtha i bhfeidhm chun sochair scoir a íoc	2,809,376	2,612,788
	(3,217,624)	(3,514,212)

Ba í an tsócmhainn cistithe iarchurtha do shochair scoir ar an 31 Nollaig 2017 ná €119,614,303 (31 Nollaig 2016: €113,391,679)

	2017	2016	2015	2014	2013
	€	€	€	€	€
d Stair na n-oibleagáidí sochair sainithe					
Oibleagáidí sochair sainithe	(119,614,303)	(113,391,679)	(99,923,467)	(110,676,806)	(91,397,726)
Gnóthachtain / (caillteanas) taithí ar dhlíteanais scéimeanna sochair sainithe	(917,000)	1,114,000	6,499,000	(828,000)	6,405,000
Céatadán na nDlíteanas Scéime	-1%	1%	6.5%	1%	7%

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DO NA 12 MHÍ GO DTÍ 31 NOLLAIG 2017

14 Costais Sochair Scoir (ar lean)

e Cur Síos Ginearálta ar an Scéim

Is socrú pinsin sochair sainithe do thuarastail deiridh agus ranníocaíochtaí sainithe é seo a dhéanann tagairt den "mhodh" reatha a úsáidtear maidir le rialacháin scéimeanna na hearnála poiblí. Soláthraíonn an scéim pinsin (ochtóduithe in aghaidh na bliana seirbhíse), aisce nó cnapshuim (trí ochtóid in aghaidh na bliana seirbhíse) agus pinsin na gcéilí agus na bpáistí. Is í an Ghnáthaois Scoir ná lá breithe 65 bhliain an bhaill agus tá sé de theideal ag baill a bhí ann roimh 2004 dul ar scoir gan laghdú achtúireach ó aois 60 ar aghaidh. De ghnáth, ardaíonn na pinsin á n-íoc (agus á gcur siar) ar aon dul le boilsciú tuarastail ghinearálta na hearnála poiblí.

Maíonn Alt 50 den Acht um Iascach Intíre - "Ar lá a bhunaithe, glactar leis gur chuid de dliteanais an IFI íocaíochtaí pinsin agus dliteanais aoisliúntais eile, i dtaobh a n-iarfhostaithe, an Bhoird Lárnaigh agus gach ceann de na boird réigiúnacha". Bhí an luacháil a úsáidtear do nochtuithe FRS102 bunaithe ar luacháil achtúireach iomlán 31 Nollaig 2017 a rinne achtúire neamhspleách ag cur san áireamh riachtanais an FRS chun go bhféadfaí na dliteanais scéime IFI a mheasúnú ar 31 Nollaig 2017.

Ba iad seo a leanas na príomhbhoinn tuisceana achtúireacha:	31.12.17	31.12.16
Ráta méadaithe na dtuarastal (calctha go dtí 2015 agus 2.75% ina dhiaidh sin)	2.75%	2.75%
Ráta méadaithe i bpinsin atá á íoc	1.75%	1.75%
Ráta Lascaine	1.80%	1.90%
Ráta Boilscithe	1.75%	1.75%

Déanann an bonn mortlaíochta ar glacadh leis foráil d'fheabhsúcháin in ionchas saoil thar am, ionas go mbeidh ionchas saoil ag an scoir ag brath ar an mbliain a bhaineann an comhalta an aois scoir amach (aois 65). Taispeánann an tábla thíos ionchas saoil na gcomhaltaí a bhaineann amach aois 65 in 2018, 2038.

Bliain a bhaintear amach aois 65	2018	2038
Ionchas saoil - fireann	21.2	22.8
Ionchas saoil - baineann	23.8	25.2

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DO NA 12 MHÍ GO DTÍ 31 NOLLAIG 2017

15 Ceangaltais maidir le Léas

Baineann ceangaltais maidir le léas iníochta tar éis cúig bliana le teach trádstórais ar Bhóthar Bhéal Átha Síomóin, Luimneach.

Ar an 31 Nollaig 2017, bhí na híocaíochtaí léasa íosta don todhchaí seo a leanas ag Iascach Intíre Éireann faoi léasanna oibriúcháin neamh-inchealaithe do gach ceann de na tréimhsí seo a leanas:

	€000anna
Iníochta laistigh de bhliain amháin	77
Iníochta laistigh de dhá bhliain agus cúig bliana	86
Iníochta tar éis cúig bliana	22
	185

Ba iad na híocaíochtaí léasa oibriúcháin a aithníodh mar speansais ná € 213,323 (2016: € 217,558)

16 Airgead tirim agus coibhéis airgid

San áireamh le hiarmhéideanna bainc cinn bliana IFI de € 13.03 milliún tá suimeanna de € 5.739 milliún gurbh airgead é a fuarthas ach atá iarchurtha ag deireadh na bliana i ndáil leis an gCiste um Chaomhnú an Bhradáin, an Ciste Áineasa Tuaithe, TRAM agus an Straitéis Náisiúnta um Fhorbairt Slatiascaireachta. Níl cead an t-airgead seo a úsáid ach ar na tionscadail seo amháin

Tá € 482,000 á coinneáil ag Link Asset Services i gcuntas eascró faoi iontaobhas do Northern Marine Power Ltd atá ar conradh chun Báid Righne Inséidte (BRInna) a thógáil thar ceann IFI; Tá na cistí seo a leanas á gcoinneáil ag IFI agus leithdháilfear iad nuair a thabharfar na tionscadail chun críche - an Ciste um Chaomhnú an Bhradáin €3.16M, an Straitéis Náisiúnta um Fhorbairt Slatiascaireachta € 2M, an Ciste Áineasa Tuaithe € 517K

17 Ceadú na Ráiteas Airgeadais

Cheadaigh Bord IFI leis na ráitis Airgeadais ar an 13ú Nollaig 2018

Abhainn Bradáin Earraigh	– abhainn a fhaigheann bradáin idir Eanáir agus Bealtaine. Bíonn na bradáin seo níos mó, de ghnáth, mar caitheann siad níos mó ná geimhreadh amháin san fharraige
ADFS	– is acrainm é seo a sheasann do Active Directory Federated Service sa Bhéarla (Seirbhís Chónaidhme Eolaire Gníomhaigh), comhpháirt bhogearraí a chruthaigh Microsoft agus a ritheann ar chórais oibriúcháin Windows Server chun rochtain aon-uair a fháil ar chórais agus fheidhmchláir ar feadh eagraíochtaí agus laistigh de theorainneacha eagraíochtaí, ach síniú isteach
Aibiú eascann	– eascanna aibí atá ag dul faoi athruithe fisiciúla agus fiseolaíocha sula dtéann siad ar imirce chuig na Láithreacha Sceathraí sa Mhuir Shargasach
Athruithe ama	– athruithe a tharlaíonn in imeacht ama
Athshlánú ó Thubaiste	– ciorcaid líonra malartacha a úsáid chun cainéil chumarsáide a chur ar bun arís sa chás go ndínasctar na príomhchainéil nó sa chás nach mbíonn siad ag obair
Bataiméadrach	– doimhneacht uisce a thomhas
Bláthán	– bradán atá fillte ar fhionnuisce i ndiaidh gheimhreadh amháin san fharraige
Báid bhuama	– tagairt do bháid ardvoltais leictriascaireachta a úsáidtear chun samplaí a fháil ar éisc in aibhneacha agus locha móra
Clibeanna Méadar	– clibeanna atá in ann leibhéil ghníomhaíochta iasc a thomhas trí bhíthin athruithe ar an luasghéarú. Cuirtear na sonraí sin ar aghaidh le fuaimthonnta ansin chuig stáisiúin éisteachta atá laistigh den raon chun iad a fháil
Luasghéaraithe fuaimíochta	
Clibeáil Floy	– éisc a chlibeáil le clib sheachtrach a bhfuil cód uathúil clóite uirthi
Crios peiligeach	– crios meánuisce
Cás coimeáda	– cróite éisc turgnamhacha a úsáidtear chun éisc a choimeád i limistéir uisce oscailte
Cód QR	– is trádmharc é Cód Mearfhreagartha le haghaidh cineál barrachód maitrise (nó barrachód dháthoiseach) a dearadh ar dtús sa bhliain 1994 don tionscal uathghluaisnigh. [Is lipéad optúil atá inléite ag meaisíní é barrachód, ar a bhfuil faisnéis faoin mír dá bhfuil sé greamaithe].
Córais bhainistíochta ama	– bíonn clog ama nó feidhmchláir gréasán-bhunaithe i gceist leo go minic, agus úsáidtear iad chun uaireanta oibre bhaill foirne IFI a rianú, chun próisis a uathoibriú agus chun taifid láimhe a laghdú

Dobharshaothrú Fionnuisce	– feirmeoireacht éisc i bhfionnuisce
Dobharshaothrú éisc eite	– feirmeoireacht éisc eite (feirmeoireacht éisc)
Ealásmabrainciaigh	– grúpa éisc mhara a bhfuil a gcnámharlaigh déanta as loingeán e.g. siorcanna, roic agus sciataí
Eolaíocht saoránach	– sonraí a bhaineann leis an dúlra á mbailiú ag an bpobal i gcoitinne, de ghnáth mar chuid de thionscadal comhoibríoch le heolaithe gairmiúla
Finnóga	– breac geal a thugann aghaidh ar an bhfarraige idir Aibreán agus Meitheamh agus a fhilleann ar fhionnuisce chun sceitheadh a dhéanamh i ndiaidh imirce an tsamhraidh
Forchéimniú lí	– is féidir le héisc an dath atá orthu a athrú le linn imirce chun dul in oiriúint níos fearr do na cúinsí áitiúla, mar shampla, bíonn larbhaí eascann trédhearcach agus iad ar imirce chuig uiscí cósta agus tagann lí orthu nuair a théann siad isteach i bhfionnuisce
Fuaimíocht uisce	– Staidéar a dhéanamh ar fhuaim in uisce agus úsáid a bhaint as fuaim in uisce. Cur síos é freisin ar fhuaim (sonóir) a úsáid chun monatóireacht a dhéanamh ar éisc agus ar ghnéithe eile faoin uisce. Sraith stáisiún éisteachta é eagar glacadóirí fuaimíochta uisce, a bhíonn ag éisteacht le haghaidh éisc a bhfuil clib fuaime (a chuireann amach fuaim) orthu
Gealóg	– bradán (nó breac) óg i ndiaidh na céime muóige, nuair a éiríonn sé geal agus téann ar imirce chuig an bhfarraige den chéad uair
Hidreamhoirfeolaíocht abhann	– tréithe fisiciúla abhann, e.g. sreabhréisim, iompar dríodair. Samplaí de leasuithe ar hidreamhoirfeolaíocht nádúrtha iad cainéalú, coraí saorga
Hidridinimic	– staidéar eolaíochta ar shreabháin faoi bhealach
Idirchalabrá modha	– staidéar comparáideach idir dhá mhodh shamplacha éagsúla
Kelt	– bradán a sceith le déanaí agus a bhfuil drochbhail air de ghnáth
LA-ICPMS	– acrainm ar Mhais-speictriméadracht Eisidiú Léasair le Plasma Cúpláilte go hlonduchtach – teicníc a úsáidtear chun fiosrú a dhéanamh ar stair éisc aonair ach anailís a dhéanamh ar leagan amach dúile otailite agus gainní
Logálaithe sonraí seachtracha	– Mionaonaid (ardtaifigh) atá deartha chun cineálacha éagsúla gluaiseachta a thaifeadadh (e.g. tapa/mall) – úsáidtear iad chun cineálacha gluaiseachta iasc a thomhas.
Líon mála loruach	– líon gaiste dromchla atá deartha chun breith ar éisc bheo le haghaidh sampláil eolaíochta

Líonra Limistéar Stórála	– (SAN) - líonra nó fo-líonra ardluais tiomnaithe a nascann grúpaí gléasanna stórála agus a chuireann iad i láthair ilfhreastalaithe
Micricheimic otailite	– comhpháirteanna miondúile agus riandúile otailite (cnámh cluaise).
NOSACQ-50	– Nordic Safety Climate Questionnaire (Ceistneoir loruach um Thimpeallacht Sábháilteachta) - uirlis chun timpeallacht sábháilteachta ceirde a mheas
Próifílí dúile otailite	– cróineolaíocht cheimiceach ar stair saoil éisc
Salandacht	– tomhais ar an méid salainn in uisce
Samhail chomhtháiteach míolta mara	– samhail staitistice a bhreithníonn na héifeachtaí atá ag gluaiseachtaí uisce, teocht, salandacht agus athróga timpeallachta eile ar scaipeadh míolta mara agus ar leitheadúlacht míolta mara ar shalmainidí
Samhail dhigiteach den tír-raon	– samhail thríthoiseach de dhromchla an domhain arna stóráil i bhformáid dhigiteach
Seirbhísí braislithe	– Is clár ríomhaire é Microsoft Cluster Server (MSCS) a ligeann do ríomhairí freastalaithe oibriú le chéile mar bhraisle ríomhairí, chun soláthar a dhéanamh do theipastríú agus fáil níos mó ar fheidhmchláir, nó cumhacht ríofa comhthreomhar i gcás braislí ríomhaireachta ardfeidhmíochta (HPC) (amhail sár-ríomhaireacht)
SharePoint	– Is ardán comhoibríoch atá bunaithe ar an ngréasán é SharePoint a dhéanann comhtháthú le táirgí bogearraí Microsoft Office, agus úsáidtear é chun inlonta (láithreáin ghréasáin inmheánach) a chruith le haghaidh comhoibriú foirne, blaganna, wikis agus nuacht na cuideachta a roinnt
Sonraí bunlíne	– sonraí a fheidhmíonn mar bhonn chun comparáid a dhéanamh leis na sonraí a fhaightear ina dhiaidh sin
Síniú Isteach Singil (SSO)	– próiseas fíordheimhnithe a ligeann d'úsáideoir rochtain a fháil ar ilfheidhmchláir le tacar amháin faisnéise aitheantais. Is nós imeachta coitianta é SSO in eagraíochtaí ina ndéanann ball foirne IFI rochtain ar il-acmhainní atá nasctha le líonra achair logánta (LAN)
Teiliméadracht Fuaimíochta	– feistis a chuireann amach fuaimeanna a bhraitear ag stáisiúin éisteachta a chlibeáil ar éisc
TRaC	– acrainm Béarla ar uisce idirchriosach agus uisce cósta
Uisce idirchriosacha	– uiscí a bhfuil tionchar orthu ag tuile taoide agus fionnuisce e.g. inbhir, fiordanna agus murlaigh

Iascach Intíre Éireann
3044 Céide an Locha,
Campas Gnó Iarthar na Cathrach,
Baile Átha Cliath 24,
Éire.
D24 Y265

Teil: +353 1 8842 600

Gréasán: www.fisheriesireland.ie
Ríomhphost: info@fisheriesireland.ie

